

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
WE WROCŁAWIU

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA NADLEŚNICTWA OLEŚNICA ŚLĄSKA

na okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2022 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

OPRACOWANO W BIURZE URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ W BRZEGU

Prognozę opracowała:

.....
dr Anna Wójcicka-Rosińska

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora Oddziału

.....
mgr inż. Marek Matyjaszczyk

sekretariat@brzeg.buligl.pl
www.brzeg.buligl.pl

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2013

Flora: dr Anna Wójcicka-Rosińska, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Fauna: mgr Marek Stajszczyk, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Kierownik projektu: dr Dariusz Rosiński, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Współpraca: mgr inż. Bogusław Kowalczyk

mgr inż. Katarzyna Drozd

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	11
II.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	12
III.	WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ.....	17
IV.	INFORMACJE OGÓLNE	23
IV.1.	Położenie nadleśnictwa	23
IV.2.	Podstawa formalno-prawna prognozy	25
IV.2.1.	Akty prawa krajowego.....	25
IV.2.2.	Akty prawa wspólnotowego.....	26
IV.2.3.	Akty porozumień międzynarodowych.....	27
IV.3.	Zakres prognozy.....	27
IV.4.	Zawartość projektu planu urządzenia lasu	29
IV.5.	Główne cele projektu planu urządzenia lasu.....	35
IV.6.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	36
IV.6.1.	Metodyka przypisania wskazań gospodarczych do przedmiotów ochrony	36
IV.6.2.	Kryteria i sposób oceny wpływu realizacji zapisów projektu Planu Urządzenia Lasu na środowisko.....	38
IV.6.3.	Źródła informacji na temat chronionych i cennych gatunków roślin i zwierząt.....	39
IV.6.4.	Źródła informacji na temat granic obszarów Natura 2000.....	39
IV.7.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu PUL oraz częstotliwość jej przeprowadzania	39
IV.8.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu PUL	40
IV.9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu PUL	40
IV.10.	Powiązania projektu PUL z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	43
V.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	46
V.1.	Istniejący stan środowiska na obszarze nadleśnictwa.....	46
V.1.1.	Zwierzęta	46
V.1.2.	Rośliny i grzyby	58
V.1.3.	Siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000	70
V.1.4.	Zasoby naturalne	71
V.1.5.	Zabytki i dobra materialne	74
V.1.6.	Wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu PUL	77
V.1.6.1.	Obszary Natura 2000.....	77
	OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041	77
	OZW Stawy w Borowej PLH020045	83
	OZW Kumaki Dobrej PLH020078	87
	OZW Lasy Grędzińskie PLH020081	92
	OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091.....	97
	OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101.....	102
	OSO Dolina Baryczy PLB020001.....	106
V.1.7.	Użytki ekologiczne	109
V.1.8.	Rezerваты przyrody.....	110
V.1.9.	Parki krajobrazowe	111
V.1.10.	Pomniki przyrody.....	111
V.2.	Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji projektu PUL....	116
V.3.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu PUL.....	117

V.4.	Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	118
V.4.1.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem negatywnym	118
VI.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY	
	NATURA 2000.....	119
VI.1.	Wpływ zapisów projektu PUL wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	119
VI.2.	Przewidywane oddziaływanie projektu PUL na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.....	119
VI.2.1.	Analiza wpływu zapisów PUL na strukturę gatunkową drzewostanów na siedliskach przyrodniczych	119
VI.2.2.	Analiza wpływu wskazań gospodarczych projektu PUL na siedliska przyrodnicze projektowanych Specjalnych Obszarów Ochrony	120
VI.2.2.1.	OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041.....	120
VI.2.2.2.	OZW Stawy w Borowej PLH020045.....	124
VI.2.2.3.	OZW Kumaki Dobrej PLH020078.....	124
VI.2.2.4.	OZW Lasy Grędzińskie PLH020081	129
VI.2.2.5.	OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091	133
VI.2.2.6.	OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101	136
VI.2.1.	Prognoza oddziaływania projektu PUL na gatunki (przedmioty ochrony projektowanych Specjalnych Obszarów Ochrony i Obszarów Specjalnej Ochrony)	138
VI.2.2.	Przewidywane oddziaływanie projektu PUL na integralność obszarów Natura 2000	145
VI.3.	Wpływ ustaleń projektu PUL na inne formy ochrony przyrody	145
VI.4.	Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000	146
VI.5.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	147
VI.6.	Oddziaływanie na ludzi	148
VI.7.	Oddziaływanie na znane stanowiska chronionych lub zagrożonych gatunków roślin, grzybów i zwierząt	149
VI.8.	Oddziaływanie na siedliska chronionych gatunków roślin i zwierząt.....	168
VI.8.1.1.	Oddziaływanie na siedliska chronionych gatunków roślin i grzybów	168
VI.8.1.1.	Oddziaływanie na siedliska chronionych gatunków zwierząt	168
VI.9.	Oddziaływanie na wodę.....	170
VI.10.	Oddziaływanie na powietrze.....	170
VI.11.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	170
VI.12.	Oddziaływanie na krajobraz.....	170
VI.13.	Oddziaływanie na klimat.....	171
VI.14.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	171
VI.15.	Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	172
VI.16.	Zestawienie zbiorcze wpływu projektu planu urządzenia lasu na środowisko.....	173
VII.	ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL	175
VII.1.	Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań projektu PUL na środowisko.....	175
VII.2.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w projekcie PUL	177
VII.3.	Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy	180
VII.4.	Wnioski końcowe.....	181
VIII.	LITERATURA	182

SPIS TABEL

Tabela. 1.	Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu planu	32
Tabela. 2.	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa na 1. rok obowiązywania PUL i zadań wynikających z projektu PUL.....	33
Tabela. 3.	Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych.....	34
Tabela. 4.	Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków zwierząt stwierdzonych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska lub występujących na nich potencjalnie	46
Tabela. 5.	Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków roślin występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska.....	59
Tabela. 6.	Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków grzybów występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska.....	69
Tabela. 7.	Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie Oleśnica Śląska.....	71
Tabela. 8.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów nadleśnictwie Oleśnica Śląska	72
Tabela. 9.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w nadleśnictwie Oleśnica Śląska.....	72
Tabela. 10.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w nadleśnictwie Oleśnica Śląska	73
Tabela. 11.	Wykaz obiektów historycznych i kulturowych zlokalizowanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska.....	74
Tabela. 12.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	78
Tabela. 13.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	79
Tabela. 14.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041	80
Tabela. 15.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041	81
Tabela. 16.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041.....	82
Tabela. 17.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Stawy w Borowej PLH020045 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	84
Tabela. 18.	Rośliny wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Stawy w Borowej PLH020045 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	84
Tabela. 19.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Stawy w Borowej PLH020045	84
Tabela. 20.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Stawy w Borowej PLH020045	85
Tabela. 21.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Stawy w Borowej PLH020045.....	86

Tabela. 22.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kumaki Dobrej PLH020078 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	88
Tabela. 23.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kumaki Dobrej PLH020078 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	88
Tabela. 24.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Kumaki Dobrej PLH020078	89
Tabela. 25.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Kumaki Dobrej PLH020078	90
Tabela. 26.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Kumaki Dobrej PLH020078.....	91
Tabela. 27.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	93
Tabela. 28.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	94
Tabela. 29.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081	95
Tabela. 30.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081	95
Tabela. 31.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081	96
Tabela. 32.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	98
Tabela. 33.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	99
Tabela. 34.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091	100
Tabela. 35.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091.....	100
Tabela. 36.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091	101
Tabela. 37.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Leśne stawki koło Goszcza PLH020101 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	103
Tabela. 38.	Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Leśne stawki koło Goszcza PLH020101 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl).....	103

Tabela. 39.	Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101	104
Tabela. 40.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101.....	104
Tabela. 41.	Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101	105
Tabela. 42.	Ptaki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące w zasięgu OSO Dolina Baryczy PLB020001 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)	107
Tabela. 43.	Regularnie występujące ptaki migrujące niewymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej w zasięgu OSO Dolina Baryczy PLB020001 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl).....	108
Tabela. 44.	Wykaz istniejących użytków ekologicznych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska (wg rejestru form ochrony przyrody - RDOŚ Wrocław)	109
Tabela. 45.	Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Oleśnica Śląska.....	110
Tabela. 46.	Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska (zgodnie z rejestrem form ochrony przyrody prowadzonym przez RDOŚ we Wrocławiu, z dnia 22.10.2012r.).....	111
Tabela. 47.	Zestawienie ustalonych typów drzewostanu i składów odnowieniowych upraw ze składami naturalnych typów lasu.....	119
Tabela. 48.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041.....	121
Tabela. 49.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 wg stanu na 1 stycznia 2013 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	123
Tabela. 50.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Kumaki Dobrej PLH020078.....	125
Tabela. 51.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Kumaki Dobrej PLH020078 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	128
Tabela. 52.	Wykaz wydzielen w obszarze OZW Lasy Grędzińskie PLH020081, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji lub dodano w wyniku prac terenowych.....	129
Tabela. 53.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	129
Tabela. 54.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081.....	131
Tabela. 55.	Wykaz wydzielen w obszarze OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji lub dodano w wyniku prac terenowych	133
Tabela. 56.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha].....	134
Tabela. 57.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091.....	135

Tabela. 58.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]	136
Tabela. 59.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101 ..	137
Tabela. 60.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach, na których zinwentaryzowano gatunki zwierząt stanowiących przedmioty ochrony ostoi siedliskowych z oceną ogólną A, B lub C lub ostoi ptasich	138
Tabela. 61.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach, na których zinwentaryzowano chronione lub zagrożone gatunki roślin i grzybów	149
Tabela. 62.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach, na których zinwentaryzowano chronione gatunki zwierząt	163
Tabela. 63.	Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego	171
Tabela. 64.	Wskaźniki stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa Oleśnica Śląska stan obecny i prognoza na koniec obowiązującego planu.....	172
Tabela. 65.	Macierz przewidywanego oddziaływania projektu PUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa Oleśnica Śląska	173
Tabela. 66.	Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu PUL i proponowane w <i>Prognozie</i> rozwiązania minimalizujące ten wpływ	175

SPIS RYCIN

Rycina. 1.	Struktura klas wieku drzewostanów w nadleśnictwie Oleśnica Śląska	74
Rycina. 2.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041.....	82
Rycina. 3.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Stawy w Borowej PLH020045.....	86
Rycina. 4.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Kumaku Dobrej PLH020078.....	91
Rycina. 5.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Lasy Grzędzińskie PLH020081	97
Rycina. 6.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091	102
Rycina. 7.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101	105
Rycina. 8.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielania) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041	123
Rycina. 9.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielania) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Kumaki Dobrej PLH020078	128
Rycina. 10.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielania) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Lasy Grzędzińskie PLH020081	129
Rycina. 11.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielania) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091	133
Rycina. 12.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielania) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101	136
Rycina. 13.	Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielania) poza obszarami Natura 2000	147

I. WSTĘP

Plan Urządzenia Lasu (PUL) dla nadleśnictwa jest, według art. 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, podstawowym dokumentem gospodarki leśnej opracowywanym dla obszaru nadleśnictwa, zawierającym opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Gospodarka ta opiera się na zasadzie powszechnej ochrony lasów, trwałości ich utrzymania, ciągłości i zrównoważonego wykorzystywania wszystkich funkcji lasów oraz powiększania ich zasobów.

Konieczność opracowania dla projektu planu urządzenia lasu prognozy oddziaływania na środowisko wynika bezpośrednio z art. 46 p. 3) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Artykuł ten nakłada na organy opracowujące projekty planów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko skutków ich realizacji. Celem sporządzenia prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko jest:

- określenie wpływu zaprojektowanych w projekcie planu działań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;
- ocena stopnia uwzględnienia potrzeb ochrony przyrody w projekcie planu urządzenia lasu;
- przewidzenie ewentualnych skutków realizacji planu urządzenia lasu i ich oceny pod względem ochrony przyrody, jak i gospodarki leśnej;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnego oddziaływania zapisów planu na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność oraz pozostałe komponenty przyrodnicze.

Gdziekolwiek w tekście niniejszego opracowania jest mowa o „projekcie planu”, „projekcie PUL” lub „projekcie planu urządzenia” dotyczy to projektu planu urządzenia lasu (PUL) dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska na lata 2013-2022. Tam, gdzie mowa jest o „prognozie” dotyczy to prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska.

II. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą do sporządzenia *Prognozy* jest umowa zawarta pomiędzy Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych we Wrocławiu na sporządzenie Prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska na środowisko.

Z kolei podstawą prawną do dokonania uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości *Prognozy* są zapisy art. 51 i 52 Ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustalenia pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu.

Dodatkowo w trakcie sporządzania dokumentu *Prognozy* zastosowano się do obowiązujących „*Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu*” opracowanych w zespole powołanym przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania w dniu 18 sierpnia 2011 roku przez Głównego Konserwatora Przyrody.

Głównym celem opracowanej *Prognozy* było przeprowadzenie analizy zapisów projektu planu urządzenia lasu w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. W trakcie analiz badano czy zapisy w odpowiedni sposób gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego, tj. czy wystarczająco przewidują zapobieganie potencjalnym szkodom w środowisku, znacząco negatywnym oddziaływaniom i czy sprzyjają trwałemu zachowaniu zasobów przyrodniczych. Do analizy skutków środowiskowych wykorzystano zbiór danych zawartych w samym projekcie PUL, a także w programie ochrony przyrody (POP), który uprzednio zaktualizowano w oparciu o dostępne materiały, tj.: wyniki inwentaryzacji przyrodniczych gmin zlokalizowanych w obrębie granic nadleśnictwa Oleśnica Śląska, materiały z prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego przy Wojewodzie Wrocławskim, Lasów Państwowych z 2007 roku, informacje i materiały sporządzane przez pracowników nadleśnictwa Oleśnica Śląska oraz dane pochodzące z publikacji naukowych. Głównymi problemami w trakcie prac nad *Prognozą* okazały się być: brak planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, brak dokładnych inwentaryzacji w zakresie chronionych gatunków fauny oraz brak jednoznacznych wytycznych odnośnie postępowania na niektórych siedliskach przyrodniczych czy potencjalnych siedliskach wybranych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Przy sporządzaniu *Prognozy* analizowano zapisy zamieszczone w PUL, w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i w warstwach numerycznych. W metodyce opracowania szczegółowo opisano sposób przypisania wskazań

gospodarczych uwzględnionych w projekcie planu urządzenia lasu do przedmiotów ochrony. Ponadto przedstawiono w tej części kryteria oceny oddziaływania zapisów projektu planu na cele, przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko i poszczególne jego elementy (różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Ocenę oddziaływania wskazań gospodarczych na środowisko oparto o informacje o rodzaju wpływu planowanego zabiegu na przedmiot ochrony oraz długości czasu jego oddziaływania. W ten sposób wyróżniono sytuacje, w których dane wskazanie mogło mieć wpływ pozytywny, negatywny bądź neutralny oraz oddziaływać krótkoterminowo, średnioterminowo lub długoterminowo. W uzasadnionych przypadkach wskazywano na możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego lub pośredniego. Do wyników przeprowadzonych analiz dodano wskazówki i wyjaśnienia dla bezpośrednich wykonawców planu urządzenia lasu oraz wskazano najlepsze rozwiązania mające na celu eliminację potencjalnie negatywnego oddziaływania jego zapisów na przedmioty ochrony. Ocenę i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej, doświadczeniu praktycznym zespołu ekspertów i konsultantów uwzględniając uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujących na nim problemów ochrony przyrody. Wyniki prac zestawiono w tabelach i na wykresach.

Dokument *Prognozy* został podzielony na cztery główne części. Część ogólna, obok zaktualizowanego wykazu obowiązujących aktów prawnych prawa krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego oraz opisu metod wykorzystanych przy sporządzaniu dokumentu, obejmuje również opis zawartości i celów projektu PUL. Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska zawiera treści wymagane w „Instrukcji Urządzania Lasu” i składa się z:

- Elaboratu – czyli opisu ogólnego nadleśnictwa zawierającego wyniki inwentaryzacji stanu lasu, analizy gospodarki leśnej w minionym okresie i jej oceny, planu na kolejne 10-lecie, z obowiązkowymi zestawieniami, opisu lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz zestawień tabelarycznych i wykazów.
- Programu ochrony przyrody zawierającego opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody.
- Wykazów: cięć rębnych, przedrębnych i hodowli.
- Map o treści zgodnej z instrukcją, w różnych skalach.

Głównym celem PUL jest trwałe zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym i zapewnienie równowagi między wszystkimi pełnionymi przez niego funkcjami. Cel ten jest realizowany przez ustalone cele szczegółowe.

W części ogólnej *Prognozy* odniesiono się również do istotnych z punktu widzenia planu powiązań prognozy z dokumentami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz lokalnymi dokumentami, dla których wcześniej przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Do takich dokumentów należały m.in. plany urządzenia lasu dla nadleśnictw: Syców, Namysłów i Miękinia oraz aneksy do planów urządzenia lasu dla nadleśnictw Oława i Żmigród.

Powiązanie tych dokumentów z projektem PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do nadleśnictwa Oleśnica Śląska. Istotne są również zapisy poszczególnych planów urządzenia lasu w stosunku do wspólnych z nadleśnictwem Oleśnica Śląska obszarów Natura 2000. Obszary Natura 2000 wspólne dla tych nadleśnictw to:

- OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 – obszar wspólny dla nadleśnictw Żmigród i Oleśnica Śląska;
- OZW Lasy Grzędzińskie PLH020081 – obszar wspólny dla nadleśnictw Oława i Oleśnica Śląska;
- OSO Dolina Baryczy PLB020001 – obszar wspólny dla nadleśnictw Żmigród i Oleśnica Śląska.

Zapisy projektu PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie przewidują zabiegów, które mogłyby potencjalnie spowodować wystąpienie skumulowanego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony w w/w ostojach w połączeniu z oddziaływaniem wywołanym przez zapisy projektów PUL dla nadleśnictw Milicz, Żmigród, Antonin i Oława. W trakcie dalszych analiz zapisów projektu PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie stwierdzono również konfliktów tworzonego dokumentu na poziomie założeń i celów związanych z ochroną przyrody na poziomie krajowym i międzynarodowym. Ocena potencjalnego transgranicznego oddziaływania zapisów projektu planu wykazała, że jest obojętny z uwagi na geograficzne położenie nadleśnictwa Oleśnica Śląska.

Druga część *Prognozy* „Określenie, analiza i ocena stanu środowiska” zawiera charakterystykę zidentyfikowanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa obszarów chronionych i ich przedmiotów ochrony, elementów środowiska przyrodniczego, co do których przewidywano potencjalne, zarówno negatywne jak i pozytywne, oddziaływanie zapisów projektu PUL oraz pozostałych elementów środowiska wymaganych w ustalonym z RDOŚ i PWIS zakresie *Prognozy*. Wśród opisanych obszarów chronionych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa znalazły się: projektowane Specjalne Obszary Ochrony siedlisk Natura 2000 – Ostoja nad Baryczą PLH020041, Stawy w Borowej PLH020045, Kumaki Dobrej PLH020078, Lasy Grzędzińskie PLH020081, Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091, Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101, Obszar Specjalnej Ochrony ptaków –

OSO Dolina Baryczy PLB020001; rezerwat przyrody „Torfowisko koło Grabowna”, fragment parku krajobrazowego „Dolina Baryczy”, użytki ekologiczne - Las Boguszycki, Olsy Sokołowickie, Olsy Spalickie, Leśne Stawki koło Goszcza, Polana Grochowska oraz strefy ochrony gatunkowej. Ponadto opisano również pomniki przyrody oraz stanowiska chronionych roślin, grzybów i zwierząt, w tym gatunków Natura 2000. Oprócz cennych elementów przyrodniczych na gruntach nadleśnictwa, zidentyfikowano występujące tu problemy związane z ochroną przyrody, które mogłyby okazać się istotne z punktu widzenia realizacji projektu PUL. Najbardziej istotnym okazał się być brak planów ochrony dla niektórych obszarów chronionych oraz brak planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Nie stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa żadnych terenów, na których mogłoby dojść do znacząco negatywnego oddziaływania.

Trzecia część *Prognozy* „Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000” to rozdział, w którym dokonano przede wszystkim szczegółowej analizy wpływu zapisów projektu planu na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów. Ocena wskazań gospodarczych wykazała brak szczególnie uciążliwych zapisów planu dla przedmiotów ochrony, z zastrzeżeniem, że ich prawidłowa realizacja wymaga zastosowania w niektórych przypadkach ograniczeń i zaleceń szczegółowych wymienionych w prognozie oraz programie ochrony przyrody. Wskazano, że potencjalne wystąpienie negatywnego oddziaływania niektórych planowanych zadań będzie krótkookresowe i dotyczyć będzie tylko niewielkich powierzchni siedlisk. Nie spowoduje ono jednak zmniejszenia się ich powierzchni, ani nie wpłynie na zmiany w populacjach chronionych gatunków zwierząt stanowiących przedmiot ochrony danego obszaru. W wielu przypadkach planowane zabiegi oceniono pozytywnie, ponieważ są one ukierunkowane na poprawę struktury drzewostanu, stopniową eliminację obcych komponentów leśnych siedlisk przyrodniczych oraz lepsze dopasowanie składu drzewostanu do warunków siedliskowych.

W omawianej części *Prognozy* ocenie poddano również zapisy projektu PUL w stosunku do małopowierzchniowych form ochrony przyrody (użytki ekologiczne) i ich bezpośredniego otoczenia oraz do pomników przyrody. Analiza wskazań gospodarczych w tym zakresie wykazała neutralny wpływ zapisów projektu PUL na te formy ochrony. Podobnie ocena wpływu zapisów projektu PUL na większość elementów środowiskowych (woda, powietrze, krajobraz, klimat, zabytki, dobra materialne) wykazała neutralny wpływ. Skala, w jakiej będzie realizowany plan urządzenia lasu, nie wywołuje bowiem skutków, które mogłyby mieć istotne znaczenie dla wskazanych komponentów środowiskowych.

Ostatnia część *Prognozy* zawiera m.in. podsumowanie rozwiązań minimalizujących możliwe negatywne oddziaływania zapisów projektu PUL. W tej części *Prognozy*

zamieszczono również opis procesu tworzenia rozwiązań alternatywnych i wyboru najkorzystniejszego wariantu planu urządzenia lasu. Wybór ten dokonywany był podczas całego procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów PUL odbywał się podczas komisji założeń planu, w których brali udział również przedstawiciele społeczeństwa.

Podsumowanie wyników przeprowadzonych analiz wskazuje, że projekt planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie przewiduje konfliktów planu z systemem ochrony przyrody, a w szczególności możliwego negatywnego oddziaływania na obszary sieci Natura 2000.

III. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ

W niniejszym dokumencie zastosowano zwroty i skróty wymagające szerszego objaśnienia.

Skróty nazw instytucji

BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
DGLP	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
UE	Unia Europejska
WZS	Wojewódzki Zespół Specjalistyczny

Skróty z zakresu Natura 2000 i ochrony przyrody w Polsce

Inwentaryzacja LP	inwentaryzacja siedlisk i gatunków wykonana przez Lasy Państwowe na gruntach w zarządzie LP;
OSO	obszar specjalnej ochrony (ptaków)
OZW	obszar mający znaczenie dla Wspólnoty
SDF	standardowy formularz danych
POP	Program Ochrony Przyrody
DS	Dyrektywa Siedliskowa,
DP	Dyrektywa Ptasia
DSZ	Dyrektywa 2004/35WE, zwana „szkodową”
SOOŚ	Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko
PCzL	Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce – Zbigniew Głowaciński (Kraków 2002) lub Polska Czerwona Lista Roślin - Zarzycki K., Mirek Z., 2006, Red list of plants and fungi in Poland. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN. Kraków

Kategoria zagrożenia wg krajowej Polskiej Czerwonej Listy Roślin i Czerwonej Listy Zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce:

Ex	wymarłe i zaginione - gatunki, których występowanie w Polsce, mimo ponownych poszukiwań, nie zostało potwierdzone na stanowiskach gdzie je zbierano, ani na innych, nowych stanowiskach.
E	wymierające - krytycznie zagrożone - taksony mocno zagrożone wymarciem, których przeżycie jest mało prawdopodobne;
V	narażone - taksony zagrożone wymieraniem, które zapewne przesuną się w najbliższej przyszłości do kategorii wyższej;
R	rzadkie - potencjalnie zagrożone wymarciem - taksony o ograniczonych zasięgach geograficznych, o małych obszarach siedliskowych lub też występujące na rozległym obszarze, ale w dużym rozproszeniu;
Nt	gatunki obecnie niezagrożone
PCzK	Polska Czerwona Księga Roślin - Kaźmierczakowa R., Zarzycki K. et all, 2001, Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. PAN Instytut Botaniki im. W. Szafera, Instytut Ochrony Przyrody. Kraków lub Polska Czerwona Księga Zwierząt - Zbigniew Głowaciński (Warszawa 2001)

Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Księgi:

EX	całkowicie wymarłe - taksony, których występowanie w Polsce, mimo ponownych poszukiwań, nie zostało potwierdzone na stanowiskach gdzie je zbierano, ani na innych, podobnych miejscach
CR	krytycznie zagrożone - taksony zagrożone wymarciem, których przeżycie jest mało prawdopodobne, jeśli nadal będą działać czynniki zagrożenia
EN	zagrożone - taksony, które zapewne przesuną się w najbliższej przyszłości do kategorii wymierających, jeśli będą nadal działać czynniki zagrożenia
VU	narażone - taksony, które mogą przesuną się w najbliższej przyszłości do kategorii wymierających, ale ryzyko jest niższe niż w przypadku wyższych kategorii zagrożenia
NT	bliskie zagrożenia - o zagrożeniu nieco poniżej kategorii VU;
LC	najmniejszej troski.
DD	niewystarczające dane - obejmuje taksony dla których, z braku wystarczających danych, na razie trudno jest przypisać dokładny stopień zagrożenia wyginięciem.

Czerwona lista IUCN

IUCN Red List of Threatened Species. Version 2011.2.

Siedliska przyrodnicze Natura 2000

- 3130 Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoeto - Nanojuncetea*
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6430 Ziołorośla górskie, ziołorośla nadrzeczne
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori – petraeae*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Skróty z zakresu leśnictwa

AGROT	specjalne zabiegi agrotechniczne
Biogrupa	Grupa drzew wyodrębniająca się w lesie, jako zwarta, zespołowa jednostka ekologiczna.
TD	Typ Drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy. Najczęściej zapisywany jest np. w postaci SoDb, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z domieszką sosny
IUL	Instrukcja Urządzania Lasu
KDO	drzewostany w klasie do odnowienia
KO	drzewostany w klasie odnowienia
KZP	Komisja Założeń Planu
NTG	Narada Techniczno-Gospodarcza

Odnowienia	Odnowienia na powierzchni otwartej, odnowienia pod osłoną drzewostanu stanowi grupa prac obejmująca sztuczne odnowienia drzewostanu. Zabieg polega na wprowadzaniu uprawy drzew i krzewów na grunty leśne.
ODN-ZŁOŻ	odnowienia w rębniach złożonych
ODN-ZRB	odnowienia zrębów
Pielęgnacje	Pielęgnacje upraw i młodników to prace obejmujące czyszczenia wczesne i czyszczenia późne. W czyszczeniach wczesnych kontynuowane są prace dążące do uzyskania składu gatunkowego zgodnego z TD. Poprawia się też, jakość drzewostanu poprzez usuwanie osobników wadliwych, uszkodzonych, rozpieraczy (drzew charakteryzujące się wadliwą budową pnia lub korony oraz negatywnie wpływające na rozwój sąsiednich drzew). Czyszczenia późne wykonuje się w młodnikach, w których dochodzi do zwarcia, a co za tym idzie różnicowania się drzew na klasy biosocjalne. Podstawowe zadania to dalsze regulowanie składu gatunkowego oraz zagęszczenia. Ważnym zadaniem jest unieszkodliwianie rozpieraczy.
PIEL	pielęgnowanie gleby
PUL	Plan Urządzenia Lasu
Rębnie złożone	Do rębni złożonych zalicza się rębnie częściowe IIa, IIb i IIc, rębnie gniazdowe IIIA, IIIB oraz rębnie stopniowe IVA, IVB, IVC, IVD. Rębnia częściowa zgodnie z ZHL jest to sposób zagospodarowania lasu polegający na wycinaniu drzewostanu stopniowo, poprzez klika rozłożonych w czasie cięć przerzedzających stopniowo drzewostan. Rębnię tę stosuje się w celu samoistnego obsiewu gatunków cienioznośnych, rosnących w formie w miarę jednolitych drzewostanów, lub w celu stopniowego odślaniania występującego pod okapem drzewostanu w miarę równomiernego odnowienia gatunków cienioznośnych (Db, Bk itp.). Rębnia gniazdowa to sposób prowadzenia gospodarki leśnej, aby w wyniku zastosowanych cięć, potem nasadzeń stworzyć gatunkom cienioznośnym jak najlepsze

	<p>warunki wzrostu – przy zachowaniu umiarkowanego ocienienia w dłuższym okresie czasu. Rębnia stopniowa polega na takim prowadzeniu gospodarki leśnej, aby w różnego rodzaju cięć, otrzymać w efekcie las o zróżnicowanej strukturze wiekowej, przestrzennej i gatunkowej.</p>
Rębnie zupełne	<p>Rębnia zupełna IB, IC. Zgodnie z ZHL jest to sposób zagospodarowania lasu polegający na jednorazowym usunięciu drzewostanu jednym cięciem na całej powierzchni obejmującej maksymalnie do 4 ha, w celu wprowadzenia gatunków światłożądnych</p>
SILP	<p>System Informatyczny Lasów Państwowych</p>
SLMN	<p>standard leśnej mapy numerycznej</p>
Trzebież późna	<p>Trzebież późną rozpoczynamy słabnie intensywność przyrostu drzew na wysokość oraz słabnie proces wydzielania. Głównym celem wykonywania trzebieży późnej jest przygotowanie drzewostanu do odnowienia naturalnego. W trakcie TP (ale także TW) można rozpocząć proces przebudowy drzewostanów. Zabieg wykonuje się kilkakrotnie w ciągu dziesięcioleci. W drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi ostatnie wejście z TP powinien pełnić rolę cięcia przygotowawczego, czyli rozpoczęcie procesu odnowienia naturalnego.</p>
Trzebież wczesna	<p>Trzebież wczesną przeprowadza się w fazie drzewostanu dojrzewającego. Jest to okres, w którym drzewa najintensywniej się rozwijają, a proces wydzielania jest najsilniejszy. Celem trzebieży wczesnych jest polepszenie warunków rozwojowych najcenniejszych drzew, polepszenie stanu sanitarnego i odporności biologicznej lasu oraz polepszenie warunków przyrostowych drzew.</p>
TSL	<p>typ siedliskowy lasu</p>

Skróty nazw gatunkowych drzew

Ak	robinia akacjowa	(<i>Robinia pseudoacacia</i>)	Jw	klon jawor	(<i>Acer pseudoplatanus</i>)
Bk	buk pospolity	(<i>Fagus silvatica</i>)	Kl	klon pospolity	(<i>Acer platanoides</i>)
Brz	brzoza brodawkowata	(<i>Betula pendula</i>)	Lp	lipa drobnolistna	(<i>Tilia cordata</i>)
Czr	czereśnia pospolita	(<i>Cerasus avium</i>)	Md	modrzew europejski	(<i>Larix decidua</i>)
Db	dąb	(<i>Quercus sp.</i>)	Ol	olsza czarna	(<i>Alnus glutinosa</i>)
Db c.	dąb czerwony	(<i>Quercus rubra</i>)	Ol s.	olsza szara	(<i>Alnus incana</i>)
Dg	dagleżja zielona	(<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	Os	topola osika	(<i>Populus tremula</i>)
Gb	grab pospolity	(<i>Carpinus betulus</i>)	So	sosna zwyczajna	(<i>Pinus silvestris</i>)
Jd	jodła pospolita	(<i>Abies alba</i>)	So.b	sosna Banksa	(<i>Pinus banksiana</i>)
Jkl	klon jesionolistny	(<i>Acer negundo</i>)	So.s	sosna smołowa	(<i>Pinus rigida</i>)
Jrz	jarząb pospolity	(<i>Sorbus aucuparia</i>)	So we.	sosna wejmutka	(<i>Pinus strobus</i>)
Js	jesion wyniosły	(<i>Fraxinus excelsior</i>)	Św	świerk pospolity	(<i>Picea abies</i>)
			Tp	topola biała	(<i>Populus alba</i>)
			Wb	wierzba	(<i>Salix sp.</i>)
			Wz	wiąz	(<i>Ulmus sp.</i>)

Skróty nazw typów siedliskowych lasów

BŚW	bór świeży	LŚW	las świeży
BMŚW	bór mieszany świeży	LW	las wilgotny
BMW	bór mieszany wilgotny	LŁ	las łęgowy
BMB	bór mieszany bagienny	OL	ols
LMŚW	las mieszany świeży	OLJ	ols jesionowy
LMW	las mieszany wilgotny		

IV. INFORMACJE OGÓLNE

IV.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Oleśnica Śląska położone jest pomiędzy 17°80' a 17°30' długości geograficznej wschodniej i 51°80' a 51°20' szerokości geograficznej północnej. Jest ono jedną z 33 jednostek administracyjnych wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Składa się z 4 obrębów: Grochowo, Twardogóra, Goszcz i Oleśnica, podzielonych na 22 leśnictwa. Ich łączna powierzchnia wynosi 26 732,5 ha. Nadleśnictwo Oleśnica Śląska graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych:

- od północy z nadleśnictwem Milicz: obręb Milicz i obręb Kubryk,
- od północnego wschodu z nadleśnictwem Antonin: obręb Moja Wola (RDLP Poznań),
- od wschodu z nadleśnictwem Syców: obręb Syców i obręb Międzybórz (RDLP Poznań),
- od południowego wschodu z nadleśnictwem Namysłów: obręb Namysłów,
- od południa z nadleśnictwem Oława: obręb Bierutów,
- od południowego zachodu z nadleśnictwem Miękinia: obręb Miękinia,
- od zachodu z nadleśnictwem Oborniki Śląskie: obręb Oborniki Śląskie,
- od północnego zachodu z nadleśnictwem Żmigród: obręb Sułów.

Pod względem przynależności administracyjnej całe nadleśnictwo Oleśnica Śląska znajduje się w zasięgu województwa dolnośląskiego. Położone jest na terenie następujących jednostek administracyjnych:

Powiat milicki:	gmina:	Krośnice
Powiat oleśnicki:	gmina:	M. Oleśnica
		Oleśnica
		Bierutów – miasto
		Bierutów – obszar wiejski
		Dobroszyce
		Twardogóra – miasto
		Twardogóra – obszar wiejski
Powiat trzebnicki:	gmina:	Trzebnica – obszar wiejski
		Zawonia
Powiat wrocławski:	gmina:	Długołęka
Powiat Miasto Wrocław:	gmina:	Wrocław Psie Pole

Pod względem podziału fizycznogeograficznego wg Kondrackiego (Kondracki, 2009) lasy nadleśnictwa Oleśnica Śląska położone są w obszarze Europy Zachodniej, podobszarze Pozaalpejskiej Europy Zachodniej. Niższe jednostki fizycznogeograficzne stanowią:

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Niziny Środkowopolskie (318)

Makroregion: Obniżenie Milicko-Głogowskie (318.3)

Mezoregion: Kotlina Żmigrodzka (318.33)

Mezoregion: Kotlina Milicka (318.34)

Makroregion: Wał Trzebnicki (318.4)

Mezoregion: Wzgórza Trzebnickie (318.44)

Mezoregion: Wzgórza Twardogórskie (318.45)

Makroregion: Nizina Śląska (318.5)

Mezoregion: Równina Oleśnicka (318.56)

Lasy nadleśnictwa Oleśnica Śląska według uszczegółowionej regionalizacji przyrodniczo-leśnej Trampler (zaktualizowane opracowanie SGGW, 2008) położone są w następujących jednostkach:

Kraina: Wielkopolsko-Pomorska (III)

Mezoregion: Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (III-35),

Kraina: Śląska (V)

Mezoregion: Pradoliny Wrocławskiej (V-16),

Mezoregion: Wzgórz Trzebnicko-Ostrzeszowskich (V-17),

Mezoregion: Równiny Oleśnickiej (V-18).

Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar nadleśnictwa Oleśnica Śląska leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

Prowincja Środkowoeuropejska

Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa

B Dział Brandenbursko-Wielkopolski

B.4. Kraina Południowowielkopolsko – Łużycka

B.4b. Kraina Południowowielkopolska

B.4b.12. Okręg Doliny Baryczy

B.4b.12.d Czeszowski

B.4b.12.e Odolanowsko – Milicki

B.4b.13. Okręg Wzgórz Trzebnickich

B.4b.13.c Trzebnicki

B.4b.13.d Bukowicki

B.4b.13.e	Międyborski
B.4b.15.	Okręg Byczyńsko-Rychtański
B.4b.15.a	Stradomski
B.5.	Kraina Dolnośląska
B.5.1.	Okręg Legnicko – Brzeski
B.5.1.c	Doliny Odry "Wrocław - Lubiąż (254-315 km)"
B.5.1.d	Doliny Odry „Oława – Wrocław (205-254 km)”
B.5.2.	Okręg Oleśnicki
B.5.2.a	Zakrzowski
B.5.2.b	Bierutowski
B.5.3.	Okręg Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich
B.5.3.a	Jelczański

IV.2. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska na lata 2013-2022 została opracowana na podstawie umowy nr 42/2011 zawartej dnia 28 lutego 2011 we Wrocławiu pomiędzy Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu w oparciu o aktualne przepisy prawne, zawarte w aktach prawnych wymienionych w kolejnych podrozdziałach.

IV.2.1. AKTY PRAWA KRAJOWEGO

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zmianami),
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. nr 151 poz. 1220 z późn. zmianami);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2011 r. nr 12 poz. 59 z późn. zmianami);
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2012 nr 0 poz. 647);
- Ustawa Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2005 nr 127 poz. 1066 z późn. zmianami).
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150 z późn. zmianami);

- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493 z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 81),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. 2004 nr 168, poz. 1765),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2011 nr 237 poz. 1419),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213, poz. 1397);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. nr 25, poz. 133 z późn. zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. 2005 nr 60 poz. 533);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 nr 77 poz. 510 z późn. zmianami);

IV.2.2. AKTY PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

- Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową;
- Dyrektywa Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zwana w skrócie Dyrektywą Wodną;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- Dyrektywa Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu;

- Decyzja wykonawcza Komisji z dnia z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia piątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.

IV.2.3. AKTY POROZUMIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego; sporządzona w Ramsarze, dnia 2 lutego 1971 r.
- Konwencja Paryska w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu;
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie.
- Konwencja Bońska o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt, sporządzona 29 czerwca 1979 r. w Bonn; w Polsce weszła w życie w 1995 r.;
- Konwencja z Rio de Janeiro o różnorodności biologicznej przyjęta 5 czerwca 1992 r., ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.

IV.3. ZAKRES PROGNOZY

Zakres i szczegółowość opracowania informacji zawartych w niniejszym dokumencie są zgodne z zapisami ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustaleniami pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawartymi w piśmie RDOŚ-02-WSI-6617-5/8/10/ja z dnia 31 sierpnia 2010 roku oraz z Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (postanowienie z 24 sierpnia 2010 roku, znak pisma: ZNS-DG-621-930/10). W ustaleniach tych nie został wskazany jeden obszar Natura 2000, w obrębie którego znajdują się grunty w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska – OZW Kumaki Dobrej. Pomimo to obszar ten uwzględniono w trakcie analiz potencjalnego wpływu zapisów projektu PUL na jego przedmioty ochrony. W opisie zakresu stopnia uszczegółowienia *Prognozy* wskazano natomiast dwa obszary, w obrębie których nie ma gruntów w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska. Są nimi OZW Bierutów PLH020065 oraz OZW Grądy w Dolinie Odry PLH020017. Zapisy projektu PUL nie odnoszą się do tych terenów i pozostają bez wpływu na ich przedmioty ochrony.

Dodatkowo w trakcie sporządzania dokumentu *Prognozy* zastosowano się do obowiązujących „*Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu*” opracowanych w zespole

powołanym przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania w dniu 18 sierpnia 2011 roku.

Zakres szczegółowości prognozy określony w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu ...* mówi o tym, że prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami (*rozdz. IV Prognozy*);
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (*rozdz. IV Prognozy*);
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania (*rozdz. IV Prognozy*);
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (*rozdz. IV Prognozy*);
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (*rozdz. II Prognozy*).

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (*rozdz. V Prognozy*);
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (*rozdz. V Prognozy*);
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*rozdz. V Prognozy*);
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu (*rozdz. IV Prognozy*);
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem

zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy (cały rozdz. VI Prognozy).

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (rozdz. VII Prognozy);
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (rozdz. VII Prognozy).

Informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane zgodnie z wymogami art. 52 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu ... tj. stosownie do stanu współczesnej wiedzy o zasobach przyrodniczych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, których dotyczą zapisy projektu PUL; oraz stosownie do zawartości projektu PUL i stopnia szczegółowości.

IV.4. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

Projekt planu urządzenia lasu obejmuje grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Oleśnica Śląska o łącznej powierzchni 26729,23 ha. Zawartość projektu planu, jego układ i formę poszczególnych składników określa Instrukcja Urządzania Lasu (IUL). Pewne modyfikacje układu mogą wynikać z wytycznych szczegółowo sprecyzowanych w zawieranych umowach na wykonanie projektu planu urządzenia lasu i dodatkowych ustaleniach.

Plan składa się z następujących części składowych:

- dane inwentaryzacji lasu,
- analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
- program ochrony przyrody,
- część planistyczna.

Części te zebrane są następujących tomach:

Elaborat zawierający:

- ogólny opis nadleśnictwa i charakterystykę lasów,

- zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
- analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
- podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej
- gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych, oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
- określenie etatów cięć użytkowania głównego,
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębego i przedrębego),
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych
- do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,
- określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

Program ochrony przyrody nadleśnictwa obejmujący:

- kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie, z uwzględnieniem lasów innych form własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa,
- podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

Szczegółowe dane inwentaryzacyjne są zebrane dla każdego obrębu w oddzielny tom, w skład którego wchodzi:

- opis taksacyjny lasu,
- zestawienie i tabele zbiorcze.

Osobnym tomem dla każdego obrębu są **wykazy**:

- projektowanych cięć rębnych,
- projektowanych cięć przedrębnych,
- wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Niezbędnym elementem składowym Planu są **mapy tematyczne** w różnej skali. Sporządza się je na bazie mapy numerycznej, zgodnie z SLMN:

- Mapy gospodarcze w skali 1:5000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji o gruntach nadleśnictwa na tle oddziałów, pododdziałów,

z uwzględnieniem ważniejszych szczegółów sytuacji wewnętrznej w podziale arkuszowym formatu A1.

- Mapy przeglądowe wg obrębów leśnych w skali 1:25 000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji o siedliskach, drzewostanach funkcjach lasu, itp. na tle oddziałów, pododdziałów, z uwzględnieniem ważniejszych szczegółów sytuacji wewnętrznej w obrębie leśnym.
  - Mapy przeglądowe drzewostanów;
  - Mapy przeglądowe siedlisk;
  - Mapy przeglądowe cięć rębnych;
  - Mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej;
  - Mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego;
  - Mapy przeglądowe ochrony lasu;
  - Mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej.
- Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe w skali 1:50 000 lub 1:100 000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji istotnych dla gospodarki leśnej oraz ważnych do zarządzania nadleśnictwem na tle oddziałów leśnych, na podkładzie odpowiedniej mapy topograficznej.
  - Mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasów;
  - Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych (załącznik POP);
  - Mapa sytuacyjna obszaru terytorialnego zasięgu dla nadleśnictwa.

Baza danych inwentaryzacyjnych TAKSATOR

Program Taksator służy do obsługi danych opisu taksacyjnego od momentu ich pobrania z SILP poprzez wprowadzanie informacji z dokumentów źródłowych i ich przetwarzanie, aż do ich powrotu do struktur SILP. Informacje są zapisywane w formacie .mdb

Baza danych geometrycznych według SLMN

W bazie geometrycznej wyróżnia się warstwy podstawowe (w tym fakultatywne) i pochodne (generowane z warstw podstawowych). Dla warstw podstawowych lista atrybutów jest zredukowana do niezbędnych identyfikatorów. Obiekty poligonowe i liniowe przechowywane są w prostym formacie wektorowym, natomiast dane o obiektach punktowych znajdują się w całości w bazie opisowej systemu LAS.

Najbardziej istotnym elementem projektu planu, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze. Rozmiar zadań gospodarczych jest wynikiem podsumowania wszystkich prac w nadleśnictwie z danego zakresu. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów projektu planu.

Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w projekcie planu.

Tabela. 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu planu

Rodzaj zabiegu lub zapisu w projekcie planu	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie planu	Opis	Skala (% pow. leśnej nadleśnictwa)*
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu	100%
Etat pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu	100%
Zalecenia zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleń	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu itp. Zalecenia te mają zazwyczaj charakter wskazań fakultatywnych	100%
Składy gatunkowe upraw	Zapis odnoszący się nie do konkretnego wydziałenia, ale do typów siedliskowych lasu w ramach GTD	Zaplanowane składki gatunkowe upraw są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu	
Bez wskazań	Do konkretnego wydziałenia	Wydziałenia w których nie zaplanowano żadnych zabiegów	6,8%
Odnowienia	Do konkretnego wydziałenia	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem. Grunt leśny, w myśl ustawy o lasach powinien być w ciągu 5 lat od wycięcia, odnowiony	2,8%
Pielęgnacje upraw	Do konkretnego wydziałenia	Zabiegi pielęgnacyjne dążące do uzyskania młodnika o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem, odpowiednim zwarcie i przyjętej formie zmieszania.	2,8%
Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Do konkretnego wydziałenia	Zabieg pielęgnacyjny w młodnikach, tyczkowinach i drągowinach polegające na usuwaniu drzew wadliwych, niepożądanych dążąc do uzyskania odpowiedniego drzewostanu dojrzewającego.	28,9%
Trzebież późna	Do konkretnego wydziałenia	Zabieg pielęgnacyjny w drzewostanach dojrzewających polegający na regulowaniu zagęszczenia drzew poprawiający zwiększenie przestrzeni życiowej drzew	37,0%

Rodzaj zabiegu lub zapisu w projekcie planu	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie planu	Opis	Skala (% pow. leśnej nadleśnictwa)*
Rębnie złożone	Do konkretnego wydzielenia	Użytkowanie polegające na częściowym lub stopniowym usuwaniu drzewostanu z nad młodego pokolenia w trakcie dość długiego okresu czasu	18,6%
Rębnia zupełna	Do konkretnego wydzielenia	Użytkowanie rębnią zupełną wiąże się z usunięciem 95% powierzchni drzewostanu (maksymalnie do 4 ha)	3,1%

Tabela 2. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa na 1. rok obowiązywania PUL i zadań wynikających z projektu PUL

Rodzaj powierzchni	Obr. Grochowo	Obr. Twardogóra	Obr. Goszcz	Obr. Oleśnica Śl.	Nadleśnictwo Oleśnica		
	ha	ha	ha	ha	ha	%	
Wg pełnionych funkcji							
Lasy rezerwatowe		3,8			3,8	0,01	
Lasy ochronne	626,43	879,38	1097,99	3515,27	6119,07	24,10	
Lasy gospodarcze	6595,68	7089,56	4270,39	1314,7	19270,33	75,89	
Razem	7222,11	7972,74	5368,38	4829,97	25393,2	100,00	
Grunty leśne zalesione							
Klasy wieku	I (1-20)	978,55	1140,65	936,01	522,08	3577,29	13,38
	II (21-40)	1469,81	1942,77	1556	782,79	5751,37	21,52
	III (41-60)	1803,65	1772,89	1159,92	1211,97	5948,43	22,25
	IV (61-80)	1005,16	1168,66	362,84	704,31	3240,97	12,12
	V (81-100)	710,48	680,71	527,07	390,43	2308,69	8,64
	VI (101-120)	276,04	271,01	161,24	120,38	828,67	3,10
	VII (121-140)	65,84	134,92	38,75	171,28	410,79	1,54
	VIII (141 i starsze)	25,44	62,8	11,01	94,66	193,91	0,73
	KO	741,08	675,94	461,16	621,46	2499,64	9,35
KDO	117,68	96,22	134,25	188,81	536,96	2,01	
Razem grunty leśne zalesione	7193,73	7946,57	5348,25	4808,17	25296,72	94,64	
Grunty leśne niezalesione							
W produkcji ubocznej	1,1	3,41	1,2	1,56	7,27	0,03	
Do odnowienia	24,62	15,9	14,47	5,54	60,53	0,23	
Pozostałe	2,66	6,86	4,46	14,7	28,68	0,11	
Razem grunty leśne niezalesione	28,38	26,17	20,13	21,8	96,48	0,36	
Grunty związane z gosp. leśną	223,97	217,62	160,17	132,95	734,71	2,75	

Rodzaj powierzchni	Obr. Grochowo	Obr. Twardogóra	Obr. Goszcz	Obr. Oleśnica Śl.	Nadleśnictwo Oleśnica	
	ha	ha	ha	ha	ha	%
Grunty nieleśne						
Do zalesienia	0	0	0	0	0	0,00
Pozostałe	187,17	171,38	89,47	153,79	601,88	2,25
Razem grunty nieleśne	187,17	171,38	89,47	153,79	601,88	2,25
Grunty ogólnie	7633,25	8361,74	5618,02	5116,71	26729,79	100,00

Tabela 3. Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych

Powierzchnia	Obr. Grochowo	Obr. Twardogóra	Obr. Goszcz	Obr. Oleśnica Śl.	Nadl. Oleśnica Śląska	
Zadania obligatoryjne						
Pozyskanie drewna	ha - pow.	5832,76	6315,93	4268,64	3945,34	20362,67
	m ³ brutto	482985	482686	368514	254198	1588383
	m ³ netto	386388	386149	294811	203358	1270706
Etat cięć w użytkowaniu rębnym	ha - pow.	1460,96	1418,08	1022,68	1210,75	5112,47
	m ³ brutto	258410	245736	185264	127448	816858
	m ³ netto	206728	196589	148211	101958	653486
<i>w tym nie zaliczone na poczet przyjętego etatu</i>	m ³ brutto	646	818	2594	998	5055
	m ³ netto	517	654	2075	798	4044
Szacunkowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym	ha - pow.	4371,8	4897,85	3245,96	2734,59	15250,2
	m ³ brutto	224575	236950	183250	126750	771525
	m ³ netto	179660	189560	146600	101400	617220
Pielęgnowanie lasu	ha – pow.	1404,09	1554,33	1173,52	867,92	4999,86
Pielęgnowanie zinwentaryzowanych upraw	ha – pow.	381,87	465,41	245,74	226,93	1319,95
Pielęgnowanie zinwentaryzowanych młodników	ha – pow.	786,07	859,77	778,54	488,52	2912,9
Trzebieże	ha – pow.	4296,49	4855,52	3124,87	2666,21	14932,05
Zadania określone kierunkowo - zadania dotyczące zalesień i odnowień – pow. [ha]						
Zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego)	0	0	0	0	0	
Odnowienia halizn, płazowin i zrębów	24,62	15,9	14,47	5,54	60,53	

Powierzchnia	Obr. Grochowo	Obr. Twardogóra	Obr. Goszcz	Obr. Oleśnica Śl.	Nadl. Oleśnica Śląska
Orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego	751,15	776,91	544,85	553,44	2626,35
- w tym zrębami zupełnymi	114,55	176,16	115,5	42,23	448,44
Orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień i uzupełnień	18,35	56,84	38,62	8,95	122,76
Orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów	0	0	0	0	0
Orientacyjna powierzchnia melioracji	782,8	807,78	542,83	547,08	2680,49
- w tym wodnych	0	0	0	0	0
Pielęgnowanie nowo zakładanych upraw	0	0	0	0	0

IV.5. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

Cele, dla których sporządzono projekt PUL, przedstawiają się następująco:

- inwentaryzacja zasobów przyrodniczo-leśnych,
- rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach,
- rozpoznanie i ocena stanu lasu, w tym jego struktury, zapasu produkcyjnego
- ocena zagrożeń lasu,
- określenie długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach,
- identyfikacja funkcji lasu oraz podział lasów wg pełnionych funkcji,
- sporządzenie projektu planów szczegółowych (cięć, hodowli, zalesień),
- ustalenie zadań ramowych (ochrona lasu, ochrona przyrody w lasach),
- opracowanie map gospodarczych i tematycznych.

Wymienione powyżej cele planu mają być realizowane poprzez:

- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych procesów przebudowy,
- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w programie ochrony przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nie objętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej,
- zabezpieczenie takiej ilości zasobów leśnych, która zapewnia prawidłową relację między zapotrzebowaniem rynku na ekologiczny surowiec – drewno,

a zapewnieniem trwałego przyrostu zasobów leśnych. Trzeba to realizować poprzez wyważenie wielkości pozyskania w stosunku do przyrostu oraz przestrzeganie zoptymalizowanych etatów użytkowania,

- preferowania w ekonomicznie i przyrodniczo uzasadnionych przypadkach naturalnego procesu odnawiania lasu, a także jak najpełniejszego wykorzystywania naturalnych procesów zachodzących w drzewostanach,
- w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu,
- uwzględnianie, na każdym etapie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki, społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

IV.6. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

IV.6.1. METODYKA PRZYPISANIA WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH DO PRZEDMIOTÓW OCHRONY

Na potrzeby analiz prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono agregację i uproszczenie wskazań gospodarczych zaprojektowanych dla wydzieleń w PUL. Podstawowym założeniem było przypisanie jednej, dominującej z punktu widzenia potencjalnego wpływu na środowisko, wskazówki dla każdego wydzielenia (np. w wydzieleniach z zaprojektowaną rębnią zawsze projektowane są również: AGROT, ODN-ZŁOŻ lub ODN-ZRB, PIEL, ponieważ są częścią procesu odnowienia, jednak na potrzeby analiz prognozy przypisywano tylko rębnię, ponieważ z tej grupy czynności jej wpływ na środowisko jest na pewno najbardziej istotny.

Wynikiem pracy było utworzenie następujących grup wskazań gospodarczych projektowanych w PUL:

- grupa „pielęgnacje” utworzona z następujących pozycji planu: pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne;
- grupa „pielęgnacje młodszych drzewostanów” utworzona z pozycji: czyszczenia późne, pozyskanie w czyszczeniach późnych, trzebieże wczesne;
- grupa „odnowienia” utworzona z pozycji zawierających odnowienie zrębów lub odnowienie po rębniach złożonych, odnowienia luk oraz halizn;
- grupa „trzebieże późne”, zawierająca pozycje z zaplanowanymi trzebieżami późnymi;
- grupa „rębnie zupełna”, zawierająca rębnie zupełne;
- grupa „rębnie złożone” utworzona z pozycji zawierających rębnię II, III, IV lub V;
- grupa „zalesienia” utworzona z pozycji zawierających zalesienia nieużytków i gruntów porolnych;

- grupa „melioracje” utworzona z pozycji zawierających wskazówkę lokalnej regulacji stosunków wodnych.

Posługując się dostępnymi inwentaryzacjami przyrodniczymi opracowano spójną bazę danych przestrzennych o siedliskach przyrodniczych zgodnie z ustaloną hierarchią ważności: Inwentaryzacja Lasów Państwowych z 2007 roku, prace Wojewódzkich Zespołów Specjalistycznych, inne dostępne informacje przekazane przez konsultantów projektu planu urządzenia lasu oraz taksatorów po dokonanej weryfikacji terenowej. Jako granice płatów siedlisk przyrodniczych dla inwentaryzacji LP 2007 przyjęto granice wydziełów leśnych obowiązujących na dzień sporządzenia inwentaryzacji.

W związku z niepokrywaniem się w większości przypadków granic siedlisk przyrodniczych z granicami wydziełów leśnych wg nowego podziału powierzchniowego na dzień 1.01.2013, przyjęto następującą metodę przypisania informacji o siedlisku przyrodniczym do wydziału leśnego. Dla płatów siedlisk przyrodniczych, które pokrywają więcej niż 50% powierzchni wydziału, przyjęto zasadę przypisania powierzchniowego do całego wydziału. Skutkowało to wprowadzeniem ograniczeń w planowaniu zabiegów szczególnie w obszarach Natura 2000. W szczególnych przypadkach analiza pozwalała wskazać przeprowadzenie zabiegu poza płatem siedliska przyrodniczego zlokalizowanego w wydziale z przypisanym siedliskiem powierzchniowym. W przypadku siedlisk opisanych powierzchniowo pojedynczemu wydziału leśnemu mogła być przypisana informacja wyłącznie o jednym siedlisku przyrodniczym.

Do siedlisk występujących we fragmentach zaliczono: wszystkie siedliska zinwentaryzowane punktowo wymienione w podanych powyżej źródłach danych oraz płaty siedlisk (z warstw powierzchniowych) zajmujące więcej niż 0,01 ha i mniej niż połowę powierzchni wydziału leśnego. Usunięcie mniejszych niż 1 ar powierzchni płatów spowodowane było dużą liczbą błędów, które zaobserwowano w trakcie analizy rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych po przecięciu ich nowym podziałem powierzchniowym oddziałów leśnych. W przypadku siedlisk opisanych fragmentarycznie w jednym wydziale leśnym może znajdować się kilka siedlisk przyrodniczych. Informacja o tym fakcie widnieje w opisie taksacyjnym wydziału. W nadleśnictwie nie zinwentaryzowano siedlisk liniowo.

W kolejnym kroku korekcie poddano również wydziału rażąco niezgodne pod względem zapisów w ewidencji gruntów z określonym siedliskiem przyrodniczym. Informacje o siedlisku przyrodniczym pomijano m.in. na drogach, urządzeniach wodnych, budynkach oraz w przypadku, gdy np. zinwentaryzowano siedlisko leśne na gruntach nieleśnych (pastwisko, rów, rola, sad, itp.). Rozbieżności pomiędzy wykazem siedlisk przyrodniczych wg przyjętych źródeł informacji a siedliskami przyrodniczymi przyjętymi do analizy wpływu

zapisów projektu PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska został zamieszczony w VII rozdziale *Prognozy*.

Przy sporządzaniu wykazu gruntów leśnych w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska znajdujących się w zasięgu granic parków krajobrazowych przyjęto, że do danego parku krajobrazowego zalicza się wszystkie wydzielania leśne zlokalizowane w zasięgu parku, których granice pokrywają się w całości lub w części z obszarem parku. Dla wydzieleni leśnych pokrywających się w części z parkiem krajobrazowym przy zaliczaniu do parku krajobrazowego nie stosowano kryterium powierzchniowego. W zamian zastosowano kryterium odległości granicy parku od granicy wydzielenia. Jako minimalną wielkość przyjęto odległość 5 metrów zakładając, że podczas wektoryzacji granic parków krajobrazowych dopuszczalna odchyłka mogłaby wynosić +/- 1mm na mapie w skali 1:5000 (mapa gospodarcza). Podobny sposób postępowania przyjęto również w przypadku sporządzaniu wykazu gruntów leśnych w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska znajdujących się w zasięgu granic obszarów Natura 2000.

IV.6.2. KRYTERIA I SPOSÓB OCENY WPŁYWU REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Ocena wpływu zapisów projektu planu na poszczególne elementy środowiska wynika z wiedzy eksperckiej, ponieważ w większości przypadków trudne jest przyjęcie obiektywnych kryteriów. Przy sporządzaniu oceny wykorzystano macierze oceny, w których przyjęto następujące kody:

- + oddziaływanie pozytywne,
- oddziaływanie negatywne,
- 0 brak oddziaływania lub oddziaływanie neutralne,
- 1 oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2 oddziaływanie średnioterminowe,
- 3 oddziaływanie długoterminowe.

Powyższe przyjęte kryteria ocen dotyczą oddziaływań o charakterze nieznaczącym, bezpośrednim. W sytuacji wystąpienia oddziaływania znaczącego pozytywnego lub negatywnego przypadki tego typu zostały opisane w osobnym rozdziale *Prognozy*. Z kolei przypadki, w których istniała potencjalna możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego, pośredniego lub wtórnego opisywano dodatkowo w poszczególnych podrozdziałach rozdziału VI. Wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na gatunki Natura 2000 analizowano dla gatunków, dla których w SDF obszaru przyjęto ocenę ogólną A, B lub C, a zatem stanowiących przedmioty ochrony danego obszaru.

Wpływ na siedliska przyrodnicze analizowano dla wszystkich typów siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmioty ochrony ostoi oraz dla siedlisk, które stwierdzono

w granicach ostoi dodatkowo, a które nie figurują na liście przedmiotów ochrony. Ponadto analizie podlegał również ogólny wpływ zapisów projektu PUL na siedliska przyrodnicze znajdujące się poza obszarami Natura 2000.

IV.6.3. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT CHRONIONYCH I CENNYCH GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Informacje dotyczące lokalizacji stanowisk roślin chronionych, grzybów i zwierząt zebrane zostały z następujących źródeł:

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków grzybów: dane z inwentaryzacji gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa oraz dane z nadleśnictwa;

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków roślin: dane z inwentaryzacji gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa, dane z nadleśnictwa, inwentaryzacja Lasów Państwowych z 2007 roku, prace WZS;

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków zwierząt: dane z inwentaryzacji gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, inwentaryzacja Lasów Państwowych z 2007 roku, prace WZS, dane od ekspertów prowadzących obserwacje na terenie nadleśnictwa;

- informacje na temat chronionych gatunków zwierząt o nieznannej lokalizacji obserwowanych w granicach nadleśnictwa: dane z programów ochrony środowiska gmin w zasięgu granic nadleśnictwa, informacje uzyskane od pracowników nadleśnictwa Oleśnica Śląska oraz osób prowadzących obserwacje faunistyczne na terenie nadleśnictwa (m.in. M. Stajszczyk);

- monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych GIOŚ w obrębie granic nadleśnictwa;

- Standardowe Formularze Danych obszarów Natura 2000.

IV.6.4. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT GRANIC OBSZARÓW NATURA 2000

Granice obszarów Natura 2000 przyjęto według stanu przekazanego do Komisji Europejskiej 30 października 2009 roku. Granice obszarów specjalnej ochrony (OSO) przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

IV.7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PUL ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych powinno być przeprowadzane przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów

Państwowych. Śledzenie skutków realizacji postanowień planu należy oprzeć na monitoringu następujących wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000,
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym,
- zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Skutki realizacji zadań zleconych z zakresu ochrony przyrody powinny być monitorowane w cyklu 10-letnim. Jest to związane z cyklem sporządzania planów urządzenia lasu i jednocześnie najbardziej wiarygodnymi informacjami wynikającymi z inwentaryzacji terenowej przeprowadzanej przez obiektywną instytucję.

IV.8. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PUL

Nadleśnictwo Oleśnica Śląska położone jest w dość dużym oddaleniu od granicy państwa. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie PUL, nie stwierdza się, aby możliwe było transgraniczne oddziaływanie zapisów projektu PUL na środowisko.

IV.9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PUL

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji są:

Konwencja o różnorodności biologicznej – celem konwencji jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej ma wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m.in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równorzędne z siedliskami bogatymi w gatunki.

W projekcie planu dla Nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie przewiduje się działań mogących naruszyć zasoby różnorodności biologicznej. Planowane są natomiast działania, które w długiej perspektywie czasowej będą sprzyjać zwiększaniu bioróżnorodności na niektórych obszarach nadleśnictwa.

Konwencja Berneńska – celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę europejskich gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Na terenie nadleśnictwa występują chronione gatunki roślin figurujące na liście załącznika I Konwencji Berneńskiej oraz szereg chronionych gatunków zwierząt, szczególnie ptaków, wpisanych na listę II załącznika Konwencji Berneńskiej. Nie przewiduje się, aby realizacja zapisów projektu planu mogła wpłynąć negatywnie na te gatunki.

Konwencja Bońska – celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Określa ona listę oraz sposoby ochrony wędrownych gatunków zwierząt. Za migrujące uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych.

Na terenie nadleśnictwa występują chronione gatunki zwierząt objęte Konwencją Bońska, którymi są m.in.: bielik, bocian biały (poza gruntami LP), żuraw i nietoperze z rodziny *Vespertilionidae*. Nie przewiduje się, aby realizacja zapisów projektu planu mogła wpłynąć negatywnie na te gatunki.

Na poziomie Wspólnoty Europejskiej brak jest szczegółowych wytycznych dotyczących prowadzenia gospodarki leśnej w poszczególnych krajach członkowskich. Unia Europejska określa natomiast ogólne zasady postępowania w dziedzinie ochrony przyrody.

Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3., w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”.

Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie nadleśnictwa mają zastosowanie głównie dwie dyrektywy. Są to wspomniane już poprzednio Dyrektywa Ptasia (DP) i Dyrektywa Siedliskowa (DS).

Celem Dyrektywy Ptasiej jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. W Dyrektywie wyszczególnione są gatunki, dla których ochrony tworzone są Obszary Specjalnej Ochrony (OSO). Teren nadleśnictwa Oleśnica Śląska znajduje się w zasięgu jednego obszaru OSO – Dolina Baryczy PLB020001

Dyrektywa Siedliskowa ma na celu zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium państw

członkowskich. Dyrektywa Siedliskowa ochroną obejmuje również gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) i ich siedliska. Na obszarze nadleśnictwa Oleśnica Śląska znajduje się osiem obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW), z czego sześć obejmuje grunty w zarządzie Lasów Państwowych.

Sporządzanie prognozy, jako elementu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy projektu Planu mogą naruszać wymogi ochrony cennych zasobów przyrodniczych na terenach objętych zapisami projektu PUL.

Dokumentami krajowymi, w których określono cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu są:

Ustawa o ochronie przyrody. Jest to dokument określający cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej, nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,
- siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zieleni w miastach i wsiach,
- zadrzewień.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony przyrody i wdrażania idei zrównoważonego rozwoju. W ustaleniach w zakresie gospodarki leśnej dokument ten odnosi się głównie do 4 problemów:

- zalesiania gruntów zgodnie z Krajowym programem zwiększania lesistości, przy uwzględnieniu wymogów ochrony przyrody,
- utrzymania lub przywracania zdolności retencyjnych lasów,
- dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do siedliska,
- zwiększania różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenozy leśnych.

Polityka leśna państwa z 1997 r. Dokument wyznaczający ogólne ramy prowadzenia gospodarki leśnej, szczególnie w okresie jej przechodzenia z modelu surowcowego na model „proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej”. Jest to realizowane przez szereg działań, z których najważniejsze to:

- zwiększanie zasobów drzewnych i lesistości,
- poprawa stanu i ochrona lasu tak, aby mogły one w szerszy sposób spełniać różnorodne funkcje,
- zwiększanie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych oraz różnorodności ekosystemów w kompleksach leśnych,
- opracowanie i wdrożenie programu odbudowy małej retencji wodnej,
- uregulowanie stanu zwierzyny do poziomu nie zagrażającego celom hodowli i ochrony lasu,
- zapewnienia w oparciu o Ustawę o ochronie przyrody, Ustawę o lasach oraz Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochrony wszystkim lasom, a szczególnie najcenniejszym ekosystemom oraz kluczowym i rzadkim elementom biocenoz leśnych.

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej. Dokument opracowany jako efekt wdrażania w życie Konwencji z Rio de Janeiro (Konwencja o różnorodności biologicznej). Realizację ustaleń strategii prowadzi się poprzez:

- uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych,
- zachowanie pełni zmienności drzew leśnych,
- pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych,
- skuteczną ochronę i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
- ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu,
- ochronę obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,
- zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu,
- skuteczną ochronę i umiarkowane użytkowanie różnorodności biologicznej w lasach niepaństwowych,
- skuteczną edukację przyrodniczo-leśną społeczeństwa.

IV.10. POWIĄZANIA PROJEKTU PUL Z INNYMI DOKUMENTAMI, W TYM Z DOKUMENTAMI, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE STRATEGICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ustalenia w projekcie planu urządzenia lasu wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa. W planach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia.

W nadleśnictwa Oleśnica Śląska projekt planu nie przewiduje się zalesień na okres 2013-2022, wobec tego ustalenia miejscowe plany zagospodarowania nie mają odniesienia do zapisów projektu planu urządzenia lasu.

Dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem PUL są również plany ochrony dla powierzchniowych form ochrony przyrody wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz.U. 2005 nr 94 poz. 794). W obszarze oddziaływania projektu PUL znajduje się jeden rezerwat przyrody i park krajobrazowy. Oba te obszary nie posiadają aktualnie obowiązujących planów ochrony.

Innymi dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem PUL są plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000. W granicach nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie ma zatwierdzonych Planów Zadań Ochronnych dla żadnego obszaru Natura 2000. Obecnie trwają prace nad sporządzeniem planu zadań ochronnych dla dwóch obszarów – OZW Grądy w Dolinie Odry PLH020017 i OZW Bierutów PLH020065, z czego tylko ostatni obejmuje grunty będące w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska.

Dokumentami powiązаныmi z projektem PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska są również plany urządzenia lasu dla nadleśnictw bezpośrednio z nim sąsiadujących, tj. nadleśnictwa Milicz, Antonin, Syców, Namysłów, Oława, Miękinia, Oborniki Śląskie i Żmigród. Powiązanie to dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do nadleśnictwa Oleśnica Śląska. Dotychczas procedura Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko była przeprowadzona dla projektów planów urządzenia lasu dla nadleśnictw Miękinia, Namysłów, Syców oraz dla aneksów do planów urządzenia lasu dla nadleśnictw Oława i Żmigród.

Zapisy poszczególnych planów urządzenia lasu w/w nadleśnictw odnoszą się do wspólnych z nadleśnictwem Oleśnica Śląska obszarów Natura 2000. Są to:

- OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 – obszar wspólny dla nadleśnictw Żmigród i Oleśnica Śląska;
- OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 – obszar wspólny dla nadleśnictw Oława i Oleśnica Śląska;
- OSO Dolina Baryczy PLB020001 – obszar wspólny dla nadleśnictw Żmigród i Oleśnica Śląska.

Zapisy projektu PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie przewidują zabiegów, które mogłyby potencjalnie spowodować wystąpienie skumulowanego negatywnego

oddziaływania na przedmioty ochrony w w/w ostojach w połączeniu z oddziaływaniem wywołanym przez zapisy projektów PUL dla nadleśnictw Żmigród i Oława.

Innymi dokumentami powiązаныmi z PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska są:

- Programy ochrony środowiska powiatów i gmin, w granicach których zlokalizowane są grunty nadleśnictwa;
- Prognozy oddziaływania na środowisko projektów w/w dokumentów.

W powyższych dokumentach opisano kompleksowy stan środowiska na terenie poszczególnych jednostek administracyjnych i określono kierunki i zadania w zakresie m.in. ochrony przyrody. Część z zadań wyznaczona została w zakresie leśnictwa i ochrony przyrody i należały do nich m.in.:

- powiększanie areálu lasów;
- utrzymanie odpowiedniej kondycji zdrowotnej lasów;
- utrzymanie małej retencji w lasach;
- zachowanie istniejących form ochrony przyrody i stosowanie ustaleń zawartych w ich planach ochrony;
- zachowanie i ochrona siedlisk i stanowisk roślin prawnie chronionych;
- zachowanie w dolinach rzek lasów łęgowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych;
- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno - krajoznawczych i edukacyjnych.

Większość z tych celów i zadań jest spójna z założeniami programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska oraz projektem PUL na okres 2013-2022 i jest, była lub będzie realizowana przez nadleśnictwo.

Na terenie gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa realizowane są przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz obszar Natura 2000. Należą do nich głównie przedsięwzięcia związane z realizacją budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz dróg. Działania te nie mają istotnego wpływu na stan środowiska leśnego i nie wymagają uwzględnienia ich w założeniach opracowywanej prognozy.

V. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

V.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE NADLEŚNICTWA

V.1.1. ZWIERZĘTA

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Oleśnica Śląska stwierdzono występowanie 321 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową lub zagrożonych w skali Europy, kraju i regionu Dolnego Śląska, w tym 33 gatunki ssaków (w tym 17 gatunków nietoperzy), 219 gatunków ptaków (w tym gatunki wymagające ochrony strefowej), 13 gatunków płazów i 6 gatunków gadów, 8 gatunków ryb i smoczkoustych oraz 41 gatunków bezkręgowców (w tym 3 gatunki saproksyliczne). Listę zwierząt chronionych sporządzono na podstawie dostępnych inwentaryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, danych Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego przy Wojewodzie Dolnośląskim z 2007 i 2008 roku, inwentaryzacji Lasów Państwowych z 2007 roku oraz danych zawartych w programach ochrony środowiska gmin znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Oleśnica Śląska.

W tabeli poniżej zamieszczono gatunki związane z siedliskami leśnymi, przejściowymi, które stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa lub które występują na nich z dużym prawdopodobieństwem. Pozostałe gatunki zamieszczone na liście gatunków zwierząt w programie ochrony przyrody dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska zajmują siedliska nieleśne, dla których zapisy projektu PUL pozostają neutralne. Do tej grupy należy szereg gatunków związanych z terenami otwartymi, osiedlami ludzkimi, wodami i terenami wodno-błotnymi.

Tabela. 4. Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków zwierząt stwierdzonych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska lub występujących na nich potencjalnie

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Wykaz chronionych gatunków ssaków, związanych z siedliskami leśnymi lub przyleśnymi, stwierdzonych lub występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Borowiaczek <i>Nyctalus leisleri</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – VU PCzK – VU Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity. Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity. Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 3: 64 a
Karlik większy <i>Pipistrellus nathusii</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity. Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> kod: 1308	PL - ochrona ścisła PCzL – DD DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – NT	Obr. 2: 213 c Obr. 4: 40 h;124 k;184A h
Mroczek posrebrzany <i>Vespertilio murinus</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Nocek duży <i>Myotis myotis</i> kod: 1324	PL - ochrona ścisła DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 1: 69 f Obr. 2: 191 f
Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> kod: 1323	PL - ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – NT	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Nocek Natterera <i>Myotis nattereri</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Nocek Brandta <i>Myotis brandtii</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 2: 218 m
Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> kod: 1318	PL - ochrona ścisła PCzL – EN PCzK - EN DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – NT	Gatunek dość rzadki, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> kod: 1337	PL – ochrona częściowa DS – zał. II, IV, V Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 2: 213 a Obr. 4: 135 h
Koszatka <i>Dryomys nitedula</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DS – zał. IV Czerwona Lista IUCN – LC	Gatunek rzadki, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Orzesznica <i>Muscardinus avellanarius</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona Lista IUCN – LC	Gatunek rzadki, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Popielica <i>Glis glis</i>	PL - ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT Czerwona Lista IUCN – LC	Gatunek rzadki, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek dość pospolity, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Gronostaj <i>Mustela erminea</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Łasica <i>Mustela nivalis</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek dość pospolity, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Wydra <i>Lutra lutra</i> kod: 1355	PL – ochrona częściowa DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – NT	Obr. 1: 14 k;113 d;130 j Obr. 2: 83 c;131 o;132 h;194 h;197 d;201 h;215 d Obr. 3: 18 a;19 c;20 f;36 c;62 c;82 g;89 g;151 l;175 g Obr. 4: 11 g;72 a;80 c;135 h Prawdopodobne występowanie w wydzieleniach leśnych nad Widawą w zasięgu OZW Lasy Grzędzińskie Obr. 4: 124 b-d,g-l;125 a-b,d;126 b,d-g,i-j,l;131 d,j;132 a,d-f;133 g;134 f,h-i;145 a,g;146 b,l;147 a,k;179 c-f,h;180 b-c;181 b,d-d;182 f;183 b,d,g;184 b-d;184A a,f-i;195 m,o;196 j
Jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek dość pospolity, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Jeż zachodni <i>Erinaceus europaeus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek dość pospolity, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Ryjówka górską <i>Sorex alpinus</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – NT	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity, brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Wykaz chronionych gatunków ptaków, związanych z siedliskami leśnymi lub przyleśnymi, stwierdzonych lub występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A075	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DP - zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Znana lokalizacja – dane wrażliwe, strefa ochronna
Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030	PL – ochrona ścisła DP - zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Lokalizacja znana (dane wrażliwe) – brak strefy, gatunek stwierdzony w przelocie
Bogatka <i>Parus major</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioloczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioloczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i> A239	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 4: 64 a
Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> A236	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioloczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A238	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioloczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioloczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Gadożer <i>Circaetus gallicus</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – CR PCzK - CR DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek rzadki w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Gajówka <i>Sylvia borin</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Grzywacz <i>Columba palumbus</i>	DP – zał. IIA i IIIA Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Kania czarna <i>Milvus migrans</i> A073	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek rzadki w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kania ruda <i>Milvus milvus</i> A074	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DP – zał. I Czerwona lista IUCN – NT	Gatunek rzadki w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kos <i>Turdus merula</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Kowalik <i>Sitta europaea</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Krogulec <i>Accipiter nisus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kruk <i>Corvus corax</i>	PL – ochrona częściowa Czerwona lista IUCN – LC P	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Kukułka <i>Cuculus canorus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> A224	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Lerka <i>Lullula arborea</i> A246	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i> A321	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> A320	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> A089	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek rzadki w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek rzadki w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Pełzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Puszczyk <i>Strix aluco</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Sikora uboga <i>Parus palustris</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Siniak <i>Columba oenas</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Sosnówka <i>Periparus ater</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i> A072	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Turkawka <i>Streptopelia turtur</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – DD DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek średnioliczny w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Włochatka <i>Aegolius funereus</i> A223	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek rzadki w lasach nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Cierniówka <i>Sylvia communis</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Dzierzba czarnoczelna <i>Lanius minor</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – CR DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek rzadki, odnotowywany w przelocie
Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Gąsiorek <i>Lanius collurio</i> A338	PL – ochrona ścisła DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa
Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek pospolity w lasach nadleśnictwa

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Wykaz chronionych gatunków ptaków, związanych z siedliskami wodnymi, nadwodnymi i podmokłymi, stwierdzonych na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> A022	PL – ochrona ścisła PCzL – VU PCzK – VU DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 4: 29 a
Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 2: 215 d
Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 1: 81 c
Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 2: 216 d Obr. 3: 60A b Obr. 4: 17 g;30 j,m;71 b;148 i
Żuraw <i>Grus grus</i> A127	PL – ochrona ścisła DP - zał. I Czerwona lista IUCN – LC	Obr. 2: 114 j Obr. 4: 127 g;133 b;144 d
Wykaz chronionych gatunków płazów i gadów, stwierdzonych lub występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Grzebiuszka <i>Pelobates fuscus</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek dość częsty na terenie nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> kod: 1188	PL - ochrona ścisła PCzL – DD DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 14 k;253 b;266 c Obr. 2: 152 g;164 a;165 j;169 g-h;172 k;174 i;215 d Obr. 3: 37 g;108 j;175 g-h,n Obr. 4: 14 f; 15 h;18 a-b,r;29 j-k;39 c;40 c-d
Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnicwa
Ropucha zielona <i>Bufo viridis</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek dość częsty na terenie nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek dość częsty na terenie nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek bardzo rzadki, stwierdzony jednokrotnie na terenie nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowiska

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Traszka górską <i>Triturus alpestris</i>	PL – ochrona ścisła Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek bardzo rzadki, stwierdzony na terenie nadleśnictwa jedynie na Wzgórzach Trzebnickich; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowiska
Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> kod: 1166	PL - ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 14 k;253 b;266 c Obr. 2: 169 g-h;172 k Obr. 3: 98 j;108 j;175 h Obr. 4: 12 m; 29 j-k;39 c;40 c-d
Traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek dość częsty na terenie nadleśnictwa; brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Żaba jeziorkowa <i>Rana lessonae</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. V Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Żaba wodna <i>Rana esculenta</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. V Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Padalec <i>Anguis fragilis</i>	PL - ochrona ścisła	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Zaskroniec <i>Natrix natrix</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN – LR/LC	Gatunek pospolity na terenie nadleśnictwa
Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	PL - ochrona ścisła Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek dość rzadki na terenie nadleśnictwa
Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i> kod: 1220	PL - ochrona ścisła PCzL – EN PCzK – EN DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – LR/NT	Obr. 3: 98 j;108j

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Wykaz chronionych gatunków ryb i smoczkoustych, występujących w ciekach w otoczeniu gruntów w zarządzie Lasów Państwowych		
Boleń <i>Aspius aspius</i> kod: 1130	PL – ochrona częściowa CzLR – LC DS – zał. II i V Czerwona lista IUCN - LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kiełb białopłetwy <i>Romanogobio albipinnatus</i> kod: 6144	PL – ścisła ochrona PCzL – NT CzLR – NT DS – zał. II	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Koza <i>Cobitis taenia</i> kod: 1149	PL – ochrona ścisła PCzL – DD CzLR – LC DS – zał. II Czerwona lista IUCN - LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i> kod: 1146	PL – ochrona ścisła PCzL – EN CzLR – VU DS – zał. II Czerwona lista IUCN - DD	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> kod: 1145	PL – niechroniony PCzL – NT PCzK – NT CzLR – VU DS – zał. II Czerwona lista IUCN - LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Różanka <i>Rhodeus amarus</i> kod: 5339	PL - ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT CzLR – VU DS – zał. II Czerwona lista IUCN – LR/LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Śliz pospolity <i>Barbatula barbatula</i>	PL - ochrona ścisła CzLR – LC Czerwona lista IUCN - LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> kod: 1096	PL - ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT CzLR – VU DS – zał. II Czerwona lista IUCN - LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Wykaz chronionych i zagrożonych nieobjętych ochroną prawną gatunków bezkręgowców, związanych z siedliskami leśnymi, stwierdzonych lub występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Biegacz fioletowy <i>Carabus violaceus</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz gajowy <i>Carabus nemoralis</i>	PL – ściśle chroniony	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz granulowany <i>Carabus granulatus</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz Linneusza <i>Carabus linnaei</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz ogrodowy <i>Carabus hortensis</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz pomarszczony <i>Carabus intricatus</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – LC Czerwona lista IUCN – LR/NT	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz skórzasty (b. piaskowy) <i>Carabus coriaceus</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz zielonozłoty <i>Carabus auronitens</i>	PL - ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Biegacz złocisty <i>Carabus nitens</i>	PL - ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> kod: 1083	PL - ochrona ścisła PCzL - EN PCzK EN DS – zał. II	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> kod: 1088	PL - ochrona ścisła PCzL – VU PCzK - VU DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - VU	Obr. 1: 269 i Obr. 3: 39 g Obr. 4: 9 l;14 f;29 k;30 b;32 c;122 a
Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> kod: 1084	PL - ochrona ścisła PCzL – VU PCzK - VU DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - NT	Obr. 1: 14 n;17 c;44 d;64 i;87 f;95 j;96B a;122 g;142 i;171 f;253 b;266 l;267 g;269 i Obr. 2: 60 a;83 g;193 f;194 b,d-h,k-l,p;215 d;246 f;256 b;296 a Obr. 3: 13 j;17 m;18 j;28 l;62 d-f;68 a;75 d;175 b Obr. 4: 2 a;9 d,g-g;12 h;13 m;14 f;18 b;22 p;29 k;30 b;75 d;76 g;79 d;80 n;122 a,c-c;139 d;140 b,g;199 b
Tęcznik mniejszy <i>Calosoma inquisitor</i>	PL - ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Gatunek	Kategoria zagrożenia	Lokalizacja
Barczatka kataks <i>Eriogaster catax</i> kod: 1074	PL – ochrona ścisła PCzL – EN PCzK - VU DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – DD	Obr. 2: 21 c
Mieniak strużnik <i>Apatura ilia</i>	PCzL – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Mieniak tęczowiec <i>Apatura iris</i>	PczL – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> kod: 1065	PL – ochrona ścisła PCzL – EN PCzK – EN DS – zał. II	Obr. 4: 113 i;118 j
Przeplatka maturalna <i>Euphydryas maturalna</i> kod: 6169	PL – ochrona ścisła PCzL - NT PCzK – LR DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – DD	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Rojnik morfeusz <i>Heteropterus morpheus</i>	PL – nie chroniony PCzL – NT	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Trzmiel gajowy <i>Bombus lucorum</i>	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Trzmiel leśny <i>Bombus pratorum</i> (<i>B. sylvarum</i>)	PL – ochrona ścisła	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
Wykaz chronionych i zagrożonych nieobjętych ochroną prawną gatunków bezkręgowców, związanych z siedliskami nieleśnymi, stwierdzonych na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych		
Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> kod: 1060	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK - LR DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – LR/NT	Obr. 1: 31 n Obr. 2: 34 d;38 o;261 c Obr. 3: 42 i;82 d;89 c Obr. 4: 58 f;146 n
Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> kod: 1037	PL - ochrona ścisła DS – zał. II i IV Czerwona Lista IUCN - LC	Obr. 4: 195 o
Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i> kod: 4038	PL – ochrona ścisła PCzL – VU DS – zał. II i IV PCzK - VU	Obr. 2: 188 a-b,f,h;190 c;200 b,g;210 i;215 f;271 j;276 d;277 a

PCzL - Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce – Zbigniew Głowaciński (Kraków 2002);

PCzK - Polska Czerwona Księga Zwierząt - Zbigniew Głowaciński (Warszawa 2001)

W związku z występowaniem na obszarze nadleśnictwa Oleśnica Śląska zwierząt chronionych wymagających ustalenia stref ochronnych wyznaczono pięć stref ochronnych gniazdowania bielika *Haliaeetus albicilla*, utworzonych następującymi decyzjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu:

RDOŚ-02-WPN-6631/s/12/10/mk z dnia 16 lipca 2010 r.

- Strefa ochrony całorocznej: 12,87 ha
- Strefa ochrony okresowej: 62,99 ha

RDOŚ-02-WPN-6631/s/13/10/mk z dnia 16 lipca 2010 r.

- Strefa ochrony całorocznej: 22,31 ha
- Strefa ochrony okresowej: 60,14 ha

RDOŚ-02-WPN-6631/s/14/10/mk z dnia 16 lipca 2010 r.

- Strefa ochrony całorocznej: 19,81 ha
- Strefa ochrony okresowej: 44,95 ha

RDOŚ-02-WPN-6631/s/15/10/mk z dnia 16 lipca 2010 r.

- Strefa ochrony całorocznej: 8,94 ha
- Strefa ochrony okresowej: 20,65

WPN.6442.16.2011MK z dnia 8 lipca 2011 r.

- Strefa ochrony całorocznej: 8,37 ha
- Strefa ochrony okresowej: 70,02 ha

V.1.2. ROŚLINY I GRZYBY

Na podstawie dostępnych inwentaryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Oleśnica Śląska, danych Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego przy Wojewodzie Dolnośląskim z 2007 i 2008 roku, inwentaryzacji Lasów Państwowych z 2006 roku, danych dotyczących flory naczyniowej Równiny Oleśnickiej oraz zachodniej części Wzgórz Trzebnickich przekazane przez Pana Piotra Gorzelaka (2008), informacji i materiałów sporządzonych przez pracowników Nadleśnictwa Oleśnica Śląska, informacji pozyskanych w trakcie bieżącej taksacji oraz danych zawartych w Programach Ochrony Środowiska gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Oleśnica Śląska zinwentaryzowano 75 chronionych i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych, w tym 15 zagrożonych w skali kraju i 50 zagrożonych w skali Dolnego Śląska, a także 17 chronionych gatunków mszaków.

Tabela. 5. Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków roślin występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
ROŚLNY NACZYNIOWE							
1	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 7 a;48 a;173 d;179 f;198 d Obr. 2: 6 h Obr. 3: 20 c;32 c;156 d Obr. 4: 116 a
2	Barwinek pospolity	<i>Vinca minor</i>	Ochrona częściowa				Obr. 2: 1 k;36 i;39 a;64 a;71 a;188 c;261 a;298 a Obr. 3: 153 a;154 d;155 b Obr. 4: 31 b;101 b;102 a-b
3	Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i>	Ochrona częściowa				Obr. 1: 13 i;50 o;61 b;64 f;65 a,c;75 b;80 d;82 f;83 b;89 f;90 d,p-r;95 i;101 i-j,l;116 b;117 b;118 a-b;120 b,f-g;121 a-b,d,h;122 a;124 k;157 c,m,w Obr. 2: 1 l-m;8 i,k;9 c;37 j;129 d;132 r;133 r;135 f;188 c;194 b,i;261 a,c;262 a;298 a-b Obr. 3: 116 k Obr. 4: 11 h;12 c,h-i;13 m,p;14 a,f;22 a-b,d-f,l-n,p,t-w;25 i-j;53 a;81 dx;83 f;88 c,f;100 i;101 a-c;102 a-b;110 d;111 r;115 k;144 d;176 a;179 d
4	Bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Ochrona częściowa			VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
5	Butławnik czerwony	<i>Cephalanthera rubra</i>	Ochrona ścisła	EN	E	EN	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
6	Cebulica dwulistna	<i>Scilla bifolia</i>	Ochrona ścisła				Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
7	Centuria pospolita	<i>Centaurium erythraea</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 130 h Obr. 4: 96 a
8	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	Ochrona ścisła	VU			Obr. 1: 64 a Obr. 4: 22 a
9	Czartawa pośrednia	<i>Circaea intermedia</i>	niechroniony			LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
10	Długosz królewski	<i>Osmunda regalis</i>	Ochrona ścisła		V	EN	Obr. 2: 225 c
11	Fiołek przedziwny	<i>Viola mirabilis</i>	niechroniony			NT	Obr. 4: 121 g
12	Goryczka wąskolistna	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Ochrona ścisła		V	VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
13	Grażel żółty	<i>Nuphar lutea</i>	Ochrona częściowa				Obr. 2: 172 k; 174 f Obr. 3: 82 f Obr. 4: 12 j
14	Groszek błotny	<i>Lathyrus palustris</i>	niechroniony		E	NT	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
15	Groszek skrzydlasty	<i>Lathyrus montanus</i>	niechroniony			NT	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
16	Gruszkówka jednostronna	<i>Orthilia secunda</i>	niechroniony			LC	Obr. 2: 143 c
17	Gruszczyca okrągłolistna	<i>Pyrola rotundifolia</i>	niechroniony			LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
18	Grzybień białe	<i>Nymphaea alba</i>	Ochrona częściowa			LC	Obr. 2: 131 o;174 f Obr. 3: 175 g
19	Grzybień północne	<i>Nymphaea candida</i>	Ochrona ścisła	VU			Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
20	Jarząb szwedzki	<i>Sorbus intermedia</i>	Ochrona ścisła – gatunek introdukowany na terenie nadleśnictwa	EN			Obr. 2: 23 i Gatunek introdukowany
21	Kalina koralowa	<i>Viburnum opulus</i>	Ochrona częściowa				Obr. 1: 1 c;19 f;20 d;24 a,g;31 n;90 p;121 a;124 k;152 d;192 a;229 b;266 a;267 n;268 p,bx;269 i;270 n Obr. 2: 6 g;72 k;83 m;133 f;139 g;178 h;191 f;199 b;223 h;267 g;268 f;295 b;296 c;299 d Obr. 3: 19 a;55 i;91 h;166 i Obr. 4: 9 g;10 c;17 d;21 f;25 f;31 b;42 z-ax;62 a;79 a;83 d;105 l;110 a;111 a;115 a;144 d;170 a;178 h;180 d;182 b;184 c;184A a;194 l
22	Kąkol polny	<i>Agrostemma githago</i>	niechroniony			VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
23	Kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	Ochrona częściowa				Obr. 1: 9 d;14 j;70A c;153 c Obr. 2: 4 a Obr. 3: 50 c Obr. 4: 165A k
24	Kokorycz wątła	<i>Corydalis intermedia</i>	niechroniony			LC	Obr. 2: 262 a

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
25	Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	Ochrona częściowa				<p>Obr. 1: 7 f;14 h,j-l;27 b;29 g-i;58 d;59 b;60 a;61 a;70A j;88 d;158 a;166 g;173 a;192 a;195 g;222 k;232 d;254 a;264 h;266 c,l;269 i</p> <p>Obr. 2: 1 l-m;3 c,f-h;5 b,d,h;17 b;20 a;22 h,j;24A f;33 f;34 g;35 k;36 h-i;37 i;38 m;43 c;48 f;49 j-k;53 a-b,d;54 c;56 a;62 a;64 f;85 b-c;87 b;101 c,h;149 d;173 a;188 g;194 h;233 c,h,j-k,m;235 j;240 g-h;245 l;247 f;249 h;250 d;251 j;254 c;259 g;260A b;261 d-f;269 a,d;282 c;293 a;295 a-b;296 a,d</p> <p>Obr. 3: 59 d;60 h;61 f;64 b;102 o;133 c;141 i;146 a-b,i;150 d;153 a;169 h;175 d;205 b</p> <p>Obr. 4: 8 a;18 b;21 a;22 w;25 d;31 b;38 f;40 a,f,h;81 k,dx;83 c;84 j;85 b;87 a;88 h;89 a;96 i;101 a-c;102 a-b;104 f;105 l;110 f;114 c;117 a;118 b;119 d;120 d,j;123 b;125 d;126 b;175 a;178 h;179 g;183 h;184 c;192 i</p>
26	Kopytnik pospolity	<i>Asarum europaeum</i>	Ochrona częściowa				<p>Obr. 1: 83 c;119 a;122 c;125 b;202 d</p> <p>Obr. 2: 3 c,g;216 g;296 a</p> <p>Obr. 3: 61 d;79 a,f;91 f</p> <p>Obr. 4: 15 m;101 c;110 c-d;116 h;125 d;126 g;133 b;134 d;142 a;145 i;196 j</p>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
27	Kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i>	Ochrona ścisła		V	VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
28	Kostrzewa leśna	<i>Festuca altissima</i>	niechroniony			LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
29	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 51 g;206 h Obr. 3: 38 b
30	Kruszyna pospolita	<i>Frangula alnus</i>	Ochrona częściowa				Obr. 1: 1 i;2 b;5 b;7 c;16 a;22A k;24 c;25 d;34 d;38 i;40 f;44 d;47 d;51 b;65 h;98 h;102 f;124 h;128 f;152 c;153 f;156 f;162 k;168 c;174 f;193 a;205 g;238 a;242 b;250 g;268 o Obr. 2: 4 a;6 f;17 b;19 a;22 m;24A c;36 a;64 f;85 b;90 d;95 a;108 d;109 a;112 b;126 j;130 a;135 b;138 s;139 g;146 c;162 c;165 h;177 f;189 a;190 f;193 f;198 b;216 h;219 g;223 c,i;230 a;247 b;258 f;267 c;274 f;281 i;283 a;292 a;294 d;296 a Obr. 3: 4 a;7 c;19 c;22 a;25 b;34 c;37 a;38 d;40 f;44 m;57 f;98 b;101 c;106 c;108 d;167 d;174 f;175 j Obr. 4: 2 n,x;4 a;15 m;21 b;31 b;39 c;40 a,f;42 ax;57 d;72 b;78 a;81 c;83 d;85 h;106 a;107 a;110 d,g;112 g;114 c;116 f,h;117 a,d;118 b;119 c;120 f;122 a;123 d;143 b;144 a;149 f;150 a;151 a;152 a;153 g;161 h;162 a;163 b;177 j;182 b;193 a;194 k

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
31	Kukułka Fuchsa	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Ochrona ścisła		V	LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
32	Kukułka krwista	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Ochrona ścisła			CR	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
33	Kukułka plamista	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Ochrona ścisła		V	VU	Obr. 4: 2 ax
34	Kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Ochrona ścisła			NT	Obr. 1: 30 t;113 f;123 d;162 j;163 c;267 k Obr. 2: 5 c;37 c;158 c;215 d;247 d;268 d;299 g Obr. 3: 31 i Obr. 4: 1 a;2 m,ax;71 c;194 i
35	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	Ochrona ścisła			LC	Obr. 1: 90 a;123 b;168 j Obr. 2: 240 h
36	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 270 n Obr. 4: 110 c;184 b
37	Mieczyk dachówkowaty	<i>Gladiolus imbricatus</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 119 d;123 d Obr. 4: 115 f
38	Miodownik melisowaty	<i>Melittis melissophyllum</i>	Ochrona ścisła			NT	Obr. 2: 139 f
39	Naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i>	Ochrona ścisła				Obr. 3: 17 i Obr. 4: 45 c;171 i
40	Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 162 j
41	Ostróżeczka polna	<i>Consolida regalis</i>	niechroniony			LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
42	Paprotka zwyczajna	<i>Polypodium vulgare</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 7 c;100 a;127 a;161 h;194 b;221 b Obr. 2: 240 c Obr. 3: 101 g,i Obr. 4: 187 a
43	Parzydło leśne	<i>Aruncus sylvestris</i>	Ochrona ścisła			NT	Obr. 2: 158 d
44	Pełnik europejski	<i>Trollius europeus</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 123 d;130 r

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
45	Pierwiosnek lekarski	<i>Primula veris</i>	Ochrona częściowa				Obr. 2: 261 c Obr. 4: 162 r
46	Pierwiosnek wyniosły	<i>Primula elatior</i>	Ochrona częściowa				Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
47	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	Ochrona ścisła			LC	Obr. 1: 89 c;90 b;91 r;124 b;125 h
48	Pokrzyk wilcza jagoda	<i>Atropa belladonna</i>	Ochrona ścisła			VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
49	Pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	Ochrona ścisła			EN	Obr. 2: 166 a Obr. 3: 80 a
50	Porzeczka czarna	<i>Ribes nigrum</i>	Ochrona częściowa				Obr. 1: 10 a;16 b;19 h;24 f;37 c,g;53 c;124 b;130 k;192 a;226 j;253 f;266 c;270 n Obr. 2: 5 h;123 d;138 s;178 d;191 b;199 b;247 a;256 b;268 c;296 a Obr. 3: 79 h;91 k Obr. 4: 2 j;31 c;42 z;132 c;133 b-c;135 i;142 a;145 c;146 i;183 b;184 c;196 a
51	Przylaszczka pospolita	<i>Hepatica nobilis</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 46 a;83 c;113 c,f;122 g Obr. 2: 158 c Obr. 3: 64 c;75 b
52	Przytulia wonna	<i>Galium odoratum</i>	Ochrona częściowa				Obr. 2: 295 b Obr. 4: 15 m;131 d;135 h;136 g;145 a
53	Rutewka wąskolistna	<i>Thalictrum lucidum</i>	niechroniony			LC	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
54	Rutewka żółta	<i>Thalictrum flavum</i>	niechroniony			NT	Obr. 1: 160 c
55	Rzęśl hakowata	<i>Callitriche hamulata</i>	niechroniony			DD	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
56	Salwinia pływająca	<i>Salvinia natans</i>	Ochrona ścisła		V	VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
57	Siedmiopalecznik błotny	<i>Comarum palustre</i>	niechroniony			NT	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
58	Skrzyp olbrzymi	<i>Equisetum telmateia</i>	Ochrona ścisła			VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
59	Starzec błotny	<i>Senecio congestus</i>	niechroniony			VU	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
60	Starzec kędzierzawy	<i>Senecio rivularis</i>	niechroniony			NT	Obr. 2: 215 l;256 b;268 d-f
61	Szałwia lepka	<i>Salvia glutinosa</i>	niechroniony			RE	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
62	Śniedek baldaszkowaty	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	Ochrona ścisła			LC	Obr. 2: 256 a;269 a Obr. 4: 2 i;131 g
63	Śniedek cienkolistny	<i>Ornithogalum collinum</i>	Ochrona ścisła		E	EN	Obr. 3: 133 d
64	Śnieżyca wiosenna	<i>Leucoium vernum</i>	Ochrona ścisła		V	NT	Obr. 1: 90 b Obr. 2: 95 c;123 f;260A a
65	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	Ochrona ścisła			NT	Obr. 1: 13 i;37 j;46 a;59 b,g;85 j;113 c,f;120 g;121 c;159 c;269 i Obr. 2: 95 c;256 a Obr. 4: 126 a;130 f;145 i;146 b;166 b
66	Turzyca tunikowa	<i>Carex appropinquata</i>	niechroniony			NT	Poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa
67	Wawrzynek wilczelyko	<i>Daphne mezereum</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 33 i;53 h;55 f;76 d;82 f,h;83 c;105 a;113 b-c;115 a;116 f;120 g;121 a;139 i;140 g;160 f;175 j;177 c;178 c;179 b,d-f,h;202 a,d-f,j-l;203 a-b,g;223 c,i;231 b;232 a;266 c Obr. 2: 164 d;174 c;246 h,j;248 f-g,i Obr. 3: 5 g;61 a-b;75 b;90 g;91 j;111 f-g;140 d Obr. 4: 89 a;130 f;198 h
68	Wełnianka szerokolistna	<i>Eriophorum latifolium</i>	niechroniony			VU	Obr. 1: 162 j

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
69	Wiciokrzew pomorski	<i>Lonicera periclymenum</i>	Ochrona ścisła				Obr. 1: 38 a;91 r;192 c;194 a;229 p Obr. 2: 52 c;54 c;57 c;60 a;102 b;103 h;108 g;223 j;236 d Obr. 3: 28 f;29 a Obr. 4: 40 c
70	Widlicz spłaszczony	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 17 c
71	Widlicz cyprysowy	<i>Diphasiastrum tristachyum</i>	Ochrona ścisła	EN	V	CR	Obr. 3: 85 f
72	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 9 a;17 c;42 b;45 i;53 a;65 c;68 c;85 a;106 d;129 d;200 b;202 h;204 c Obr. 2: 76 d;95 l;103 f;109 a;122 c;123 a;147 d;151 c;154 d;156 a;199 d;240 b;247 g;249 c Obr. 3: 79 h;86 a-b;88 o;93 d;105 b;128 h;147 c;160 c;164 b-c;165 a;166 b,i;191 a;193 a;202 g Obr. 4: 4 a,d
73	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	Ochrona ścisła			VU	Obr. 1: 45 i;68 c;73 l;105 c;119 f;143 c;175 k;178 c;197 g;199 g;204 d;222 b,l;232 a;266 c Obr. 2: 5 d;76 j;105 d;122 c;123 a;146 c;147 a;148 d;154 d;159 b;164 a;165 a;169 b;170 c;171 d;178 b;239 k;247 g;249 c Obr. 3: 80 h;86 d;90 g;91 f,h;93 d;94 g;105 b;119 b;131 d;134 d;135 i;136 c;147 c;148 c;150 d-f;160 b;161 c;165 a;166 c,j;191 a;193 a;203 c Obr. 4: 4 a
74	Włosienicznik wodny	<i>Batrachium aquatile</i>	Ochrona ścisła				Obr. 2: 231 g;291 k;294 a Obr. 4: 115 a

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona a Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
75	Zdrowówka rutewkowata	<i>Isopyrum thalictroides</i>	niechroniony			NT	Obr. 2: 262 a
MSZAKI							
1	Bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	Ochrona częściowa				Bory świeże – dość rzadka
2	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
3	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>	Ochrona częściowa				Rzadki – wilgotne i podmokłe drzewostany
4	Dzióbkwiec bruzdowany	<i>Eurhynchium striatum</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
5	Dzióbkwiec Zetterstedta	<i>Eurhynchium angustirete</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
6	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
7	Fałdownik szeleszczący	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
8	Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	Ochrona częściowa				Pospolity – bory świeże i mieszane
9	Mokradłoszka zaostrzona	<i>Calliergonella cuspidata</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
10	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
11	Płonnik pospolity	<i>Polutrichum commune</i>	Ochrona częściowa				Tereny bagienne – dość częsty
12	Próchniczek błotny	<i>Aulacomnium palustre</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
13	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	Ochrona częściowa				Bory świeże i mieszane - pospolity

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny (prawo krajowe, N2000)	Polska Czerwona Księga	Polska Czerwona Lista	Zagrożone gatunki Dolnego Śląska	Adres leśny
14	Torfowiec nastroszony	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Ochrona częściowa				Tereny bagienne, olsy - częsty
15	Tujowiec tamaryszkowy	<i>Thuidium tamariscinum</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
16	Widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
17	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>	Ochrona częściowa				Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

* status zagrożenia wg „Zagrożonych gatunków mchów...” (Żarnowiec i in.2004)

Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy Roślin Naczyniowych: V- gatunki narażone; E – gatunki wymierające; R – gatunki rzadkie.

Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Księgi Roślin: VU - gatunki narażone; CR – gatunki krytycznie zagrożone; EN – gatunki zagrożone

Kategorie zagrożenia wg Zagrożonych gatunków flory naczyniowej Dolnego Śląska (Kącki, 2003): RE - gatunki wymarłe w regionie; CR - gatunki krytycznie zagrożone; EN - gatunki wymierające; VU - gatunki narażone; NT - gatunki bliskie zagrożenia; LC - gatunki stosunkowo stabilne

Tabela. 6. Wykaz chronionych i zagrożonych gatunków grzybów występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Czerwona Lista Roślin i Grzybów Polski 2006	Adres leśny
POROSTY					
1	Brodaczka zwyczajna	<i>Usnea filipendula</i>	Ochrona ścisła	VU	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
2	Chrobotek leśny	<i>Cladonia arbuscula</i>	Ochrona częściowa		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
3	Chrobotek najeżony	<i>Cladonia portentosa</i>	Ochrona częściowa		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
4	Chrobotek reniferowy	<i>Cladonia rangiferina</i>	Ochrona częściowa		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Czerwona Lista Roślin i Grzybów Polski 2006	Adres leśny
5	Chrobotek smukły	<i>Cladonia ciliata</i>	Ochrona częściowa		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
6	Mąkla tarniowa	<i>Evernia prunastri</i>	Ochrona częściowa	NT	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
7	Mąklik otrębiasty	<i>Pseudevernia furfuracea</i>	Ochrona ścisła		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
8	Płucnica islandzka	<i>Cetraria islandica</i>	Ochrona częściowa	VU	Obr. 1: 136 a Obr. 2: 24A c;93 c;96 i;117 d;137 b;169 a Obr. 3: 20 a;57 d;85 c;98 a;99 d;106 f
9	Płucnik modry	<i>Platismatia glauca</i>	Ochrona ścisła		Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk
GRZYBY WIELKOOWOCNIKOWE					
10	Szmaciak gałęzisty (siedziun sosnowy)	<i>Sparassis crispa</i>	Ochrona ścisła	R	Obr. 1: 4 a Obr. 2: 161 a

RE – gatunki regionalnie wymarłe, R - gatunki rzadkie, EN - gatunki wymierające, VU - gatunki narażone na wyginięcie, V – gatunki narażone na wyginięcie, I - gatunki o nieokreślonym zagrożeniu, NT - gatunki obecnie niezagrożone, LC – gatunki słabo zagrożone.

V.1.3. SIEDLISKA PRZYRODNICZE POZA OBSZARAMI NATURA 2000

Na obszarze nadleśnictwa Oleśnica Śląska poza obszarami Natura 2000 wg inwentaryzacji Lasów Państwowych z 2007 roku zlokalizowano 9 typów siedlisk przyrodniczych. Według przyjętej metodyki należą do nich siedliska przyrodnicze zinwentaryzowane powierzchniowo i fragmentarycznie. Do siedlisk zinwentaryzowanych na terenie nadleśnictwa należą:

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori – petraeae*)

- 91D0 Bory i lasy bagienne
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

V.1.4. ZASOBY NATURALNE

Typy siedliskowe lasu

W nadleśnictwie Oleśnica Śląska wyróżniono 11 typów siedliskowych lasu. Dominują siedliska lasu mieszanego świeżego i boru mieszanego świeżego, które w sumie zajmują ponad 72% ogólnej powierzchni nadleśnictwa. Siedliska olsu, olsu jesionowego, lasu łęgowego zajmują poniżej 1,7% ogólnej powierzchni. Udział procentowy poszczególnych typów siedliskowych lasu wg obrębów i dla całego nadleśnictwa ilustruje zamieszczona poniżej tabela.

Tabela. 7. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie Oleśnica Śląska

TSL	Obręb Grochowo		Obręb Twardogóra		Obręb Goszcz		Obręb Oleśnica		Nadleśnictwo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
BŚW	55,59	0,77	212,57	2,67	224,63	4,18	1,97	0,04	494,76	1,95
BMŚW	2857,39	39,56	3929,3	49,28	1327,55	24,73	917,38	18,99	9031,62	35,57
BMW	100,97	1,4	127,25	1,6	513,6	9,57	64,7	1,34	806,52	3,18
BMB			2,2	0,03					2,2	0,01
LMŚW	2997,75	41,51	2844,16	35,67	2433,91	45,34	1019,58	21,1	9295,4	36,6
LMW	782,36	10,83	260,54	3,27	406,7	7,57	703,07	14,56	2152,67	8,48
LŚW	353,41	4,89	332,05	4,16	302,3	5,63	238,85	4,95	1226,61	4,83
LW	29,08	0,4	109,36	1,37	135,1	2,52	1686,49	34,92	1960,03	7,72
OL	28,65	0,4	86,29	1,08	18,59	0,35	12,97	0,27	146,5	0,58
OLJ			69,02	0,87	2,3	0,04	1,4	0,03	72,72	0,28
LŁ	16,91	0,23			3,7	0,07	183,56	3,8	204,17	0,8
Razem	7222,11	100	7972,74	100	5368,38	100	4829,97	100	25393,2	100

Bogactwo gatunkowe

Lasy nadleśnictwa Oleśnica Śląska charakteryzują się dużym bogactwem gatunkowym, ponad ¼ ich powierzchni stanowią drzewostany złożone z czterech i więcej gatunków drzew. Równie dużą powierzchnię zajmują drzewostany trzy- oraz dwugatunkowe. Drzewostany jednogatunkowe to jedynie 23% powierzchni nadleśnictwa.

Tabela. 8. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów nadleśnictwie Oleśnica Śląska

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha] / miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	1745,10	2963,72	1099,24	5808,06	23,0
	375411	1021061	386343	1782815	27,6
dwugatunkowe	2060,15	2624,61	1681,63	6366,39	25,2
	354770	850981	557243	1762995	27,3
trzygatunkowe	2361,81	2074,42	2091,59	6527,82	25,8
	327739	646521	630222	1604482	24,8
czter- i więcej gatunkowe	3161,60	1652,85	1782,49	6596,94	26,1
	361089	483623	467312	1312025	20,3

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W nadleśnictwie Oleśnica Śląska gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna zajmująca ponad 71,5% powierzchni gruntów leśnych, przy udziale rzeczywistym ponad 58%. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak dąb – 10,3% (udział rzeczywisty 13%), olsza czarna – 5,8% (udział rzeczywisty 5,8%) oraz brzoza brodawkowata – 4,3% (udział rzeczywisty 7,2%). Udział gatunków w drzewostanach jako panujące i udział rzeczywisty zawiera poniższa tabela.

Tabela. 9. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w nadleśnictwie Oleśnica Śląska

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	18087,76	71,50	14677,57	58,03
SO.B			0,11	0,00
SO.S			0,91	0,00
SO.WE	2,41	0,01	6,48	0,03
MD	264,11	1,04	782,48	3,09
ŚW	235,67	0,93	676,72	2,68
JD	5,76	0,02	29,03	0,12
DG	12,89	0,05	18,72	0,07
BK	985,33	3,90	1616,57	6,39
DB	2602,53	10,29	3283,13	12,98
DB.C	66,92	0,26	99,80	0,39

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
KL			7,35	0,03
JW	32,12	0,13	115,82	0,46
WZ			18,76	0,07
JS	346,59	1,37	361,70	1,43
GB	10,11	0,04	124,44	0,46
BRZ	1079,93	4,27	1816,40	7,18
OL	1463,10	5,78	1458,70	5,77
OL.S	15,56	0,06	35,30	0,14
CZR			0,13	0,00
JRZ			0,05	0,00
AK	25,89	0,10	68,89	0,27
TP	12,86	0,05	12,06	0,05
OS	11,68	0,05	36,18	0,14
WB			4,53	0,02
JKL			0,28	0,00
LP	35,50	0,14	44,61	0,18

Budowa pionowa

W nadleśnictwa Oleśnica Śląska niemal 85% powierzchni zajmują drzewostany jednopiętrowe. Drzewostany dwupiętrowe to zaledwie 3,2%, zaś w klasie odnowienia i do odnowienia znajduje się 12% powierzchni drzewostanów. Drzewostanów wielopiętrowych oraz o budowie przerębowej nie wyróżniono.

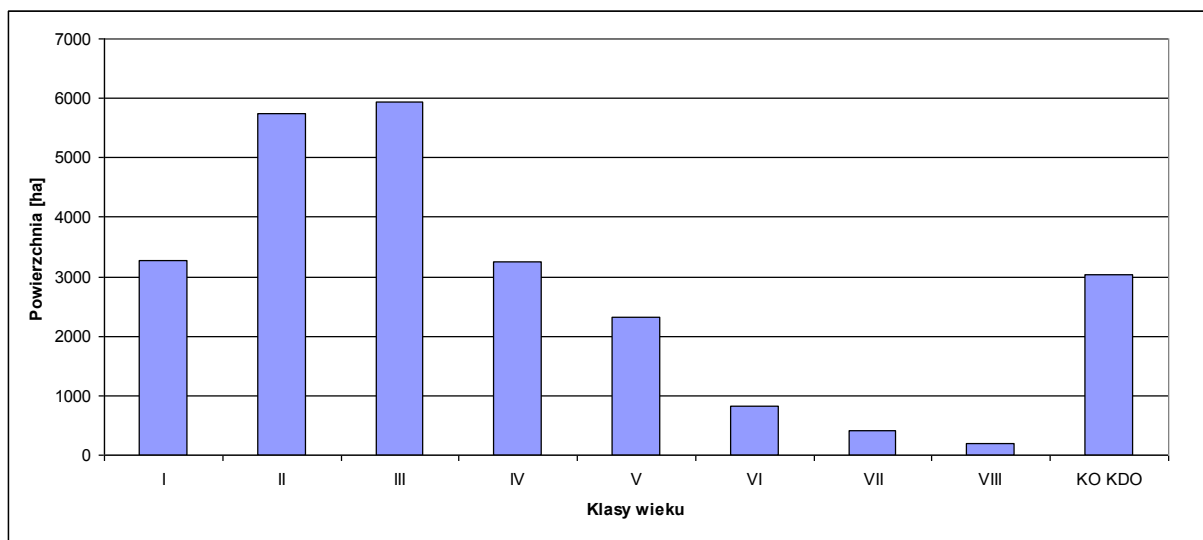
Tabela. 10. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w nadleśnictwie Oleśnica Śląska

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	9328,66	9038,33	3098,29	21465,28	84,8
	1419009	2921865	1084325	5425199	84,0
dwupiętrowe	0,00	153,56	643,77	797,33	3,2
	0	59916	242161	302077	4,7
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
w KO i KDO	0,00	123,71	2912,89	3036,60	12,0
	0	20406	714635	735041	11,4

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów nadleśnictwa wynosi 59 lat i jest on porównywalny do przeciętnego wieku drzewostanów RDLP we Wrocławiu wynoszącego 63 lata. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII i VIII klasie wieku. W sumie zajmują one 1433,4 ha (5,7%) gruntów leśnych nadleśnictwa.

Rycina. 1. Struktura klas wieku drzewostanów w nadleśnictwie Oleśnica Śląska

V.1.5. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Tabela. 11. Wykaz obiektów historycznych i kulturowych zlokalizowanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Leśnictwo oddział, pododdział	Gmina	Opis obiektu	Data powst. obiektu	Numer i data wpisu do rejestru zabytków
1	Nieciszów 53 g,h,i,j,k,l,m, 53 p,r,s	Długołęka	Zespół pałacowy - brama i pałac z 1770-1786 r. – własność prywatna Park zabytkowy – dęby, jawory, lipy, wiązy, buki, jesiony, aleja kasztanowa, lipowa, dębowa	XVIII-XX w.	A/3797/635/W 16.01.1990
2	Nieciszów 80 n,o	Długołęka	Park wiejski – lipy, graby, wiązy, świerki, olsze, cypryśnik błotny, żywotnik zachodni	XVIII w.	Nr ewidencyjny w Zarządzie Parków: 5563

Lp.	Leśnictwo oddział, pododdział	Gmina	Opis obiektu	Data powst. obiektu	Numer i data wpisu do rejestru zabytków
3	Nieciszów 98 f	Długotłęka	Stanowisko archiwalne, objęte strefą A ścisłej ochrony konserwatorskiej	b.d.	Nr 109 w MPZP wsi Raków z 2004 roku
4	Zamek Myśliwski 78 j	Dobroszyce	Stanowisko archeologiczne - rozkopany kurhan, objęty strefą W ochrony reliktyw archeologicznych	b.d.	Nr G,9 w Studium UiKZP gminy Dobroszyce z 2009 roku
5	Grochowo 119 a	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – kurhan,	b.d.	–
6	Zamek Myśliwski 152 f	Dobroszyce	Stanowisko archeologiczne - rozkopany kurhan; tablica kamienna „Cmentarzisko kurhanowe sprzed 3500 lat” objęte strefą W ochrony reliktyw archeologicznych	b.d.	Nr G,8 w Studium UiKZP gminy Dobroszyce z 2009 roku
7	Grochowo 153 f	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – cmentarzisko kurhanowe ludności kultury przedłużyckiej z II okresu epoki brązu objęte strefą W ścisłej ochrony konserwatorskiej	b.d.	Nr 7/123/75-30AZP w Studium UiKZP gminy Zawonia z 2011 roku Rejestr zabytków nr 277/Arch/67
8	Grochowo 85 g	Zawonia	Stanowisko kurhanów	b.d.	–
9	Grochowo 118 f,h	Zawonia	Stanowisko kurhanów – tablica kamienna „Niedary. Cmentarzisko kurhanowe sprzed 3500 lat”	b.d.	–
10	Budczyce 99 g	Zawonia	Miejsce pamięci – kamień i tablica nagrobkowa	b.d.	–
11	Budczyce 167 d	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – kopiec ziemny	b.d.	Nr 13/36/75-30 AZP w Studium UiKZP gminy Zawonia z 2011 roku
12	Budczyce 167 d	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – ślad osadniczy z okresu pradziejowego	b.d.	Nr 12/35/75-30 AZP w Studium UiKZP gminy Zawonia z 2011 roku
13	Budczyce 131 k	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – osada kultury przeworskiej	b.d.	Nr 11/34/75-30 AZP w Studium UiKZP gminy Zawonia z 2011 roku
14	Budczyce 95 g	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – ślad osadniczy z epoki kamienia, ślad osadniczy z okresu pradziejowego	b.d.	Nr 8/17/75-30 AZP w Studium UiKZP gminy Zawonia z 2011 roku

Lp.	Leśnictwo oddział, pododdział	Gmina	Opis obiektu	Data powst. obiektu	Numer i data wpisu do rejestru zabytków
15	Budczyce 95 r	Zawonia	Stanowisko archeologiczne – punkt osadniczy kultury przeworskiej, punkt osadniczy z okresu pradziejowego, ślad osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza	X – XIII w.	Nr 12/21/75-30 AZP w Studium UiKZP gminy Zawonia z 2011 roku
16	Grochowo 269 d	Długoleka	Miejsce pamięci – kapliczka i fragment cmentarza	1912 – 1945 r.	–
17	Strzelce 53	Dobroszyce	Stanowisko archeologiczne – dwa krzyże drewniane z okresu II wojny światowej	b.d.	–
18	Ligota Polska 282 a	Oleśnica	Stanowisko kurhanów – kurhan; tablica kamienna „Cmentarzysko kurhanowe sprzed 3500 lat”	b.d.	–
19	Dąbrowa 71 a	Twardogóra	Miejsce pamięci – kamień, miejsce pochówku 3.10.1722 r.	1722 r.	–
20	Goszcz 65 d	Twardogóra	Stanowisko archeologiczne – krzyż żelazny	b.d.	–
21	Drożęcín 24 i	Twardogóra	Miejsce pamięci – kamień 1919 r.	1919 r.	–
22	Szczodre 2 g	Długoleka	Stanowisko archeologiczne – grodzisko wczesnośredniowieczne objęte strefą W ścisłej ochrony archeologicznej	X – XI w.	Nr 13/54/77-30 AZP w Studium UiKZP gminy Długoleka Rejestr zabytków: 40/Arch/1964 z 07.09.1964
23	Szczodre 6 d	Długoleka	Stanowisko archeologiczne – cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu objęte strefą A ścisłej ochrony konserwatorskiej oraz strefą W ścisłej ochrony archeologicznej	b.d.	Nr 7/8/78-30 AZP w Studium UiKZP gminy Długoleka Rejestr zabytków: 281/Arch/1967 z 24.04.1967
24	Szczodre 4 a,d,g	Długoleka	Stanowisko archeologiczne – cmentarzysko ciepłalne kultury pomorskiej objęte strefą A ścisłej ochrony konserwatorskiej	b.d.	Nr 2/3/78-30 AZP w Studium UiKZP gminy Długoleka
25	Szczodre 14 f	Długoleka	Grodzisko – drzewostan o charakterze parkowym – okazałe platany	b.d.	Nr 3/29/78-30 AZP w Studium UiKZP gminy Długoleka
26	Zbytowa 162 c	Bierutów	Krzyż pokutny, kamień	b.d.	Rejestr zabytków: nr 569
27	Kątna 122 a,b,c,d,g,h,k,l	Długoleka	Park pałacowy – drzewostan o charakterze parkowym: dąb, buk, świerk, dąb czerwony, jawor, lipa, wiąz, robinia, olsza, jesion, grab Sieć rowów pełniących w przeszłości sieć tras gondolowych	XVIII – XIX w.	231/A03/1-3 z 3.11.2003

V.1.6. WYKAZ FORM OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARACH OBJĘTYCH POSTANOWIENIAMI PROJEKTU PUL

V.1.6.1. OBSZARY NATURA 2000

W zestawieniach tabelarycznych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 zamieszczono jedynie te, które posiadały ocenę A, B lub C. Zgodnie z założeniami metodycznymi w analizach pominięto przedmioty ochrony z oceną D.

OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Typ ostoi: K (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty częściowo przecinający się z obszarem specjalnej ochrony ptaków)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 82026,4 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 1079,94 ha

Obszar obejmuje rozległe bagniste obniżenie doliny Baryczy, która jest typową rzeką niziną z wieloma dopływami, fragmentami terenów zalewowych i dobrze zachowanymi starorzeczami. W południowo zachodniej części obszaru znajdują się zalesione morenowe Wzgórza Twardogórskie. Obszar jest zróżnicowany, obejmuje kompleksy łąk zalewowych, stawów rybnych, pól uprawnych i rozległych terenów leśnych. O specyfice terenu decyduje bogata sieć hydrograficzna z licznymi kanałami, naturalnymi i sztucznymi ciekami wodnymi, stawami i mokradłami. Obszar znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy i pokrywa się częściowo (66,4%) z Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Baryczy PLB02000 (*źródło:* SDF obszaru z 02.2008).

Lasy ostoi tworzą dwa większe kompleksy: Lasy Milickie na zachodzie i Lasy Ostrzeszowskie na wschodzie. W pobliżu cieków wodnych zachowały się dobrze wykształcone cenne zbiorowiska leśne: największy kompleks łągów jesionowo-olszowych w południowo-zachodniej Polsce, łągi dębowo-wiązowo-jesionowe oraz starodrzewia grądowe i buczynowe. Zagrożeniem dla przedmiotów ochrony mogą być m.in.: regulacje i renowacje cieków wodnych, zalesianie i sukcesja roślinności na terenach otwartych, zwiększenie aktualnego pozyskania drewna w starodrzewach, likwidacja śródpolnych zadrzewień (*źródło:* SDF obszaru z 02.2008).

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z lutego 2008 r.

Tabela. 12. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)	
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoeto - Nanojuncetea</i>	0,11	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	0,05	B			
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	0,06	C			
6120	Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,09	B			
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	0,08	A			Obr. 3: 13 f
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,01	B			Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1,45	B			
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,13	B			

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,02	A		
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1,34	B		
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	0,10	B		
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	2,25	A		
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	2,05	C	Obr. 3: 3 g	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	1,29	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	Obr. 3: 8 b-c

Tabela. 13. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	P	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	P	B	
1337	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	P	B	
1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	P	B	Obr. 3: 18 a;19 c;20 f;36 c;62 c
1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	P	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	P	B	Obr. 3: 37 g
6144	Kiełb białopletwy <i>Romanogobio albipinnatus</i>	P	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
5339	Różanka <i>Rhodeus amarus</i>	P	C	

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1145	Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	P	B	
1146	Koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>	P	B	
1149	Koza <i>Cobitis taenia</i>	P	B	
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	P	C	
1083	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	P	B	
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	P	B	Obr. 3: 13 j;17 m;18 j;28 l;62 d-f
1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	C	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Ostoja nad Baryczą wyróżniono 7 siedliskowe typy lasu: BMw na powierzchni 372,8 ha, BMśw – 246,6 ha, LMw - 194,2 ha, LMśw – 140,2 ha, Lw 64,1 ha Lśw – 27,3 ha i OI – 3,7 ha.

Bogactwo gatunkowe

Lasy OZW Ostoja nad Baryczą pod względem bogactwa gatunkowego wykazują podobne zróżnicowanie. Drzewostanów cztero- i więcej gatunkowych jest najwięcej i zajmują one powierzchnię 326,93 ha co stanowi ponad 31% całkowitej powierzchni obszaru. Następne są drzewostany trzygatunkowe – 251,8 ha (ponad 24%) i jednogatunkowe 243,5 ha (23,2% powierzchni obszaru) Najmniej jest drzewostanów dwugatunkowych (226,8 ha) to jest 21,6% powierzchni obszaru.

Tabela. 14. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	74,34	126,41	42,82	243,57	23,2
	14037	43022	176623	73682	33,6
dwugatunkowe	91,30	98,65	36,84	226,79	21,6
	15431	30800	8805	55036	24,9
trzygatunkowe	154,53	56,75	40,55	251,83	24,0
	18888	15717	8941	43546	20,8
cztero- i więcej gatunkowe	224,58	64,58	37,77	326,93	31,2
	22802	16310	6677	45789	20,6

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W OZW Ostoja nad Baryczą gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna zajmujący ponad 69,1% powierzchni gruntów leśnych, przy udziale rzeczywistym ponad 55%. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak brzoza brodawkowata – 5,7% (udział rzeczywisty 11,6%), olcha czarna – 8,7% (udział rzeczywisty 9,9%). Gatunki pozostałe zinwentaryzowane w obszarze to: So.s, Md, Św, Jd, Bk, Db, Db.c, Jw, Js, Wz, Gb, Os, Lp.

Tabela. 15. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	725,71	69,17	581,62	55,44
SO.S	-	-	0,39	0,04
MD	7,83	0,75	30,01	2,86
ŚW	27,24	2,60	60,08	5,73
JD	-	-	1,11	0,11
BK	67,15	6,40	61,57	5,87
DB	65,42	6,24	69,15	6,59
DB.C	1,99	0,19	5,97	0,57
JW	-	-	0,26	0,02
JS	-	-	6,03	0,57
GB	-	-	2,24	0,21
BRZ	59,75	5,70	121,89	11,62
OL	91,41	8,71	104,35	9,95
OS	0,44	0,04	1,49	0,14
LP	2,18	0,21	2,96	0,28

Budowa pionowa

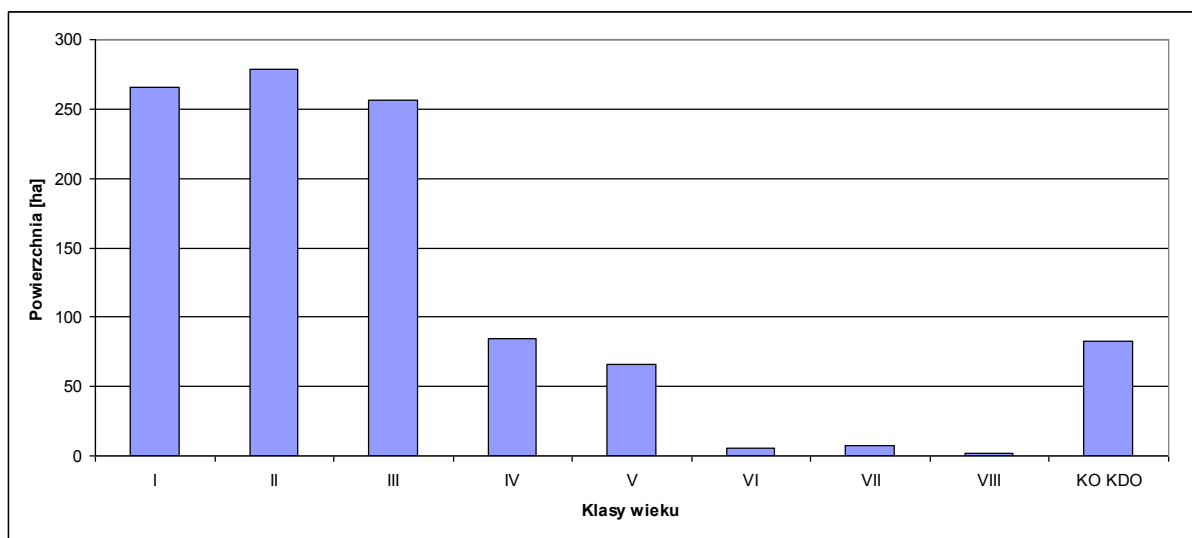
W OZW Ostoja nad Baryczą przeważają drzewostany jednopiętrowe (91,8% powierzchni leśnej zalesionej obszaru). Drzewostany w KO i KDO stanowią zaledwie 7,9%, najmniej jest drzewostanów dwupiętrowych – jedynie 0,3%. W obszarze nie wyróżniono drzewostanów o budowie wielopiętrowej oraz o budowie przerębowej.

Tabela. 16. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	544,75	340,71	77,80	963,26	91,8
	71159	105205	27473	203837	93,5
dwupiętrowe	0,00	0,00	3,30	3,30	0,3
	0	0	2129	2129	1,0
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	5,68	76,88	82,56	7,9
	0	643	11444	12087	5,5

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 wynosi 46 lat i jest on niższy od przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa o 13 lat. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII i VIII klasie wieku. W sumie zajmują one 14,97 ha (1,42%) gruntów leśnych powierzchni obszaru.

Rycina. 2. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 wynosi 46 lat i jest on niższy od przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa o 13 lat. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII i VIII klasie wieku. W sumie zajmują one 14,97 ha (1,42%) gruntów leśnych powierzchni obszaru.

OZW Stawy w Borowej PLH020045

Typ ostoi: B (wydzielony obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 188,7 ha

Suma powierzchni wydziałów leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 113,63 ha

Obszar położony jest na Równinie Oleśnickiej. Obejmuje cztery stawy rybne o powierzchni 15 ha stanowiące utrwalony element krajobrazu Równiny. Powstałe w XII-XIII wieku stawy są użytkowane w tradycyjny sposób do dnia dzisiejszego. Tradycyjne użytkowanie polega m.in. na okresowym spuszczeniu wody i odślanianiu mulistego dna. W zasięgu ostoi znajduje się największe znane stanowisko koleantusa delikatnego *Coleantus subtilis* w Polsce. Populacja liczy ponad 10000 osobników i charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem reprodukcyjnym. Typ siedliska przyrodniczego 3130 pokrywa od 10 do 90% całkowitej powierzchni obszaru w zależności od pory roku. Stwierdzono tu występowanie kilku rzadkich i chronionych gatunków roślin (namulnik brzegowy *Limosella aquatica*, mysiurek drobny *Myosurus minimus*, włosienicznik wodny *Batrachium aquatile* i włosienicznik skąpopręcikowy *B. Trichophyllum*). Według autorów Standardowego Formularza Danych konieczne jest przeprowadzenie inwentaryzacji faunistycznej obszaru.

Zagrożeniem dla obszaru może być zintensyfikowanie gospodarki stawowej lub inne zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu (np. zaniechanie regularnego spuszczenia wody ze stawów). Również nawożenie okolicznych obszarów może zakłócić równowagę w siedlisku (*źródło:* SDF obszaru z 02.2008).

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z lutego 2008 r.

Tabela. 17. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Stawy w Borowej PLH020045 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoeto - Nanojuncetea</i>	33,00	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa

Tabela. 18. Rośliny wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Stawy w Borowej PLH020045 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 02.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1887	Koleantus delikatny <i>Coleanthus subtilis</i>	>100000	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Stawy w Borowej wyróżniono wyłącznie 2 siedliskowe typy lasu Lw na powierzchni 89,9 ha (95% powierzchni leśnej obszaru) oraz LMw – 4,4 ha (4% powierzchni obszaru).

Bogactwo gatunkowe

Drzewostany OZW Stawy w Borowej wykazują duże bogactwo gatunkowe. Najwięcej wyróżniono drzewostanów cztero- i więcej gatunkowych jest zajmujących powierzchnię 79 ha co stanowi ponad 72% całkowitej powierzchni obszaru. Następne są drzewostany trzygatunkowe – 17 ha (ponad 15,8%). Najmniej wyróżniono drzewostanów jednorodnych, jednogatunkowych (5 ha) co stanowi 4,6% powierzchni obszaru.

Tabela. 19. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Stawy w Borowej PLH020045

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	0,00	2,49	2,57	5,06	4,6

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	0	264	403	667	3,2
dwugatunkowe	1,62	5,02	1,06	7,70	7,0
	324	1121	102	1546	7,4
trzygatunkowe	1,96	9,00	6,31	17,27	15,8
	384	1935	1295	3614	17,3
czter- i więcej gatunkowe	10,17	10,99	58,44	79,60	72,6
	690	1536	12798	15024	72,1

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W OZW Stawy w Borowej gatunkiem o największym udziale w drzewostanie jest dąb – 72,8% powierzchni obszaru jako gatunek panujący (50,3% udziału rzeczywistego). Znaczący udział mają ponadto gatunki takie jak olcha czarna 11,5% (udział rzeczywisty 18,8%), brzoza brodawkowata - 9% (udział rzeczywisty 7,6%) i jesion wyniosły - 5,1% (udział rzeczywisty 6,0%). Gatunki pozostałe zinwentaryzowane w obszarze to Św, Bk, Db.c, Jw, Wz, Ol.s, Os, Lp.

Tabela. 20. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Stawy w Borowej PLH020045

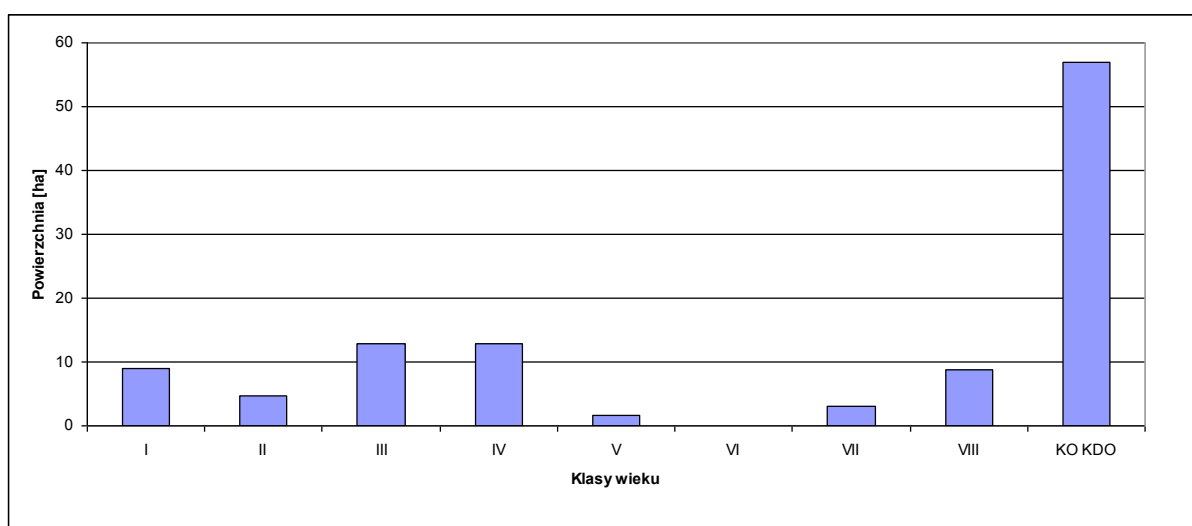
Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	0,85	0,78	0,72	0,66
ŚW	-	-	3,87	3,53
MD	-	-	0,09	0,08
BK	0,81	0,74	8,31	7,58
DB	79,85	72,84	55,13	50,30
DB.C	-	-	1,78	1,62
JW	-	-	0,87	0,79
WZ	-	-	2,13	1,94
JS	5,63	5,14	6,62	6,04
BRZ	9,89	9,02	8,37	7,63
OL	12,60	11,49	19,82	18,08
OL.S	-	-	0,55	0,50
OS	-	-	0,13	0,12
LP		-	1,24	1,13

Budowa pionowa

W OZW Stawy w Borowej wyróżniono drzewostany w KO i KDO (51,9% powierzchni leśnej obszaru), oraz o budowie jednopiętrowej (48,1%). W obszarze w trakcie prac urządzeniowych nie wyróżniono drzewostanów o budowie dwupiętrowej, wielopiętrowej oraz o budowie przerębowej.

Tabela. 21. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Stawy w Borowej PLH020045

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	13,75	25,57	13,38	52,70	48,1
	1398	4670	2051	8119	38,9
dwupiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	1,93	55,00	56,93	51,9
	0	185	12547	12732	61,1

Rycina. 3. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Stawy w Borowej PLH020045

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Stawy w Borowej PLH020045 wynosi 111 lat i jest zdecydowanie większy od średniego wieku drzewostanów nadleśnictwa wynoszącego 59 lata. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII klasie wieku. W sumie zajmują one 11,7 ha (10,7%) gruntów leśnych powierzchni obszaru.

OZW Kumaki Dobrej PLH020078

Typ ostoi: B (Wydzielony Projektowany Specjalny Obszary Ochrony, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 2094,0 ha

Suma powierzchni wydziałów leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 1043,85 ha

Obszar obejmuje dolinę rzeki Dobrej na dwóch odcinkach, charakteryzujących się najwyższym nagromadzeniem walorów przyrodniczych, pomiędzy Bartkowem i Dobrzeniem oraz pomiędzy Dąbrowicą a Pawłowicami. Rzeka na opisywanym odcinku płynie przez obszar Niziny Śląskiej przez niemal całkowicie płaski teren pokryty osadami czwartorzędowymi. Dolina rzeki jest uregulowana, lecz występują tu liczne obniżenia terenu ze stagnującą wodą oraz stawy hodowlane, co stwarza doskonałe warunki bytowe płazów (*źródło:* SDF obszaru z 04.2008).

Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony płazów w regionie dolnośląskim - występują tu bardzo bogate i wysokie liczebnie populacje kumaka nizinnego *Bombina bombina* oraz traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*. Dużym walorem są również stare dęby ze stanowiskami pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* i kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*. Siedliska przyrodnicze oraz inne gatunki zwierząt grają mniejszą rolę wśród przedmiotów ochrony obszaru; do najbardziej interesujących należy zaliczyć zachowane zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*źródło:* SDF obszaru z 04.2008).

Główne zagrożenia dla tego obszaru generowane są poprzez:

- Prowadzenie prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej nieuwzględniające charakterystyki ekologicznej i wymagań ochrony typu siedlisk występujących w obrębie międzywala;
- Prowadzenie prac leśnych w siedliskach leśnych, nieuwzględniające wymagań ochrony danego typu siedliska, zwłaszcza usuwanie starych, próchniejących drzew (obecnie zagrożenie nie dotyczy lasów w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska *przyp. Autora*);
- Zaorywanie łąk i intensyfikacja gospodarki łąkarskiej;
- Zalesianie łąk i polan;

- Intensyfikacja gospodarki stawowej i niszczenie roślinności wodnej;
- Intensyfikacja rolnictwa;
- Funkcjonowanie rozległej piaszownicy.

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z kwietnia 2008 r.

Tabela. 22. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kumaki Dobrej PLH020078 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	0,61	C	Obr. 1: 267 i Obr. 4: 20 a;21 n	Obr. 4: 20 b;21 d;23 a-b,d
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	4,14	C	Obr. 1: 267 i Obr. 4: 13 a	Obr. 4: 38 b-c,g
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galia-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	2,35	B	Poza gruntami nadleśnictwa	Obr. 4: 18 b,f,h-j,r;38 f;39 c;40 d-f
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori – petraeae</i>)	2,27	B	Obr. 1: 264 h Obr. 2: 33 g;54 c;102 b;103 a	Obr. 1: 264 i;267 h Obr. 2: 33 c,f;34 i-j;52 f;53 a;59 a-b
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	3,03	B	Obr. 4: 12 f,j	Obr. 4: 9 a;10 b-c;11 h;12 d,g-i;13 m;15 a,c-d,h,j,l;16 j;17 d,g-i;19 a;20 a

Tabela. 23. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Kumaki Dobrej PLH020078 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2008 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	16 loc.	A	Obr. 1: 253 b;266 c Obr. 4: 12 m; 29 j-k;39 c;40 c-d

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	25 loc.	A	Obr. 1: 253 b;266 c Obr. 4: 14 f; 15 h;18 a-b,r;29 j-k;39 c;40 c-d
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	12 loc.	A	Obr. 1: 253 b;266 l;267 g Obr. 2: 60 a Obr. 4: 9 d,g-g;12 h;13 m;14 f;18 b;29 k;30 b
1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	5 loc.	B	Obr. 4: 9 l;14 f;29 k;30 b;32 c

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Kumaki Dobrej wyróżniono wyłącznie 8 siedliskowych typów lasu. Największą powierzchnię zajmuje LMśw (431,3 ha), który ma przeszło 42,4% udziału w ogólnej powierzchni siedlisk leśnych. Pozostałe typy zajmują kolejno: Lw (256,1 ha), Lśw (128,6 ha), BMśw (91,7 ha), LMw (80 ha), OI (23,4 ha) oraz Lł (3,6 ha) i OIJ (1,4 ha).

Bogactwo gatunkowe

Drzewostany OZW Kumaki Dobrej wykazują duże bogactwo gatunkowe. Najwięcej wyróżniono drzewostanów cztero- i więcej gatunkowych jest zajmujących powierzchnię 397 ha co stanowi ponad 34% całkowitej powierzchni obszaru. Następne są drzewostany trzygatunkowe – 290 ha (ponad 28%) i dwugatunkowe – 220 ha (ponad 22%). Najmniej wyróżniono drzewostanów jednorodnych, jednogatunkowych (108 ha) co stanowi 10,6% powierzchni obszaru.

Tabela. 24. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Kumaki Dobrej PLH020078

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	23,33	31,03	53,71	108,07	10,6
	3633	8891	16563	29087	11,6
dwugatunkowe	36,70	107,27	76,36	220,33	21,7
	7720	31215	22959	61895	24,7
trzygatunkowe	65,90	131,50	93,10	290,50	28,6
	8400	37503	21401	67305	26,8
czter- i więcej gatunkowe	163,03	137,62	96,64	397,29	39,1
	28482	38572	25693	92747	36,9

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W OZW Kumaki Dobrej gatunkiem o największym udziale w drzewostanie jest dąb zajmujący ponad 36,7% powierzchni gruntów leśnych, przy udziale rzeczywistym 35,1%. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak: sosna zwyczajna – 31,7% (udział rzeczywisty 23,3%), olcha czarna – 12,6% (udział rzeczywisty 11,4%), jesion wyniosły – 7,5% (udział rzeczywisty 6,2%) brzoza brodawkowata – 2,9% (udział rzeczywisty 5,6%). Gatunki pozostałe o niższym udziale w drzewostanach to: Md, Md, Dg, Db.c, Kl, Jw, Wz, Gb, Ol.s, Ak, Tp, Os, Lp.

Tabela. 25. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Kumaki Dobrej PLH020078

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	322,81	31,77	236,83	23,31
MD	13,05	1,28	27,48	2,70
ŚW	10,34	1,02	20,20	1,99
JD			0,77	0,08
DG			3,68	0,36
BK	10,49	1,03	38,66	3,80
DB	372,87	36,71	358,81	35,29
DB.C	13,43	1,32	15,45	1,52
KL			2,61	0,26
JW	6,19	0,61	28,34	2,79
WZ			2,30	0,23
JS	76,66	7,54	63,01	6,20
GB	0,24	0,02	16,01	1,58
BRZ	29,52	2,9	57,37	5,65
OL	128,66	12,66	116,14	11,43
OL.S			4,91	0,48
AK			0,62	0,06
TP	7,21	0,71	4,28	0,42
OS			4,43	0,44
LP	24,72	2,43	14,29	1,41

Budowa pionowa

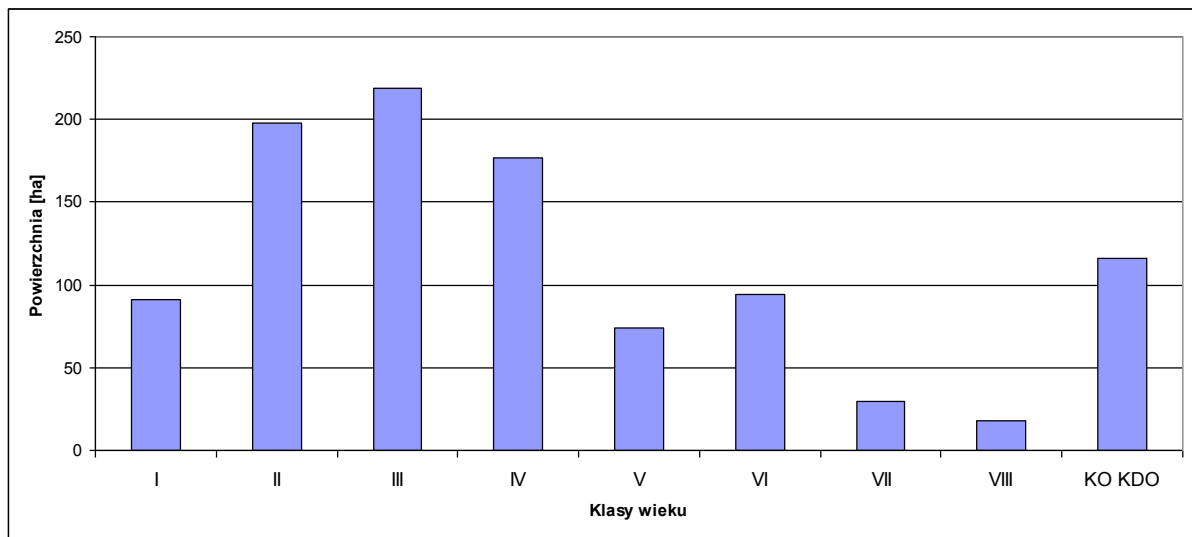
W OZW Kumaki Dobrej dominują drzewostany jednopiętrowe (83,1% pow. leśnej zalesionej obszaru) przy znacznym udziale drzewostanów w KO i KDO (11,4%). W obszarze w trakcie prac urządzeniowych nie wyróżniono drzewostanów o budowie wielopiętrowej oraz przerębowej.

Tabela. 26. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Kumaki Dobrej PLH020078

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	288,96	361,62	193,77	844,35	83,1
	48235	104087	61398	213719	85,1
dwupiętrowe	0,00	33,97	22,16	56,13	5,5
	0	10765	9052	19817	7,9
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	11,83	103,88	115,71	11,4
	0	1330	16167	17497	7,0

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Kumaki Dobrej wynosi 67 lat i jest wyższy od średniego wieku drzewostanów nadleśnictwa wynoszącego 59 lata. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII klasie wieku. W sumie zajmują one 142,2 ha (14%) gruntów leśnych powierzchni obszaru.

Rycina. 4. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Kumaku Dobrej PLH020078

OZW Lasy Grędzińskie PLH020081

Typ ostoi: B (wydzielony obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 3087,5 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 1240,33 ha

Obszar położony jest na Równinie Oleśnicko-Bierutowskiej, na terenie województwa dolnośląskiego, gmin Długołęka, Bierutów, Czernica, Jelcz-Laskowice, w obrębie doliny Widawy oraz terenów przylegających. Roślinność tego terenu jest zróżnicowana: występują tu grądy *Galio-Carpinetum*, łągi nadrzeczne *Ficario - Ulmetum* oraz lasy aluwialne *Fraxino - Alnetum*. Nieleśną część szaty roślinnej tworzą między innymi fitocenozy ze związku *Magnocaricion* (*Caricetum acutiformis*, *Caricetum gracilis*, *Phalaridetum arundinaceae*), łąki wilgotne ze związku *Calthion* (*Angelico-Cirsietum oleracei* i *Scirpetum silvatici*) oraz łąki trzęślicowe (*Selino-Molinietum*) lub łąki świeże (*Arrhenatheretum elatioris*, *Alopecuretum pratensis*) (źródło: SDF obszaru z 09.2011).

Na terenie Lasów Grędzińskich nie stwierdzono gatunków roślin wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady nr 92/43/EWG. Występują tu jednak liczne gatunki chronione jak: goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum* i inne. Tereny położone w dolinie Widawy obfitują także w liczne mokradła z roślinnością szuwarową stanowiące cenne siedliska płazów i bezkręgowców z zał. II Dyrektywy. Na uwagę zasługują: szczególnie liczna populacja trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia* oraz jedno z czterech znanych obecnie z Dolnego Śląska stanowisk przepłatki aurinii *Euphydryas aurinia*; występują tu ponadto dwa gatunki modraszkwatych *Lycaenidae*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita* i kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*. Fauna ssaków i płazów jest typowa dla niżowych dolin rzecznych Dolnego Śląska - występują tu traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, wydra *Lutra lutra* i bóbr europejski *Castor fiber* (źródło: SDF obszaru z 09.2011).

Podstawowym zagrożeniem dla przyrody obszaru są przede wszystkim zmniejszanie powierzchni starodrzewi i wprowadzanie gatunków niezgodnie z siedliskiem (obecnie zagrożenie nie dotyczy lasów w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska *przyp. Auctora*). Niezwykle ważne są także potencjalne zmiany w obrębie koryta Widawy i ograniczenie jej wylewów (z uwagi na budowę zbiorników retencyjnych i stawów hodowlanych w górnym biegu rzeki na terenie województwa opolskiego). Regulacje samego koryta w obrębie obszaru są dopuszczalne tylko w minimalnym zakresie, związanym wyłącznie z zapewnieniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, jednak w miarę możliwości należy stosować alternatywne środki ochrony przeciwpowodziowej. Niekorzystnym zjawiskiem

występującym w obszarze Lasów Grędzińskich jest sukcesja wtórna oraz ekspansja neofitów, głównie nawłoci późnej *Solidago gigantea* (źródło: SDF obszaru z 09.2011).

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z września 2011 r.

Tabela. 27. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	0,76	B	Obr. 4: 115 a;118 b-c	Obr. 4: 118 j
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	0,45	C	Obr. 4: 146 l;194 f	Obr. 4: 183 g;194 g,i;195 c-f
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galia-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	7,73	A	Obr. 4: 134 c;137 a;145 i;176 a,c;189 c;194 l;196 a	Obr. 4: 116 h;118 a;126 d;131 d;136 g;139 d;140 a-b;144 h;145 b;147 c;174 c;184 d;184A b;189 d;193 a;195 j
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	19,93	A	Obr. 4: 113 a;118 b;128 f-g;129 b;131 d;134 c;170 b;177 d,g;181 a,c;182 b;189 c;195 g;196 a,c;198 g;199 a	Obr. 4: 113 c,i,j;118 i;121 a,c,f-h;122 a-c;124 g,k-l;125 d;126 c,f;129 d;131 f,h-j;132 a-g;133 a-h;134 a-b,h;135 a-j;136 a-f,h;137 b-c;141 d;142 a;145 a,f,j;146 b-c;147 d,h-j;168 b;169 a;170 a;173 g;175 a-b;176 a,c;177 a-c,i;179 d-f,h;180 a-c;181 b,d;182 a,c,f;183 b-f,h-j;184 b-c;184A a;189 b;194 a-b,m;195 a-b,m;196 b,d,h,j;198 h;199 b

Tabela. 28. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	4 not	C	Obr. 4: 124 k;184A h
1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	5-10i	B	Obr. 4: 135 h
1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	100-200	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	100-200	C	
1037	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	14 loc.	B	Obr. 4: 195 o
6177	Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	6 loc.	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	4 loc.	C	Obr. 4: 146 n
6179	Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	4 loc.	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
1065	Przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i>	2 loc.	B	Obr. 4: 113 i;118 j
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	7 loc.	C	Obr. 4: 122 a,c-c;139 d;140 b,g;199 b

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Lasy Grędzińskie wyróżniono 7 siedliskowych typów lasu. Największą powierzchnię zajmuje Lw (825,8 ha), który ma przeszło 69% udziału w ogólnej powierzchni siedlisk leśnych. Pozostałe typy zajmują kolejno: LMw (165,82 ha), Lł (122,66 ha). Pozostałe typy mają już niewielki udział i są to: BMśw (26,6 ha), Lśw (22,87 ha), LMśw (20,1 ha) i OI (6,54 ha).

Bogactwo gatunkowe

Lasy OZW Lasy Grędzińskie wykazują duże bogactwo gatunkowe. Drzewostanów cztero i więcej gatunkowych jest najwięcej i zajmują one powierzchnię 458,2 ha co stanowi ponad 38% całkowitej powierzchni obszaru. Następne są drzewostany trzygatunkowe – 398,3 ha (ponad 31%). Najmniej jest drzewostanów jednogatunkowych (89,5 ha) to jest 7,5% powierzchni obszaru.

Tabela. 29. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Lasy Grzędzińskie PLH020081

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	27,66	41,68	20,23	89,57	7,5
	3739	11867	4640	20247	8,8
dwugatunkowe	42,69	96,69	107,37	246,75	20,7
	6997	25758	22877	55632	24,2
trzygatunkowe	71,81	54,04	272,49	398,34	33,4
	9892	12072	55390	77354	33,7
czter- i więcej gatunkowe	112,93	73,86	271,43	458,22	38,4
	10081	12807	53753	76640	33,3

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W OZW Lasy Grzędzińskie gatunkiem o największym udziale w drzewostanie jest dąb zajmujący ponad 34,4% powierzchni gruntów leśnych, przy udziale rzeczywistym 31,8%. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak: olcha czarna – 29,5% (udział rzeczywisty 27,2%), jesion wyniosły – 15,4% (udział rzeczywisty 14,3%), sosna zwyczajna – 10% (udział rzeczywisty 8%). Gatunki pozostałe zinwentaryzowane w obszarze podczas prac urządzeniowych to: So.we, Md, Jd, Bk, Db.c, Kl, Jw, Gb, Ol.s, Ak, Tp, Os, Wb, Lp.

Tabela. 30. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Lasy Grzędzińskie PLH020081

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	120,06	10,04	95,88	8,05
SO.WE			0,66	0,06
MD	3,75	0,31	6,72	0,56
ŚW	10,60	0,89	24,49	2,06
JD			2,61	0,22
BK	11,36	0,95	24,74	2,08
DB	409,82	34,42	378,46	31,81
DB.C			1,32	0,11
KL			0,72	0,06
JW			15,61	1,31

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
WZ	2,10	0,18	4,37	0,37
JS	185,05	15,47	170,93	14,36
GB	1,44	0,12	18,57	1,56
BRZ	97,54	8,15	104,03	8,74
OL	353,06	29,51	323,72	27,19
OL.S			0,52	0,04
AK			0,38	0,03
TP	1,62	0,14	3,19	0,27
OS			5,77	0,48
WB			3,00	0,25
LP			4,70	0,39

Budowa pionowa

W OZW Lasy Grędzińskie dominują drzewostany jednopiętrowe (61,9% pow. leśnej zalesionej obszaru) przy stosunkowo wysokim udziale drzewostanów w KO i KDO (32,4%). Drzewostany dwupiętrowe stanowią 5,7% powierzchni obszaru. W obszarze w trakcie prac urządzeniowych nie wyróżniono drzewostanów o budowie wielopiętrowej oraz przerębowej.

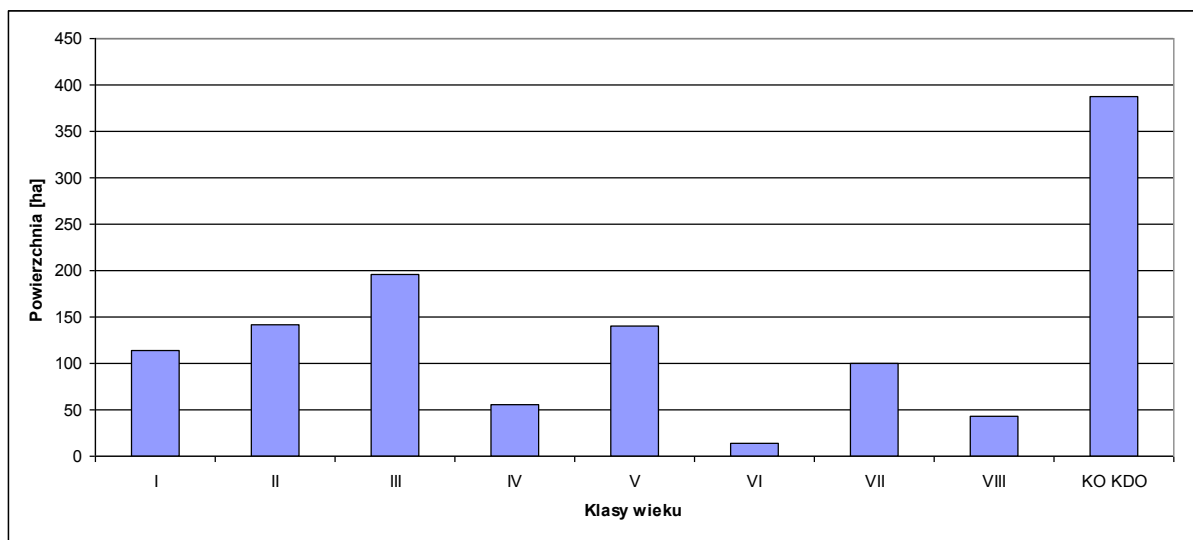
Tabela. 31. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	255,09	249,92	233,16	738,17	61,9
	30709	59779	41228	131717	57,3
dwupiętrowe	0,00	4,04	63,70	67,74	5,7
	0	1599	19348	20948	9,1
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	12,31	374,66	386,97	32,4
	0	1125	76083	77208	33,6

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 wynosi 84 lat i jest niższy od średniego wieku drzewostanów nadleśnictwa wynoszącego 59 lat. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII klasie wieku. W sumie zajmują one 156,7 ha (13,2%) gruntów leśnych powierzchni obszaru.

Rycina. 5. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081

OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

Typ ostoi: B (wydzielony obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 1118,8 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 522,11 ha

Obszar leży na północ od Oleśnicy, na Równinie Oleśnickiej będącej częścią Niziny Śląskiej. Jego kształt jest bardzo nieregularny, ponieważ obejmuje siedliska nad rzekami Oleśnicą oraz jej największym dopływem Potokiem Boguszyckim. Stanowi kompleks łąk kośnych wilgotnych i świeżych oraz szuwarów po obu stronach rzeki Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego (*źródło:* SDF obszaru z 04.2009).

Jest on kluczowy dla przetrwania czerwończyka fioletka *Lycaena helle* na Dolnym Śląsku. Obejmuje jedno z dwóch stanowisk gatunku w tym województwie potwierdzone po 1995 roku oraz stanowisko stwierdzone w latach 80-tych XX w. Stanowiska te stanowią najbardziej na zachód wysuniętą wyspę zasięgu na Równinie Oleśnickiej. Obszar chroni rzadkie już na Nizinie Śląskiej zespoły ekstensywnych łąk wilgotnych (świeżych, kaczeńcowych i trzęślicowych) z rdestem wężownikiem *Polygonum bistorta* – rośliną żywicielską gąsienic czerwończyka fioletka. Dodatkowo wartość ostoi podwyższa obecność licznych populacji trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia*, pachnicy dębowej *Osmoderma*

eremita, czerwończyka nieparka *Lycaena dispar*, kumaka nizinnego *Bombina bombina*, wydry *Lutra lutra* i bobra europejskiego *Castor fiber*. Cenne są również dobrze zachowane na terenie obszaru płyty priorytetowych łągów olszowo-jesionowych stanowiących końcowe ogniwo sukcesji w dolinach Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego (źródło: SDF obszaru z 04.2009).

Obszar jest zagrożony przez zmianę sposobu użytkowania (zaoranie pod uprawy kukurydzy lub wierzby), przez meliorację oraz zmiany w stosunkach wodnych w dolinie Oleśnicy wskutek budowy stawów prywatnych oraz obwodnicy drogowej miasta Oleśnica, a w przyszłości projektowanego zbiornika retencyjnego na rzece Oleśnicy. Ze względu na sąsiedztwo miasta i wiosek, występuje zagrożenie skażenia ściekami i nawozami, składowania odpadów, jak też wypalania traw na wiosnę. Istotnym problemem jest zaniechanie użytkowania i zarastanie łąk przez olszę czarną *Alnus glutinosa*, wierzby *Salix*, trzcinę *Phragmites*, nawłóć późną *Solidago gigantea*, sadzca konopiastego *Eupatorium cannabinum*, wiązówkę błotną *Filipendula ulmaria* i ostrożenia polnego *Cirsium arvense*. Zwiększa się również presja miejscowej ludności poprzez zabudowę i ruch weekendowy (źródło: SDF obszaru z 04.2009).

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z kwietnia 2009 r.

Tabela. 32. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
2330	Wydmny śródładowe z murawami napiaskowymi	0,08	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,08	B		
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1,10	B		

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	9,22	B	Obr. 2: 123 b;138 p;174 c;201 g,i;256 g	Obr. 2: 123 c-f;138 o,s-t;174 d-f,h;184 a,i;201 b,f;213 a,h;214 b,i-j,l-m;215 a,c;216 j,l;217 j;233 a-b;242 a,c;256 b,f;260A a;261 a,c;262 a;268 c,f;271 j-k;276 g

Tabela. 33. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	4 loc.	C	Obr. 2: 213 c
1337	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	3 loc.	C	Obr. 2: 213 a
1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	9 loc.	B	Obr. 2: 194 h;201 h;215 d
1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	6 loc.	C	Obr. 2: 169 g-h;174 i;215 d
1037	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	5 loc.	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	18 loc.	B	Obr. 2: 261 c
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	12 loc.	B	Obr. 2: 194 b,d-h,k-l;215 d;256 b
4038	Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	34 loc(>50)	A	Obr. 2: 188 a,h;190 c;200 g;210 i;215 f;271 j;276 d

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego wyróżniono 7 siedliskowych typów lasu. Największą powierzchnię zajmuje LMśw (125,25 ha), który ma przeszło 26% udziału w ogólnej powierzchni siedlisk leśnych przy dużym udziale BMśw – 103,51 ha – 22% powierzchni. Pozostałe typy zajmują kolejno: LMw (72,18 ha), OI (60,31 ha), OIJ (48,56 ha), Lw (44,76 ha) i BMw (15,51 ha).

Bogactwo gatunkowe

Lasy OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego wykazują zróżnicowanie gatunkowe na podobnym poziomie. W trakcie prac urządzeniowych wyróżniono najwięcej drzewostanów jednogatunkowych 174,8 ha co stanowi 37,2% całkowitej powierzchni obszaru. Drzewostany trzy – i dwugatunkowe wyróżniono na podobnym 26,6% i 22,8%

powierzchni obszaru. %). Najmniej jest drzewostanów cztery i więcej gatunkowych (63,37 ha) to jest 13,5% powierzchni obszaru.

Tabela. 34. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	14,67	120,09	40,05	174,81	37,2
	6176	40335	20492	67003	48,0
dwugatunkowe	41,08	29,73	36,19	107,00	22,8
	3948	11372	12265	27585	19,7
trzygatunkowe	25,88	72,82	26,20	124,90	26,6
	1600	21872	4820	28292	20,3
czter- i więcej gatunkowe	20,73	26,85	15,79	63,37	13,5
	3500	7785	5531	16816	12,0

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego gatunkiem o największym udziale w drzewostanie jest sosna zwyczajna zajmująca ponad 49% powierzchni gruntów leśnych, przy udziale rzeczywistym 42,8%. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak: olcha czarna – 34,2% (udział rzeczywisty 31,9%), brzoza brodawkowata – 11,8% (udział rzeczywisty 11,3%), dąb – 3,6% (udział rzeczywisty 7,4%) oraz świerk pospolity – 1% (udział rzeczywisty 2,8%). Gatunki pozostałe zajmujące poniżej 1% udziału rzeczywistego to: Md, Bk, Db.c, Kl, Jw, Wz, Js, Gb, Ol.s, Tp, Os, Lp.

Tabela. 35. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	230,75	49,01	201,15	42,78
MD	-	-	5,00	1,06
ŚW	5,01	1,05	13,28	2,83
BK	1,60	0,34	3,63	0,77
DB	16,65	3,58	34,64	7,37
DB.C	-	-	0,68	0,14
KL	-	-	0,08	0,02

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
JW	-	-	0,88	0,19
WZ	-	--	0,03	0,01
JS	-	-	3,09	0,66
GB	-	-	0,63	0,13
BRZ	56,23	11,81	53,15	11,31
OL	159,84	34,21	150,11	31,93
OL.S	-	-	1,63	0,35
TP	-	-	1,16	0,25
OS	-	-	0,88	0,19
LP	-	-	0,06	0,01

Budowa pionowa

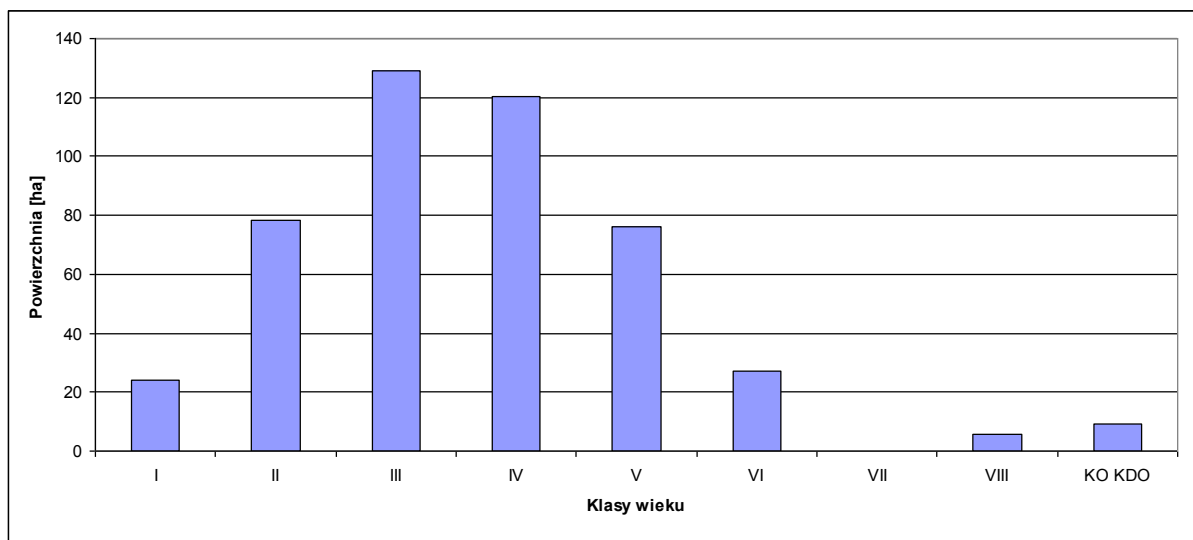
W OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego dominują drzewostany jednopiętrowe (93,3% pow. leśnej zalesionej obszaru). przy stosunkowo wysokim udziale drzewostanów dwupiętrowych (4,7%). Drzewostany w KO i KDO stanowią 2,0% powierzchni obszaru. W obszarze w trakcie prac urządzeniowych nie wyróżniono drzewostanów o budowie wielopiętrowej oraz przerębowej.

Tabela. 36. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	102,36	243,46	92,93	438,75	93,3
	15224	79278	36878	131379	94,0
dwupiętrowe	0,00	6,03	16,00	22,03	4,7
	0	2086	5705	7791	5,6
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	0,00	9,30	9,30	2,0
	0	0	525	525	0,4

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego wynosi 64 lat i jest niższy od średniego wieku drzewostanów nadleśnictwa wynoszącego 59 lat. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, czyli w VI, VII klasie wieku. W sumie zajmują one 32,91 ha (7%) gruntów leśnych powierzchni obszaru.

Rycina. 6. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101

Typ ostoi: B (wydzielony obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 111,9 ha

Suma powierzchni wydziełów leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 144,81 ha

Obszar zlokalizowany jest w dolinie potoku, na którym założono kilka stawów rybnych. Obejmuje on również piaszczyste skarpy tworzące brzegi doliny strumienia, porośnięte głównie przez drzewostany sosnowe. Rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Wrocławskiego z dn. 03.01.1995 r. (Dz. Urz. Woj. Wrocł. Nr 1, poz. 1 z dn. 30.01.1995 r.), zaktualizowanym rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 sierpnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 185, poz. 2615 z 02.09.2002 r.) ustanowiono na tym obszarze użytek ekologiczny „Leśne Stawki koło Goszcza” o powierzchni 55,31 ha.

Obszar jest podstawowym obecnie miejscem reintrodukcji żółwia błotnego *Emys orbicularis* na Dolnym Śląsku. Stanowi także istotne uzupełnienie luki w rozmieszczeniu czerwonończyka nieparka *Lycaena dispar* w sieci Natura 2000 pomiędzy doliną Baryczy od północy a ostojami w okolicach Oleśnicy od południa. Bezpośrednim zagrożeniem może być

tępienie żółwi przez użytkowników stawów rybnych oraz regulacja i utwardzanie koryta potoku (źródło: SDF obszaru z 04.2009).

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z kwietnia 2009 r.

Tabela. 37. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Leśne stawki koło Goszcza PLH020101 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod siedliska (dane z SDF)	Nazwa siedliska (dane z SDF)	% pokrycia (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny (opisane fragmentarycznie)	Adres leśny (opisane powierzchniowo)
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	10,00	C	Obr. 3: 108 h;109 a,d;121 b,d	Obr. 3: 89 g;98 h-i;99 a;108 i,k;109 b;121 c

Tabela. 38. Zwierzęta wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu OZW Leśne stawki koło Goszcza PLH020101 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 04.2009 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OZW (dane z SDF)	Ocena (dane z SDF)	Adres leśny
1220	Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>	P	B	Obr. 3: 98 j;108 j

Typy siedliskowe lasu

W obszarze OZW Leśne Stawki koło Goszcza wyróżniono 8 siedliskowych typów lasu. Największą powierzchnię zajmuje BMśw (74,02 ha), który ma przeszło 52,6% udziału w ogólnej powierzchni siedlisk leśnych przy dużym udziale LMśw – 41,64 ha (29,6% powierzchni). Pozostałe typy zajmują kolejno: LMw (9,62 ha) OI (8,65 ha), OIJ (2,3 ha), Lw (1,93 ha), Lśw (1,43 ha) i BMw (1,05 ha).

Bogactwo gatunkowe

Pod względem bogactwa gatunkowego w OZW Leśne Stawki koło Goszcza wyróżniono najwięcej drzewostanów dwugatunkowych zajmujących powierzchnię 62,4 ha co stanowi ponad 44% całkowitej powierzchni obszaru. Następne są drzewostany jednogatunkowe – 41,9 ha (ponad 29%). Najmniej wyróżniono drzewostanów o złożonej strukturze cztery i więcej gatunkowych (12%) oraz trzygatunkowych (13,7%).

Tabela. 39. Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg grup wiekowych oraz bogactwa gatunkowego drzewostanów w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	11,06	21,14	9,77	41,97	29,8
	1776	7222	4048	13046	37,4
dwugatunkowe	22,80	18,38	21,22	62,40	44,4
	1707	6399	7451	15556	44,6
trzygatunkowe	12,78	6,45	0,00	19,23	13,7
	971	1947	0	2918	8,4
czter- i więcej gatunkowe	4,40	1,15	11,49	17,04	12,1
	157	400	2800	3358	9,6

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

W OZW Leśne Stawki koło Goszcza gatunkiem o największym udziale w drzewostanie jest sosna zwyczajna, zajmująca prawie 83% powierzchni gruntów leśnych, przy udziale rzeczywistym 74%. Znaczący udział mają jeszcze gatunki takie jak: olcha czarna – 9,5% (udział rzeczywisty 9,3%), buk pospolity – 4,1% (udział rzeczywisty 6,9%) oraz brzoza brodawkowata – 3,4% (udział rzeczywisty 4,7%). Gatunki pozostałe wyróżnione w drzewostanach obszaru to: Md, Św, Db, Gb, Ol.s, Os.

Tabela. 40. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących i rzeczywistych w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101

Gatunek	Wg gatunków panujących		Wg gatunków rzeczywistych	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
SO	116,71	82,42	104,04	73,97
MD	-	-	3,61	2,57
ŚW	-	-	1,82	1,29
BK	5,81	4,10	9,66	6,87
DB	-	-	0,25	0,18
GB	-	-	0,79	0,56
BRZ	4,73	3,34	6,66	4,74
OL	13,39	9,46	13,06	9,29
OL.S	-	-	0,69	0,49
OS	-	-	0,06	0,04

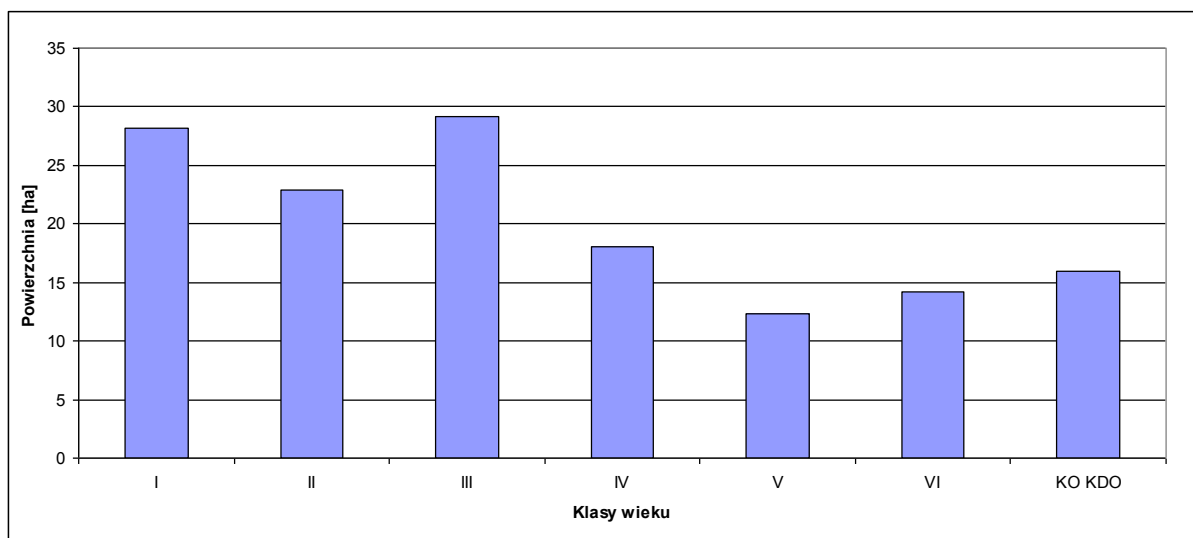

Budowa pionowa

W OZW Leśne Stawki koło Goszcza wyróżniono jedynie dominują drzewostany jednopiętrowe (88,6% powierzchni leśnej zalesionej obszaru) oraz drzewostany w KO i KDO (11,4%). W obszarze w trakcie prac urządzeniowych nie wyróżniono drzewostanów o budowie dwupiętrowej, wielopiętrowej oraz o budowie przerębowej.

Tabela. 41. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101

Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
	<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	51,04	47,12	26,51	124,67	88,6
	4611	15968	11417	31995	91,7
dwupiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	0	0	0	0	0,0
w KO i KDO	0,00	0,00	15,97	15,97	11,4
	0	0	2883	2883	8,3

Rycina. 7. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Leśne Stawki koło Goszcza wynosi 60 lat i jest porównywalny do średniego wieku drzewostanów nadleśnictwa wynoszącego 59 lata. Za starodrzewy uznano drzewostany powyżej 100 lat, w obszarze wyróżniono wyłącznie w VI klasie wieku na powierzchni 14,15 ha.

OSO Dolina Baryczy PLB020001

Typ ostoi: J (obszar specjalnej ochrony ptaków, częściowo przecinający się z obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 55516,8 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 920,09 ha

Obszar obejmuje dolinę Baryczy pomiędzy Żmigrodem a okolicami Przygodzic. Występuje tu pięć dużych i pięć małych kompleksów stawów rybnych wraz z otaczającymi łąkami, gruntami ornymi, mokradłami i lasami. W związku z prowadzoną hodowlą ryb, w sąsiedztwie odstrzeliwane są ptaki rybożerne (czaple, kormorany). Obszar znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy i pokrywa się z projektowanym Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk Ostoja nad Baryczą PLH020041. Występuje tu co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek *Ixobrychus minutus*, bąk *Botaurus stellaris*, bielik *Haliaeetus albicilla*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, kania czarna *Milvus migrans*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, podgorzałka *Aythya nyroca*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, zielonka *Porzana parva*, zimorodek *Alcedo atthis*, perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, łabędź niemy *Cygnus olor*, gęgawa *Anser anser*, cyranka *Anas querquedula*, czernica *Aythya fuligula*, krakwa *Anas strepera*, pustułka *Falco tinnunculus*, łyska *Fulica atra*, wodnik *Rallus aquaticus*, rycyk *Limosa limosa*, brzegówka *Riparia riparia*, brzęczka *Locustella luscinioides*. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków ptaków: żuraw *Grus grus*, gęś zbożowa *Anser fabalis* (>4%). Ponadto spotykane są stada gęgawy *Anser anser* do 1300 osobników i mieszane stada gęsi w ilości do 33000 osobników. Ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20000 osobników. W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków ptaków: gęś zbożowa *Anser fabalis*, mieszane stada gęsi do 20000 osobników; łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* zimuje do 150 osobników; ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20000 osobników (źródło: SDF obszaru z 09.2011).

Podstawowym zagrożeniem dla ptaków jest zarówno zaniechanie, jak i intensyfikacja gospodarki stawowej, a w partiach zajętych przez użytki zielone - zaniechanie użytkowania pastwiskowo-ląkarskiego (źródło: SDF obszaru z 09.2011).

Na dzień 01.01.2013 r. dla obszaru nie opracowano planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie zaktualizowanego Standardowego Formularza Danych z września 2011 r.

Tabela. 42. Ptaki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące w zasięgu OSO Dolina Baryczy PLB020001 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OSO (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny
A021	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	Rozrodcza: 45-53	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
A022	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	Rozrodcza: 29-45	C	
A027	Czapla biała <i>Egretta alba</i>	Przelotna: 1500	C	
A030	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Rozrodcza: 15-20	C	Obr. 3: 7 b
A031	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	Rozrodcza: 50-60	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa
A038	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Rozrodcza: 6-10 Zimująca 152	B	
A060	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i>	Rozrodcza: 30-39	A	
A073	Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	Rozrodcza: 3-5	C	
A074	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	Rozrodcza: 10-15	C	
A075	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Rozrodcza: 5-7 przelotna: 95-140	C	
A081	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Rozrodcza: 59-92	B	
A119	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	Rozrodcza: 2-5	C	
A120	Zielonka <i>Porzana parva</i>	Rozrodcza: 29-36	C	
A122	Derkacz <i>Crex crex</i>	Rozrodcza: 7-9	C	
A127	Żuraw <i>Grus grus</i>	Rozrodcza: 64-79; Zimująca: 8000	C	
A193	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Rozrodcza: 282-453	B	
A196	Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>	Rozrodcza: 41-99	B	
A197	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	Rozrodcza: 7-115	B	
A229	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Rozrodcza: 60-90	C	

Tabela. 43. Regularnie występujące ptaki migrujące niewymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej w zasięgu OSO Dolina Baryczy PLB020001 (wg aktualnego Standardowego Formularza danych z 09.2011 r. źródło: serwis natura2000.gdos.gov.pl)

Kod gatunku (dane z SDF)	Nazwa gatunku (dane z SDF)	Stan populacji w OSO (dane z SDF)	Ocena ogólna (dane z SDF)	Adres leśny
A005	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	Rozrodcza: 900	C	Nie zinventoryzowano na gruntach nadleśnictwa
A006	Perkoz rdzawoszyi <i>Podiceps grisegena</i>	Rozrodcza: 120	C	
A028	Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	Rozrodcza: 260-417 przelotna: 1300	C	
A036	Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	Rozrodcza: 110	C	
A039	Gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i>	Zimująca: 6100; przelotna: 11-28 tyś	B	
A041	Gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i>	Przelotna: 1200-3100	C	
A043	Gęgawa <i>Anser anser</i>	Rozrodcza: 400-582; Przelotna: 6000	A	
A051	Krakwa <i>Anas strepera</i>	Rozrodcza: 150-250	B	
A053	Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	Przelotna: 11-19 tyś	C	
A055	Cyranka <i>Anas querquedula</i>	Rozrodcza: 35-140	B	
A059	Głowienka <i>Aythya ferina</i>	Przelotna: 3500-6000	C	
A061	Czernica <i>Aythya fuligula</i>	Rozrodcza: 1300-1400	A	
A070	Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	Przelotna: 2320	C	
A118	Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	Rozrodcza: 260-285	C	
A125	Łyska <i>Fulica atra</i>	Rozrodcza: 3000-3500 przelotna: 6500-12000	C	
A156	Rycyk <i>Limosa limosa</i>	Rozrodcza: 80	C	
A179	Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	Przelotna: 7500-10500	C	

V.1.7. UŻYTKI EKOLOGICZNE

Tabela. 44. Wykaz istniejących użytków ekologicznych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska (wg rejestru form ochrony przyrody - RDOŚ Wrocław)

Lp.	Nazwa	Akt prawny	Nr rejestru RDOŚ	Położenie		Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
				Obręb, pododdział	Gmina		
1	Las Boguszycki	Uchwała Nr IV/6/07 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 stycznia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 53, poz. 558 z 28.02.2007 r.)	85	Twardogóra, 190 a-h; 191 a-f; 192 a-d, g-j, m, o-p; 201 a-i	Oleśnica	70,27 ha	Cenny przyrodniczo kompleks naturalnych zbiorników wodnych, śródleśnych i śródpolnych oczek wodnych, kęp drzew i krzewów oraz bagien
2	Olsy Sokółowickie	Uchwała Nr XIII/161/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 67 poz. 1441 z 18.04.2005 r.)	86	Twardogóra, 213 a, g-h; 214 b, i-n; 215 a-g, k-m; 233 a-c; 242 a-f; 256 a-g, l; 268 b-c, f, h	Oleśnica	77,98 ha	Bagna. Naturalne zbiorniki wodne. Stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca sezonowego przebywania
3	Olsy Spalickie	Uchwała Nr XIII/160/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 67 poz. 1440 z 18.04.2005 r.)	87	Twardogóra, 276 g	Oleśnica	4,94 ha	Stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania
4	Leśne Stawki koło Goszcza	Rozporządzenie Nr 47 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 sierpnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 185, poz. 2615 z 02.09.2002 r.)	107	Goszcz, 98 d-j, l-m; 99 a-b; 108 h-k; 109 a-b, d-f, l-m; 121 c-d, h	Twardogóra	55,31 ha	Bogaty zespół chronionych gatunków batracho i herpetofauny oraz naturalnych zespołów roślinnych, cieków i zbiorników wodnych

Lp.	Nazwa	Akt prawny	Nr rejestru RDOŚ	Położenie		Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
				Obręb, pododdział	Gmina		
5	Polana Grochowska	Uchwała Nr V/47/2007 Rady Gminy Zawonia z dnia 30 marca 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 116 poz. 1538 z 16.05.2007 r.)	115	Grochowo, 120 c-g, i; 121 a-g; 122 a-h; 123 a-b, d-f, j-k	Zawonia	54,33 ha	Kompleks wilgotnych zbiorowisk roślinnych z gatunkami roślin naczyniowych objętych ochroną prawną

V.1.8. REZERWATY PRZYRODY

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Oleśnica Śląska zlokalizowany jest jeden rezerwat przyrody „**Torfowisko koło Grabowna**”. Znajduje się on w obrębie leśnym Twardogóra, oddz. 5h; 6a-c i zajmuje powierzchnię 4,22 ha. Rezerwat został powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 sierpnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 19, poz. 94 oraz z 1989 r. Nr 17, poz. 119). Zarządzenie to zostało zaktualizowane zarządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku na terenie województwa dolnośląskiego (rezerwat znajduje się w wykazie pod poz. 37) (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 172, poz. 3104). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest zarządzenie nr 11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Torfowisko koło Grabowna” (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 28, poz. 355). Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody we Wrocławiu. Wokół rezerwatu nie ustanowiono otuliny, nie zatwierdzono również planu ochrony.

Tabela. 45. Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Oleśnica Śląska

Lp.	Nazwa	Rok	Położenie		Rodzaj	Typ i podtyp wg dominującego		Pow. [ha]	Zbiorowiska roślinne
			Obręb / oddz.	Gmina		Przedmiotu ochrony	Typu środowiska		
1	„Torfowisko koło Grabowna”	1980	Twardogóra/ oddz. 5 h; 6 a-c	Twardogóra	Torfowiskowy (T)	typ: florystyczny (PFI) podtyp: roślin zielnych i krzewinek (rzk)	typ: torfowiskowy (bagienny) (ET) podtyp: torfowisk przejściowych (tp)	4,22	Brak dokładnych informacji

V.1.9. PARKI KRAJOBRAZOWE

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Oleśnica Śląska znajduje się **fragment Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”**. Park ten został powołany rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego i Wojewody Wrocławskiego z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie utworzenia i ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 19, poz. 102 oraz Dz. Urz. Woj. Wrocławskiego Nr 6, poz. 65), które zmieniono Rozporządzeniem nr 1 Wojewody Dolnośląskiego i Wojewody Wielkopolskiego z dnia 2 października 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 38, poz. 656 z dnia 12 października 2000 r.). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Dolina Baryczy", dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 88, poz. 1012 z dnia 04 kwietnia 2007 r.), do którego wprowadzono zmiany Rozporządzeniem nr 19 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 303, poz. 3494 z dnia 24 listopada 2008 r.). Organem zarządzającym, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 15 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 maja 1999 r. w sprawie utworzenia Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych jest Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych oddział Wrocław. Wokół parku nie utworzono otuliny. Na dzień 01.01.2013 r. nie opracowano planu ochrony dla Parku.

V.1.10. POMNIKI PRZYRODY

Tabela. 46. Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska (zgodnie z rejestrem form ochrony przyrody prowadzonym przez RDOŚ we Wrocławiu, z dnia 22.10.2012r.)

Lp.	Akt prawny	Nr rej. RDOŚ	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
1	Decyzja Wojewody Nr 12/82 z dnia 28 lutego 1982 r. ; Uchwała Nr IV/71/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 25.03.2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 90, poz. 1435)	188	Oleśnica Śląska, 75 c	Długołęka/Borowa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 246 obw. 500cm wiek 310 lat Egzemplarz wpisany do Leśnego Banku Genów

Lp.	Akt prawny	Nr rej. RDOŚ	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
2	Decyzja Wojewody Nr 11/82 z dnia 28 lutego 1982 r. ; Uchwała Nr IV/71/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 25.03.2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 90, poz. 1435)	189	Oleśnica Śląska, 12 h	Długołęka/Szczodre	Modrzew japoński <i>Larix kaempferi</i>	Nr działki 51 obw.340cm wiek 160 lat
3	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 38/64 z dnia 26 marca 1964 r. ; Uchwała Nr IV/71/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 25.03.2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 90, poz. 1435)	191	Oleśnica Śląska, 22 p	Długołęka/Szczodre	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 388/4 obw. 744cm wiek 450 lat
4	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 39/64 z dnia 23.03.1964r.; Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 19 kwietnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 69 z dnia 6 maja 2002 r. poz. 1321)	195	Oleśnica Śląska, 12 f	Długołęka/Szczodre	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 385 obw. 448cm wiek 310 lat
5	Decyzja Wojewody Nr 9/82 z dnia 28 grudnia 1982 r. ; Uchwała Nr IV/71/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 25.03.2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 90, poz. 1435)	197	Oleśnica Śląska, 79 d	Długołęka/Bielawa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 380/1 całkowicie obumarły
6	Decyzja Wojewody Nr 10/82 z dnia 28 lutego 1982 r. ; Uchwała Nr IV/71/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 25.03.2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 90, poz. 1435)	198	Oleśnica Śląska, 79 d	Długołęka/Bielawa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 380/1 obw. 416cm wiek 290 lat

Lp.	Akt prawny	Nr rej. RDOŚ	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
7	Decyzja Wojewody Nr 8/82 z dnia 28 lutego 1982 r. ; Uchwała Nr IV/71/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 25.03.2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 90, poz. 1435)	199	Oleśnica Śląska, 79 d	Długołęka/Bielawa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 380/1 obw. 410cm wiek 290 lat drzewo w złym stanie zdrowotnym
8	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 26/64 z dnia 21marca 1964 r.(Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966r.)	206	Grochowo, 185 d	Dobroszyce/Łuczyna Wielka	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 547 obw. 516cm Drzewo rośnie na skraju poletka łowieckiego , w pobliżu runi zamku myśliwskiego
9	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 23/66 z dnia 28 lutego 1966 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)	625	Goszcz, 17 l	Krośnice/ Suliradzice	Grupa 4 drzew -Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 201/17 obw.566cm stwierdzono 3 szt.
10	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 2/64 z dnia 20 marca 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)	626	Goszcz, 25 a	Krośnice/ Grabownica	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 429 obw. 505cm
11	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 22/66 z dnia 28 lutego1966 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.)	627	Goszcz, 28 b	Krośnice/ Grabownica	Grupa 2 drzew - Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 435 obw. 850cm

Lp.	Akt prawny	Nr rej. RDOŚ	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
12	Decyzja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 34/64 z dnia 23 marca 1964 r. (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Wrocławiu Nr 3 z 20.05.1966 r.); Dec. nr 34/64/98r. z dn. 23 marca 98r.	1151	Twardogóra, 293 b	Oleśnica/ Osada Leśna	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	Nr działki 373/293 obw. 346cm
13	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1156	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM-2, 404/88 AM-3 obw. 450cm
14	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1157	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 390cm
15	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1158	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 270cm
16	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1159	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 230cm
17	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1160	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 400cm

Lp.	Akt prawny	Nr rej. RDOŚ	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
18	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1161	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 410cm
19	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1162	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 440cm
20	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1163	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 370cm
21	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1164	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 310cm
22	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1165	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 320cm
23	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1166	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 310cm

Lp.	Akt prawny	Nr rej. RDOŚ	Położenie		Gatunek	Uwagi
			Obręb, pododdz.	Gmina/Obr. ew.		
24	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1167	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 385cm
25	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1168	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Nr działki 665 AM obw. 385cm
26	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1169	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> obw.270cm	Nr działki 665 AM
27	Uchwała Nr XXIII/159/05 Rady Gminy Oleśnica z dnia 24 marca 2005 r.(Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 77 z dnia 2 maja 2005 r.)	1170	Twardogóra, 276 a	Oleśnica/ Boguszyce	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Nr działki 665 AM obw. 290cm
28	Uchwała nr V/46/2007 Rady Gminy Zawonia z dnia 30 marca 2007 r (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 96 z dnia 18 kwietnia 2007 r. poz. 1179)	2416	Grochowo, 122 b	Zawonia/ Grochowa	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> „Dąb Grochowski”	Nr działki 69/122 obw. 669cm

*pomniki przyrody zlokalizowane na gruntach w zarządzie PGL LP potwierdzone przez nadleśnictwo Oleśnica Śląska w 2012 roku.

V.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY PRZYRODY ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PUL

Do problemów ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia realizacji zapisów projektu PUL należą:

- brak planów ochrony dla niektórych obszarów chronionych oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000;

- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk w postaci programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska;
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków, szczególnie zwierząt.

V.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PUL

Sporządzanie planu urządzenia lasu, który jest podstawą funkcjonowania gospodarki leśnej, jest obowiązkiem nałożonym Ustawą o lasach z dn. 28.09.1991 r. Plan ten jest sporządzany z wykorzystaniem właściwych instrukcji i zasad, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody oraz lasów szczególnie cennych, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Odstąpienie od jego realizacji z wielu względów nie jest możliwe. Ewentualne odstąpienie mogłoby pociągnąć za sobą niekorzystne skutki nie tylko dla środowiska, ale też dla społeczeństwa. Pozostawałoby również w sprzeczności z ustanowionym prawem.

Realizacja planu urządzenia lasu wspomaga przemianę pokoleń w środowisku leśnym, co jest szczególnie ważne w sytuacji drzewostanów niezgodnych lub częściowo zgodnych z zajmowanym siedliskiem. Wprawdzie znaczna część fitocenoz leśnych w niezakłóconych warunkach siedliskowych może funkcjonować bez pomocy człowieka, jednak w sytuacji zniekształceń składu gatunkowego drzewostanów i często silnej presji ze strony neofitów niekontrolowane starzenie się tego typu drzewostanów i ich rozpad przy braku odpowiedniego naturalnego potencjału odnowieniowego siedliska może doprowadzić do niekorzystnych zmian w ekosystemie leśnym i utraty jego wielu cennych komponentów. Tymczasem zawarte w projekcie planu urządzenia lasu działania mające dostosować składy gatunkowe drzewostanów do siedlisk, tj. do ich przebudowy są ważnym elementem renaturalizacji tego typu siedlisk leśnych. Wstrzymanie wykonania zadań przewidzianych w planie będzie skutkowało utrwalaniem się niezgodności w składzie gatunkowym drzewostanów na cennych siedliskach przyrodniczych.

Niewykonanie zadań zapisanych w planie w nadleśnictwie Oleśnica Śląska będzie niosło ze sobą negatywne skutki szczególnie w odniesieniu do drzewostanów z młodszych klas wieku. Zbyt duże zagęszczenie upraw i młodników spowoduje spadek kondycji zdrowotnej tych drzewostanów i zwiększy ich podatność na choroby grzybowe i działanie szkodników owadzych. W konsekwencji tego typu powierzchnie będą stanowiły źródło chorób dla pozostałych, starszych drzewostanów.

Kolejnym skutkiem wstrzymania działań wg planu urządzenia lasu w nadleśnictwie będzie ograniczenie w istotny sposób informacji na temat obiektów chronionych i tym samym możliwości ich skutecznej ochrony, plan zawiera bowiem (w postaci Programu Ochrony

Przyrody) uporządkowane opisy wyników unikalnych inwentaryzacji przyrodniczych, lokalizacji obiektów chronionych, opisy ich stanu i zalecane sposoby ochrony.

Ostatnim, ważnym aspektem są skutki społeczne. Pozyskiwane w lesie drewno jest podstawowym źródłem dochodów Lasów Państwowych oraz pośrednio wszystkich gałęzi przemysłu drzewnego i usług związanych z przeróbką drewna. Przerwanie lub istotne ograniczenie prowadzenia gospodarki leśnej doprowadziłoby do utraty źródła finansowania pracy rzeszy ludzi zatrudnionych w leśnictwie i branżach od niego zależnych. Ograniczenie związane z przetrzymywaniem drewna w lesie przez wydłużanie wieków rębności powodować będzie znaczne straty wartości później pozyskanego drewna, do tego stopnia, że pozyskanie to może przestać być opłacalne.

V.4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

V.4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NEGATYWNYM

Na terenie objętym postanowieniami projektu PUL nie ma obszarów, na których projektu PUL planuje działania z zakresu przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397).

Art. 55.2 ustawy OOŚ stwierdza, że *„projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.”* Znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 zostało zdefiniowane w Art. 3, pkt.1, ppkt.17 Ustawy OOŚ i oznacza: *„Oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:*

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub*
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub*
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.”*

W związku z brakiem zapisów w projekcie PUL, które mogłyby przyczynić się do w/w zjawisk, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie ma obszarów Natura 2000, których przedmioty ochrony mogłyby podlegać znacząco negatywnemu oddziaływaniu zapisów projektu PUL.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

VI.1. WPŁYW ZAPISÓW PROJEKTU PUL WYZNACZAJĄCYCH RAMY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Analiza projektu PUL nie wykazała obecności zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397).

VI.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

VI.2.1. ANALIZA WPŁYWU ZAPISÓW PUL NA STRUKTURĘ GATUNKOWĄ DRZEWOSTANÓW NA SIEDLISKACH PRZYRODNICZYCH

Poniższe zestawienie obejmuje wszystkie siedliska przyrodnicze zinwentaryzowane powierzchniowo (zajmujące powyżej 50% powierzchni wydziełów) w projektowanych Specjalnych Obszarach Ochrony występujących na terenie nadleśnictwa Oleśnica Śląska. Proponowany skład jest zgodny z naturalnym składem gatunkowym leśnych siedlisk przyrodniczych. W przypadku siedlisk, dla których w proponowanym składzie występuje jesion wyniosły, konieczna jest modyfikacja składu na gruncie w związku ze zjawiskiem zamierania tego gatunku i obecnym braku odpowiedniego materiału sadzeniowego. W tej sytuacji zaleca się zastępowanie jesionu wyniosłego gatunkami o podobnych wymaganiach, np. Wz, Jw, Ol.

Tabela. 47. Zestawienie ustalonych typów drzewostanu i składów odnowieniowych upraw ze składami naturalnych typów lasu

Typ siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Naturalny skład gatunkowy	Ustalony skład odnowienia	Pow. wydziełów (liczba)
9170	LŁ	LP-DB	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	2,2 (1)
	LMŚW	LP-DB	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	2,86 (1)
	LMW	LP-DB	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	8,08 (2)
	LŚW	BK-DB	Db 40, Bk 30, inne 30	Db 40, Bk 30, inne 30	21,57 (1)
	LŚW	LP-DB	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	38,45 (9)
	LW	LP-DB	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	88,45 (14)

Typ siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Naturalny skład gatunkowy	Ustalony skład odnowienia	Pow. wydzieleń (liczba)
9190	BMŚW	DB	Db 70, inne 30	Db 70, inne 30	1,41 (1)
	LMŚW	DB	Db 70, inne 30	Db 70, inne 30	57,23 (10)
	LMW	DB	Db 70, inne 30	Db 70, inne 30	5,15 (2)
	LW	DB	Db 70, inne 30	Db 70, inne 30	2,63 (1)
91E0	BMW	OL-JS	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	0,93 (1)
	LMŚW	OL-JS	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	4,38 (1)
	LW	OL-JS	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	20,96 (7)
	OL	OL-JS	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	76,86 (27)
	OLJ	OL-JS	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	Js 40, Ol 30 Jw i inne 30	41,66 (16)
91F0	LŁ	JS-DB	Db 40, Js 30 inne 30	Db 40, Js 30 inne 30	12,46 (2)
	LŁ	JS-WZ	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	88,94 (24)
	LMW	JS-WZ	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	16,1 (3)
	LŚW	JS-WZ	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	Wz 40, Js 30, Db i inne 30	18 (3)
	LW	DB	Db 70, inne 30	Db 70, inne 30	60,85 (9)

VI.2.2. ANALIZA WPŁYWU WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH PROJEKTU PUL NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE PROJEKTOWANYCH SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY

Lokalizację płatów siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 przyjęto za istniejącymi inwentaryzacjami, przy czym dokonano ich weryfikacji na podstawie wyników prac terenowych, w trakcie prac kameralnych oraz na podstawie dostępnych informacji od ekspertów. W przypadku niezgodności ze stanem rzeczywistym, tego typu płat siedliska był pomijany w analizie wpływu zapisów projektu PUL na przedmiot ochrony ostoi. Wykaz wydzieleń, z których usunięto zgodnie z w/w założeniami informacje o siedlisku przyrodniczym zamieszczono w osobnych zestawieniach tabelarycznych dla każdego obszaru ostoi.

VI.2.2.1. OZW OSTOJA NAD BARYCZĄ PLH020041

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska są: 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*), 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

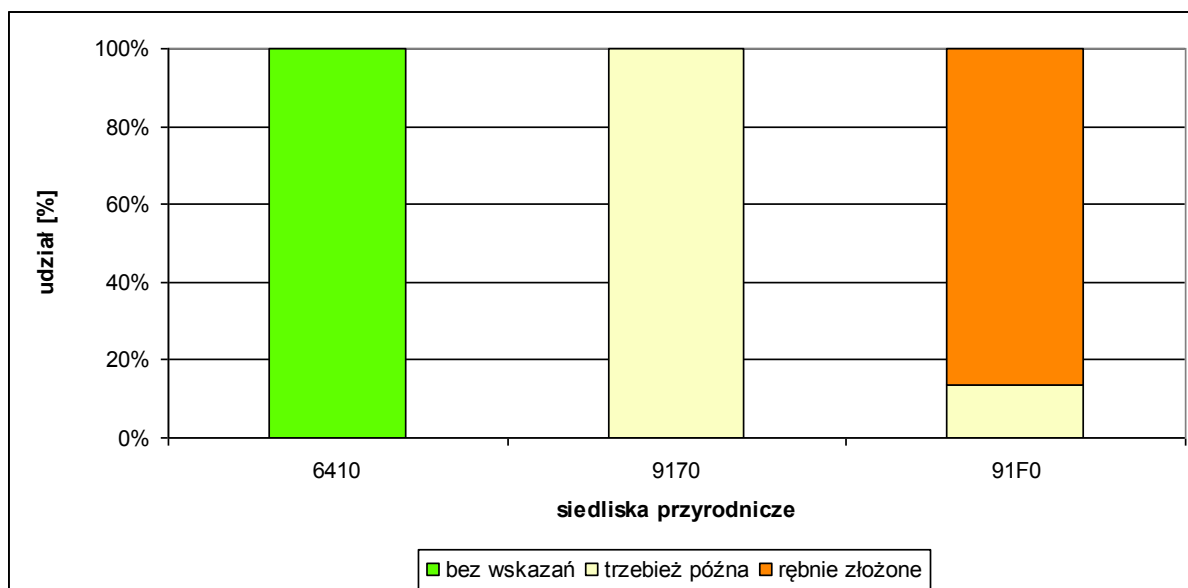
Tabela. 48. Planowane wskazania gospodarce na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ⁴⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony			Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszyc	trebież późna	reźnia złożona		
1	Siedl. przyr.: Zmienowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> , kod: 6410 A	1	brak	brak	brak	Siedlisko zostało zinventaryzowane w formie dużych płatów na gruntach nadleśnictwa. Brak oddziaływania	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak		
2	Siedl. przyr.: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>), kod: 9170 A	1	brak	0	brak	Siedlisko zostało zinventaryzowane w formie dużych płatów na gruntach nadleśnictwa, ale na stosunkowo małej powierzchni dwóch wydzieleń leśnych. Ujemny wpływ przebieży na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnym oddziaływaniem, lecz jedynie zagrożenie krótkoterminowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, do którego może dochodzić w momencie realizacji zabiegu.	W przypadku stwierdzenia realnej możliwości wystąpienia zagrożenia wykonanie zabiegu pod koniec okresu wegetacyjnego lub poza nim.
		2	brak	0	brak		
		3	brak	-1	brak		

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów			Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rzeźnia złożona		
3	Siedl. przyr.: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmatum</i>), kod: 91F0 A	1	brak	0	0	Należy pozostawić drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami oraz odpowiednią liczbę starych drzew do ich naturalnego rozpadu, o ile nie będzie to stało w sprzeczności z wymogami ochrony lasu. Zaleca się usuwanie obcych ekologicznie i geograficznie drzew w trakcie wykonywanych zabiegów. W przypadku stwierdzenia realnej możliwości wystąpienia zagrożenia wykonanie zabiegu pod koniec okresu wegetacyjnego lub poza nim.	
		2	brak	0	0		
		3	brak	-1	-1		
4	Siedl. przyr.: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion</i>), kod: 91E0 C	1	brak	brak	brak	Siedlisko zostało zinventaryzowane w formie dużych płatów na gruntach nadleśnictwa. Ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnym oddziaływaniem, lecz jedynie zagrożenie krótkoterminowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, które może oddziaływać przez okres kilku lat od momentu wykonania zabiegu. Z kolei potencjalny ujemny wpływ planowanych trzebieży będzie wiązał się z chwilowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, do którego może dochodzić w momencie realizacji zabiegu.	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-); Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

Rycina. 8. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydziełów z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydziały) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041

Zapisy projektu PUL przewidziane do realizacji w wydziały leśnych z siedliskiem grądu 9170 oraz łągu wiązowo-dębowo-jesionowego 91F0 nie przewidują możliwości pozostawienia wydziełów leśnych z tymi siedliskami bez wskazań gospodarczych. Spowodowane jest to ich małą liczbą. Oba siedliska zajmują tylko po dwa wydziały leśne. Nie przewiduje się jednak, aby mogło to skutkować negatywnym oddziaływaniem na wskazane siedliska. Dla wydziełów leśnych z siedliskiem grądu 9170 przewidziane są tylko zabiegi trzebieży późnych, które nie wywołają silnych zaburzeń w strukturze siedliska. Zastosowanie się przy tym do zaleceń zamieszczonych w tabeli pozwoli uniknąć potencjalnie negatywnego oddziaływania na chronione gatunki związane z tym siedliskiem. Dla siedliska łągu 91F0 trzebież późna przewidziana jest na ponad 10% powierzchni siedliska.

Tabela. 49. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041 wg stanu na 1 stycznia 2013 r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Grunty nieleśne	Grunty leśne niezal.	Grunty zw. z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.								
6410	3,93							3,93
9170					3,85			3,85
91F0					0,89	5,62		6,51

Kod siedliska	Grunty nieleśne	Grunty leśne niezal.	Grunty zw. z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na koniec obowiązywania planu								
6410	3,93							3,93
9170					3,85			3,85
91F0				5,62	0,89			6,51

Siedlisko przyrodnicze 91E0 zostało zinwentaryzowane jedynie w formie fragmentarycznej, dlatego powyższa tabela nie zawiera prognozy dla tego siedliska.

VI.2.2.2. OZW STAWY W BOROWEJ PLH020045

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie zinwentaryzowano siedlisk przyrodniczych kwalifikujących ten obszar. Przedmioty ochrony znajdują się na gruntach innej własności. W tej sytuacji zapisy projektu PUL pozostają względem nich neutralne.

VI.2.2.3. OZW KUMAKI DOBREJ PLH020078

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska są: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori – petraeae*), 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Tabela. 50. Planowane wskazania gospodarze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Kumaki Dobrej PLH020078

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ⁴⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony			Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszyc	trzebież późna	reźnia złożona		
1	Siedl. przyr.: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatheron elatioris</i>), kod: 6510 C	1	brak	brak	brak	Siedlisko występuje w obszarze zarówno w postaci dużych płatów, jak i mniejszych fragmentów. Brak oddziaływania	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak		
2	Siedl. przyr.: Zmienowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), kod: 6410 C	1	brak	brak	0	Siedlisko zostało zinwentaryzowane jedynie w formie fragmentarycznej na gruntach nadleśnictwa. Zabieg nie dotyczy powierzchni siedliska, które znajduje się w obrębie wydzienia leśnego. Nie przewiduje się oddziaływania planowanych zadań gospodarczych na siedlisko.	W przypadku planowanych zabiegów w wydzieniach z siedliskiem w formie fragmentarycznej chronić płaty siedliska przed uszkodzeniem (rozjeżdżaniem, składowaniem drewna, itp.)
		2	brak	brak	0		
		3	brak	brak	0		

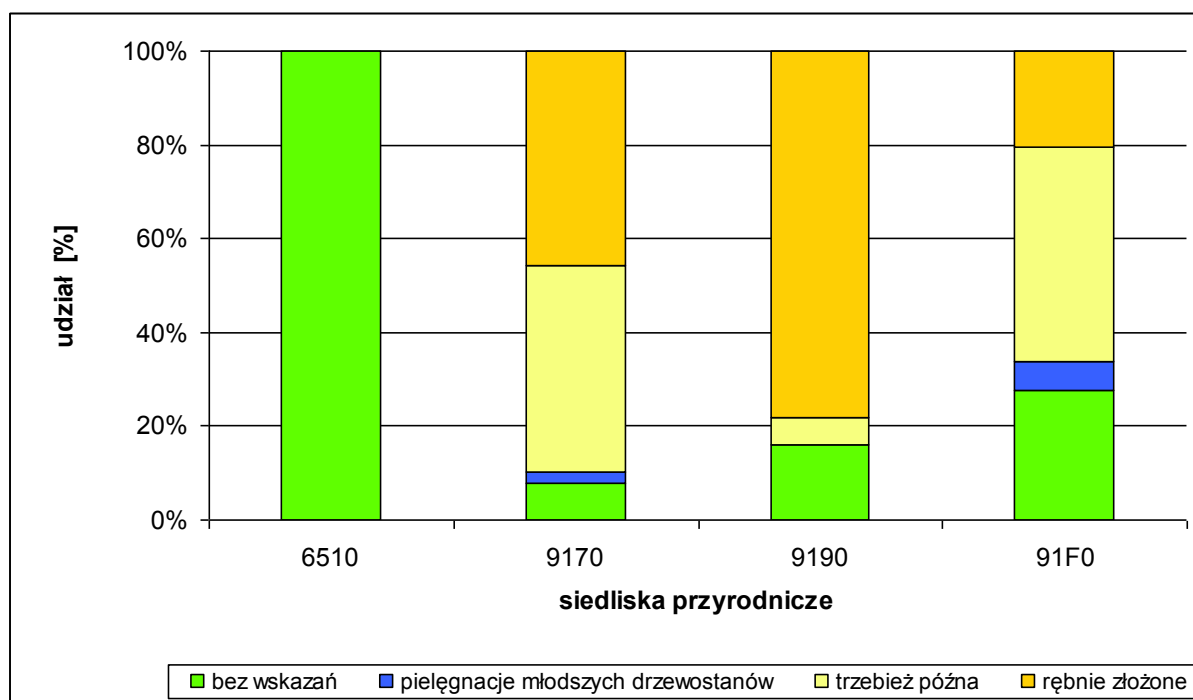
Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ⁴⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony			Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszyc	trzebież późna	rzeźnia złożona		
3	Siedl. przyr.: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>), kod: 9170 B	1	brak	0	0	Siedlisko zostało zinventaryzowane w formie dużych płatów na gruntach nadleśnictwa. Ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnym oddziaływaniem, lecz jedynie zagrożenie krótkoterminowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, które może oddziaływać przez okres kilku lat od momentu wykonania zabiegu. Z kolei potencjalny ujemny wpływ planowanych trzebieży będzie wiązał się z chwilowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, do którego może dochodzić w momencie realizacji zabiegu.	Należy pozostawić drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami oraz odpowiednią liczbę starych drzew do ich naturalnego rozpadu, o ile nie będzie to stało w sprzeczności z wymogami ochrony lasu. Zaleca się usuwanie obcych ekologicznie i geograficznie drzew w trakcie wykonywanych zabiegów. W przypadku stwierdzenia realnej możliwości wystąpienia zagrożenia wykonanie zabiegu pod koniec okresu wegetacyjnego lub poza nim.
		2	brak	0	0		
		3	brak	-1	-1		
4	Siedl. przyr.: Kwaśne dąbrowy kod: 9190 B	1	0	0	0	Siedlisko występuje w obszarze zarówno w dużych płatach, jak i mniejszych fragmentach. Ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość i wiązać się będzie z chwilowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, do którego może dochodzić w momencie realizacji zabiegu. Równowżyć go będzie w przyszłości pozytywny skutek prowadzonych rębni, są one bowiem ukierunkowane na stopniowe odstawianie młodego pokolenia dębowego drzewostanu.	Należy pozostawić drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami oraz odpowiednią liczbę starych drzew do ich naturalnego rozpadu, o ile nie będzie to stało w sprzeczności z wymogami ochrony lasu. Zaleca się usuwanie obcych ekologicznie i geograficznie
		2	+2	0	0		
		3	+2	0	-1/+2		

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony			Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszyc	trzebież późna	rzeźnia złożona		
5	Siedl. przyr.: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmelum</i>), kod: 91F0 B	1	0	0	0	Niektóre z planowanych rębni będą prowadzić do przebudowy drzewostanu niezgodnego z siedliskiem (gatunek dominujący – sosna). Brak zagrożenia negatywnym oddziaływaniem planowanych rębni wiąże się również z przewidzianym poziomem pozyskania, które kształtuje się na poziomie jedynie 20%, rzadko 30%.	drzew w trakcie wykonywanych zabiegów.
		2	+2	0	0		
		3	+2	-1	-1		
						Należy pozostawić drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami oraz odpowiednią liczbę starych drzew do ich naturalnego rozpadu, o ile nie będzie to stało w sprzeczności wymogami ochrony lasu. Zaleca się usuwanie obcych ekologicznie i geograficznie drzew w trakcie wykonywanych zabiegów. W przypadku stwierdzenia realnej możliwości wystąpienia zagrożenia wykonanie zabiegu pod koniec okresu wegetacyjnego lub poza nim.	

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal; poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-); Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

Rycina. 9. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydziełów z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydziały) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Kumaki Dobrej PLH020078

Tabela. 51. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Kumaki Dobrej PLH020078 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Grunty nieleśne	Grunty leśne niezal.	Grunty zw. z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.								
6510	3,87							3,87
9170					35,68	11,14	22,06	68,88
9190					30,37	13,87	11,84	56,08
91F0				7,2	59,89	12,86	2,42	82,37
Stan na koniec obowiązywania planu								
6510	3,87							3,87
9170					35,68	1,7	31,5	68,88
9190					3,25	8,94	43,89	56,08
91F0				6,46	55,89	5,69	14,33	82,37

Siedlisko przyrodnicze 6410 zostało zinventaryzowane jedynie w formie fragmentarycznej, dlatego powyższa tabela nie zawiera prognozy dla tego siedliska.

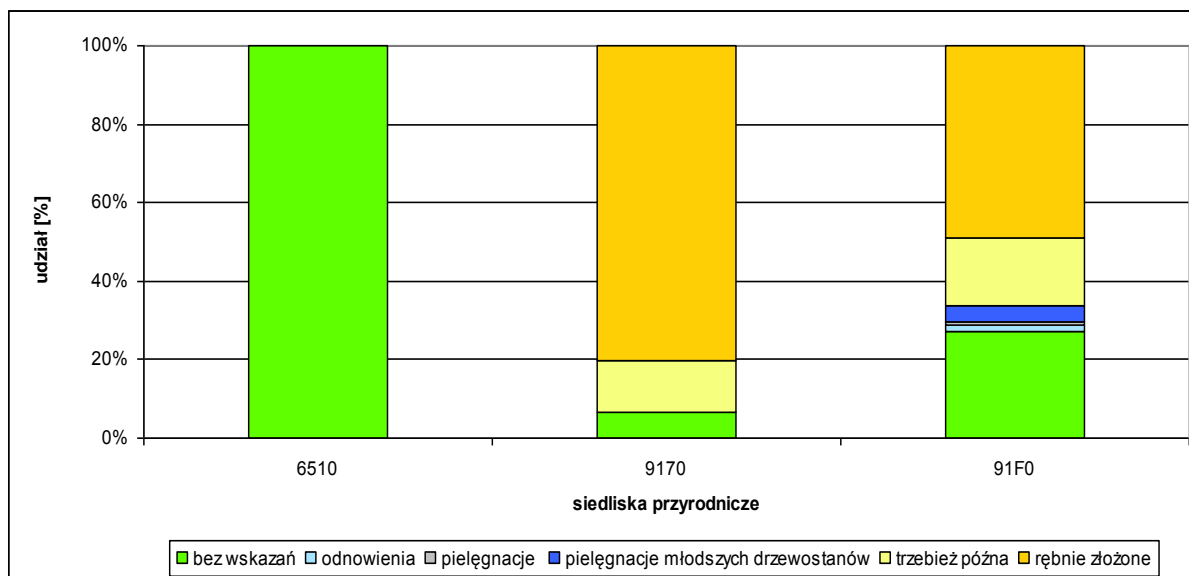

VI.2.2.4. OZW LASY GRĘDZIŃSKIE PLH020081

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska są: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Tabela. 52. Wykaz wydzieleń w obszarze OZW Lasy Grędzińskie PLH020081, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji lub dodano w wyniku prac terenowych

Adres	Kod siedliska	Powód usunięcia	Kod siedliska w warstwie po weryfikacji
13-09-4-19-183 -i -00	91F0	związ.z gosp.leśną – linia energetyczna	-
13-09-4-19-183 -j -00	91F0	związ.z gosp.leśną – linia energetyczna	-

Rycina. 10. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieleń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielenia) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081

Tabela. 53. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Grunty nieleśne	Grunty leśne	Grunty zw. z gosp.	D-stany <40 lat	D-stany 40-100	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
---------------	-----------------	--------------	--------------------	-----------------	----------------	------------------	---------	-------

		niezal.	leśną		lat			
Stan na 1 stycznia 2013 r.								
6510	14,12							14,12
9170					13,8	41,33	33,75	88,88
91F0		2,1		49,9	194,66	78,56	226,81	552,03
Stan na koniec obowiązywania planu								
6510	14,12							14,12
9170					8,89	8,74	71,25	88,88
91F0		2,1		36,08	158,4	79,29	276,16	552,03

Siedlisko przyrodnicze 6410 zostało zinwentaryzowane jedynie w formie fragmentarycznej, dlatego powyższa tabela nie zawiera prognozy dla tego siedliska.

Tabela 54. Planowane wskazania gospodarze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Lasy Grędzińskie PLH020081

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźnik zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rębnia złożona		
1	Siedl. przyr.: Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), kod: 6410 B	1	brak	brak	0	brak	0	W przypadku planowanych zabiegów w wydzieleniach z siedliskiem w formie fragmentarycznej chronić płaty siedliska przed uszkodzeniem (rozjeżdżaniem, składowaniem drewna, itp.)	
		2	brak	brak	0	brak	0		
		3	brak	brak	0	brak	0		
2	Siedl. przyr.: Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), kod: 6510 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko występuje w obszarze zarówno w postaci dużych płatów, jak i mniejszych fragmentów. Brak oddziaływania.	Brak zaleceń.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Siedl. przyr.: Śródkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>), kod: 9170 A	1	brak	brak	brak	0	0	Siedlisko występuje w obszarze zarówno w dużych płatach, jak i mniejszych fragmentach. Ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnym oddziaływaniem, lecz jedynie zagrożenie krótkoterminowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, które może oddziaływać przez okres kilku lat od momentu wykonania zabiegu. Pozytywnego wpływu tego zabiegu można oczekiwać w przyszłości, ponieważ będzie on ukierunkowany na lepsze dostosowanie składu drzewostanu do siedliska	Należy pozostawiać drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami oraz odpowiednią liczbę starych drzew do ich naturalnego rozpadu, o ile nie będzie to stało w sprzeczności z wymogami ochrony lasu. Zaleca się usuwanie obcych ekologicznie i geograficznie
		2	brak	brak	brak	0	0		
		3	brak	brak	brak	-1	1/+2		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźnik zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony ¹⁾	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ⁴⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obszarze
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszymi	trzebież późna	trzebież złożona		
4	Siedl. przyr.: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum), kod: 91F0 A	1	0	0	0	0	0	<p>przyrodniczego. Obecnie struktura gatunkowa drzewostanu na siedlisku jest zubożała – dominuje w nim głównie dąb, a w jednym przypadku sosna. Dlatego w dłuższej perspektywie czasowej wprowadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem jako następstwa obecnie planowanych zabiegów rębnych będzie miało pozytywny wpływ na strukturę i funkcje siedliska. Potencjalny ujemny wpływ planowanych trzebieży będzie wiązał się z chwilowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, do którego może dochodzić w momencie realizacji zabiegu.</p> <p>Siedlisko występuje w obszarze zarówno w dużych płatach, jak i mniejszych fragmentach.</p> <p>Ujemny wpływ rębni złożonych na stan ochrony typowych dla siedliska gatunków stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnym oddziaływaniem, lecz jedynie zagrożenie krótkoterminowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, które może oddziaływać przez okres kilku lat od momentu wykonania zabiegu.</p> <p>Z kolei potencjalny ujemny wpływ planowanych trzebieży będzie wiązał się z chwilowym zakłóceniem dotychczasowych warunków siedliska, do którego może dochodzić w momencie realizacji zabiegu.</p>	<p>Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obszarze</p> <p>drzew w trakcie wykonywanych zabiegów.</p> <p>W przypadku stwierdzenia realnej możliwości wystąpienia zagrożenia wykonanie zabiegu pod koniec okresu wegetacyjnego lub poza nim.</p>
		2	+2	+2	+2	0	0		
		3	+2	+2	+2	-1	-1		

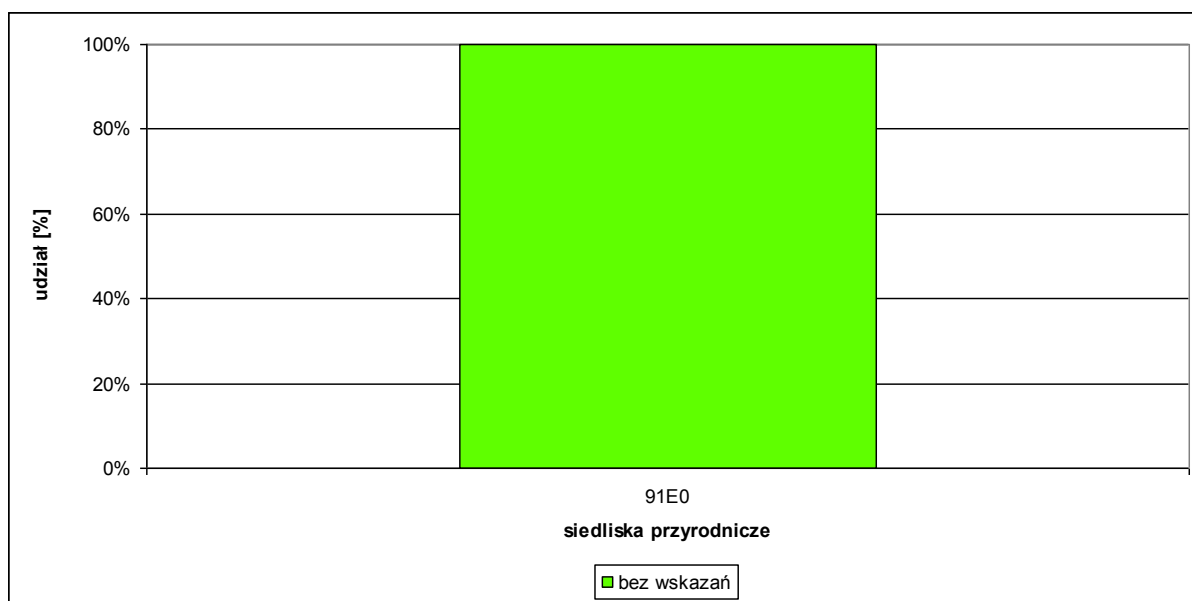
¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczących okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; ²⁾ oddziaływanie krótkoterminowe, ³⁾ oddziaływanie średnioterminowe, ⁴⁾ oddziaływanie długoterminowe. ⁵⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal; poprawiają się (+), pogarszają się (-), pogarszają się (-); Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

VI.2.2.5. OZW DOLINA OLEŚNICY I POTOKU BOGUSZYCKIEGO PLH020091

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska są: 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) oraz 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*).

Tabela. 55. Wykaz wydzielen w obszarze OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091, w których pominięto informację o siedlisku przyrodniczym w wyniku weryfikacji lub dodano w wyniku prac terenowych

Adres	Kod siedliska	Powód usunięcia	Kod siedliska w warstwie po weryfikacji
13-09-2-08-138 -t -00	91E0	związ.z gosp.leśną – linia energetyczna	-

Rycina. 11. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzielen z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydzielenia) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

Tabela. 56. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Grunty nieleśne	Grunty leśne niezal.	Grunty zw. z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.								
91E0				5,53	94,28	5,79		105,6
Stan na koniec obowiązywania planu								
91E0				3,69	87,87	14,04		105,6

Siedlisko przyrodnicze 6510 zostało zinwentaryzowane jedynie w formie fragmentarycznej, dlatego powyższa tabela nie zawiera prognozy dla tego siedliska.

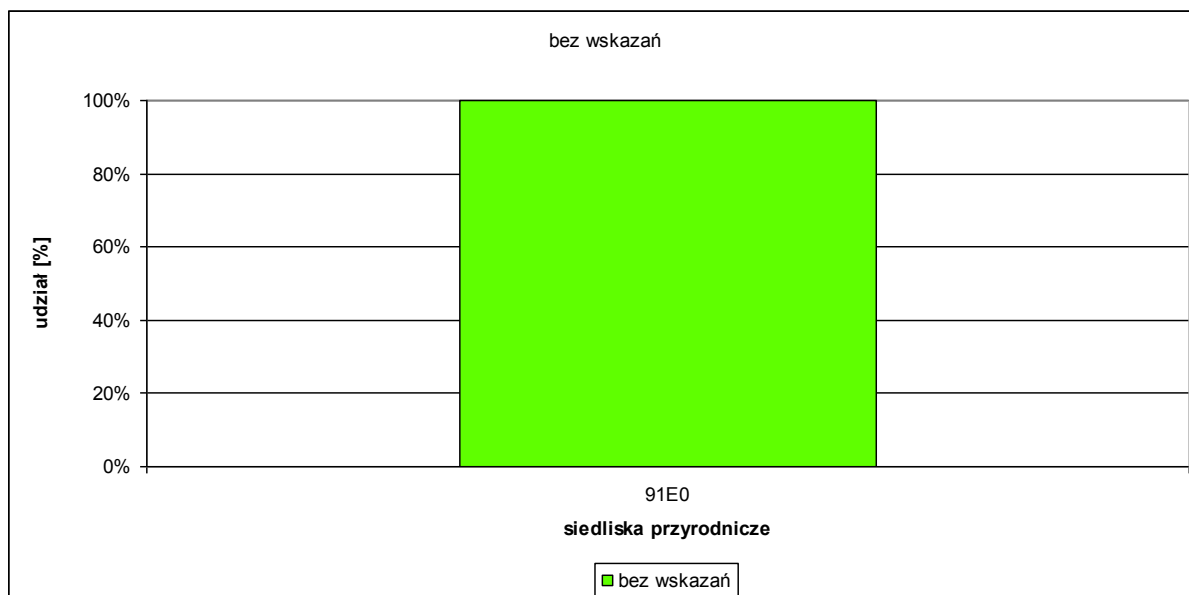
Tabela. 57. Planowane wskazania gospodarce na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszyc	trebież późna	reźnia złożona	drzewostanów		
1	Siedl. przyr.: Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), kod: 6510 B	1	brak	brak	brak	brak	Siedlisko zostało zinventaryzowane w formie fragmentarycznej na gruntach nadleśnictwa. Brak oddziaływania.	Brak zaleceń.
		2	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak		
2	Siedl. przyr.: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion</i>), kod: 91E0 B	1	0	0	0	brak	Siedlisko występuje w obszarze zarówno w dużych płatach, jak i mniejszych fragmentach. Brak oddziaływania. Planowane zabiegi pielęgnacji i trzebieży późnych odnoszą się jedynie do wydzieleń, w których siedlisko nie zajmuje całego wydzielenia i występuje w nim w postaci mniejszych płatów. W takich sytuacjach planowany zabieg będzie realizowany poza powierzchnią siedliska przyrodniczego.	Brak zaleceń.
		2	0	0	0	brak		
		3	0	0	0	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-); Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

VI.2.2.6. OZW LEŚNE STAWKI KOŁO GOSZCZA PLH020101

Siedliskiem przyrodniczym kwalifikującym ten obszar na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska są: 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*).

Rycina. 12. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieł z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydziały) stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101

Tabela. 58. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101 wg stanu na 1 stycznia 2013r. [ha] i na koniec obowiązywania planu [ha]

Kod siedliska	Grunty nieleśne	Grunty leśne niezal.	Grunty zw. z gosp. leśną	D-stany <40 lat	D-stany 40-100 lat	D-stany >100 lat	KO, KDO	Razem
Stan na 1 stycznia 2013 r.								
91E0					7,34	4,38		11,72
Stan na koniec obowiązywania planu								
91E0					7,34	4,38		11,72

Tabela. 59. Planowane wskazania gospodarce na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w OZW Leśne
Stawki koło Goszcza PLH020101

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony			Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			pielęgnacja młodszyc	trebież późna	reźnia złożona		
1	Siedl. przyr.: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion), kod: 91E0 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 0 0	Brak zaleceń	

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się; zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal; poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-); Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny; poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-).

VI.2.1. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PUL NA GATUNKI (PRZEDMIOTY OCHRONY PROJEKTOWANYCH SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY I OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY)

Tabela. 60. Planowane wskazania gospodarce na powierzchniach, na których zinventaryzowano gatunki zwierząt stanowiących przedmioty ochrony ostoi siedliskowych z oceną ogólną A, B lub C lub ostoi ptasich

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustalonych PUL w urzędzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja złożona			rehabilitacja zupełna
OZW Ostoja nad Baryczą PLH020041											
1	Wydra (<i>Lutra lutra</i>) B kod: 1355	1	brak	brak	0	brak	0	brak	brak	Gatunek zasiedlający dużą część większych cieków na terenie nadleśnictwa.	Brak zaleceń
		2	brak	brak	0	brak	0	brak	brak	Planowane zabiegi w wydzieleniach z siedliskami gatunku nie zagrażają jego stanowi ochrony, ponieważ będą realizowane poza siedliskiem gatunku.	
		3	brak	brak	0	brak	0	brak	brak		
2	Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>) B kod: 1188	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak oddziaływania	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>) B kod: 1084	1	0	brak	0	0	brak	brak	brak	Gatunek związany ze starymi dziuplastymi drzewami. Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zinventaryzowany w 2 wydzieleniach.	Brak zaleceń
		2	0	brak	0	0	brak	brak	brak	Planowane zabiegi nie będą oddziaływać negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmą siedlisk gatunku.	
		3	0	brak	0	0	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obiekcie		
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	rzeńia złożona	rzeńia zupełna				
OZW Kumaki Dobrej PLH020078												
4	Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>) A kod: 1166	1	brak	0	0	0	0	0	brak	brak	Występowanie gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa na powierzchniach, na których zlokalizowane są mniejsze bądź większe zbiorniki wodne stanowiące właściwe siedlisko traszki. Planowane zabiegi nie wpłyną negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmą jej siedliska.	Brak zaleceń
		2	brak	0	0	0	0	0	brak	brak		
		3	brak	0	0	0	0	0	brak	brak		
5	Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>) A kod: 1188	1	brak	0	0	0	0	0	brak	brak	Występowanie gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa na powierzchniach, na których zlokalizowane są mniejsze bądź większe zbiorniki wodne stanowiące właściwe siedlisko kumaka. Planowane zabiegi nie wpłyną negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmą jej siedliska.	Brak zaleceń
		2	brak	0	0	0	0	0	brak	brak		
		3	brak	0	0	0	0	0	brak	brak		
6	Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>) A kod: 1084	1	brak	0	0	0	-2/0	0	brak	brak	Gatunek związany ze starymi dziuplastymi drzewami. Planowane zabiegi pielęgnacyjne nie będą oddziaływać negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmą siedlisk gatunku. Potencjalne zagrożenie mogą stanowić jedynie planowane rębnie złożone, w czasie których istnieje prawdopodobieństwo zniszczenia drzew zasiedlonych przez gatunek.	Pozostawić na powierzchni wydzielen z planowanymi rębiami złożonymi drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami.
		2	brak	0	0	0	0	0	brak	brak		
		3	brak	0	0	0	-2/0	0	brak	brak		
7	Kozioróg dębosz (<i>Cerambyx cerdo</i>) B kod: 1088	1	brak	0	0	0	0	0	brak	brak	Zmniejszenie zwarcia drzewostanu na powierzchniach z drzewami zasiedlonymi przez gatunek oraz ograniczenie podszyciu w tego typu miejscach będzie pozytywnie oddziaływać na stanowiska gatunku. Potencjalnie negatywny wpływ zabiegu trzebieży późnych upatrjuje się jedynie w możliwości niezamierzonego usunięcia zasiedlonych drzew.	Pozostawić na powierzchni wydzielen leśnych drzewa zasiedlone przez gatunek.
		2	brak	0	0	0	0	0	brak	brak		
		3	brak	+1	+1/-1	0	0	0	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obiekcje			
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc drzewostanów	trzebież późna	reńia złożona	reńia zupełna					
OZW Lasy Grędzińskie PLH020081													
8	Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>) C kod: 1308	1	brak	brak	0	brak	0	brak	0	brak	Obszar ten stanowi głównie miejsce żerowania gatunku. Ujemny wpływ planowanych zabiegów rębnych (rębnie złożone) na powierzchnię siedlisk gatunku (żerowisk) stanowi tylko potencjalną możliwość. Nie stanowi to zagrożenia znacząco negatywnym oddziaływaniem zabiegów, lecz zagrożenie pewnego krótkoterminowego zakłócenia dotychczasowych warunków siedliska, które może skutkować zmniejszeniem atrakcyjności pewnych rejonów leśnych.	Zabiegi rębne w starszych drzewostanach osto siedliskowych, gdzie jest duża koncentracja nietoperzy zaleca się wykonywać w okresie od jesieni do wiosny. W przypadku braku technicznych możliwości konieczne jest pozostawianie na powierzchni drzew dziuplastych i z widocznie odstającymi płatami kory.	
		2	brak	brak	0	brak	0	brak	0	brak			
		3	brak	brak	0	brak	-1	brak	0	brak			
9	Wydra (<i>Lutra lutra</i>) B kod: 1355	1	0	0	0	0	0	0	0	brak	Gatunek zasiedlający dużą część większych cieków na terenie nadleśnictwa. Planowane zabiegi w wydzieleniach z siedliskami gatunku nie zagrażają jego stanowi ochrony, ponieważ będą realizowane poza siedliskiem gatunku.	Brak zaleceń	
		2	0	0	0	0	0	0	0	0			brak
		3	0	0	0	0	0	0	0	0			brak
10	Trzepla zielona <i>Ophigomphus cecilia</i> B kod: 1037	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak oddziaływania	Brak zaleceń	
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak			brak
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak			brak

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rzeńnia złożona		
11	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> C kod: 1060	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
12	Przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> B kod: 1065	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
		2	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	
13	Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>) C kod: 1084	1	brak	brak	brak	brak	-2/0	brak	brak	Pozostawić na powierzchni wydzieleń z planowanymi i rębiami złożonymi drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami.
		2	brak	brak	brak	brak	0	brak	brak	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	-2/0	brak	

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja złożona	rehabilitacja zupełna			
OZW Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091											
14	Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>) C kod: 1308	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	Obszar ten stanowi głównie miejsce żerowania gatunku. Planowane zabiegi nie stanowią zagrożenia dla siedlisk gatunku.	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak		
15	Wydra (<i>Lutra lutra</i>) B kod: 1355	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak oddziaływania	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
16	Bóbr <i>Castor fiber</i> C kod: 1337	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak oddziaływania	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
17	Kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>) C kod: 1188	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	Występowanie gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa na powierzchniach, na których zlokalizowane są mniejsze bądź większe zbiorniki wodne stanowiące właściwe siedlisko kumaka. Planowane zabiegi nie wpłyną negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmują jej siedliska.	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzonym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja złożona	rehabilitacja zupełna		
18	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> B kod: 1060	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak oddziaływania	Brak zaleceń
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
19	Pachnica dębowa (<i>Osmoderma eremita</i>) B kod: 1084	1	0	brak	0	0	brak	brak	Gatunek związany ze starymi dziuplastymi drzewami. Planowane zabiegi pielęgnacyjne nie będą oddziaływać negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmą siedlisk gatunku.	Brak zaleceń
		2	0	brak	0	0	brak	brak		
		3	0	brak	0	0	brak	brak		
20	Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i> A kod: 1084	1	brak	brak	0	0	brak	brak	Planowane zabiegi nie wpłyną negatywnie na gatunek, ponieważ nie obejmą jej siedliska.	Brak zaleceń
		2	brak	brak	0	0	brak	brak		
		3	brak	brak	0	0	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustalonych PUL w urzędzonym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja			rehabilitacja
OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101											
21	Żółw błotny <i>Emys orbicularis</i> B kod: 1220	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń	
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
OSO Dolina Baryczy PLB020001											
22	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> C kod: A030	1	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Dane o występowaniu gatunku w wydzieleniach leśnych z planowanymi odnowieniami mają charakter historyczny. Aktualnie nie potwierdzono występowania miejsca gniazdowania gatunku we wskazanych wydzieleniach, w związku z czym nie przewiduje się żadnego wpływu zapisów projektu PUL na bociana czarnego.	Brak zaleceń
		2	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych; liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

VI.2.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Zgodnie z definicją w art.5 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku integralność obszarów Natura 2000 to spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono dany obszar. Jest to takie działanie, które pozwala na zachowanie właściwego statusu ochrony siedlisk i gatunków oraz zachowanie ich kluczowych struktur.

W projekcie PUL nie planuje się działań, które mogłyby się przyczynić do trwałego zniszczenia siedlisk przyrodniczych bądź siedlisk chronionych gatunków. Analiza wpływu zapisów projektu PUL dla każdego obszaru Natura 2000 nie wykazała aby któryś z planowanych do wykonania zabiegów gospodarczych mógł w sposób istotny negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony tych obszarów. W zapisach projektu PUL nie zaplanowano też czynności, które mogłyby się przyczynić do przerwania ciągłości lasów. Podsumowując, zapisy projektu PUL nie mają negatywnego wpływu na stan i zachowanie siedlisk oraz spójność całej sieci, co powoduje że nie stwierdza się negatywnego oddziaływania na integralność sieci Natura 2000.

VI.3. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PUL NA INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Analiza zapisów projektu PUL została przeprowadzona również dla powierzchni małopowierzchniowych form ochrony przyrody i obiektów chronionych. W obrębie wydzieleń stanowiących użytki ekologiczne w większości przypadków nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych z wyjątkiem dwóch wydzieleń znajdujących się w obrębie granic użytku ekologicznego „Leśne Stawki koło Goszcza”. Zaplanowane na najbliższe dziesięciolecie zabiegi gospodarcze w postaci pielęgnacji młodszych drzewostanów oraz rębni złożonych we wskazanym użytku mieszczą się w założeniach aktywnej ochrony głównego przedmiotu ochrony użytku i zarazem obszaru Natura 2000 w tym miejscu OZW Leśne Stawki koło Goszcza PLH020101, jakim jest żółw błotny *Emys orbicularis* 1220. Wg opinii Pana Andrzeja Jabłońskiego (Muzeum Przyrodnicze, Uniwersytet Wrocławski) zaplanowane zabiegi mogą nawet przyczynić się do poprawy biotopu żółwia błotnego i stworzenia dodatkowych atrakcyjnych miejsc lęgowych w sąsiedztwie zbiornika (Andrzej Jabłoński, opinia naukowa z dnia 19.11.2012).

Z kolei analiza zaplanowanych zabiegów w wydzieleniach sąsiadujących bezpośrednio z użytkami ekologicznymi nie wykazała zabiegów, które mogłyby zagrażać celom i przedmiotom ochrony tych obszarów.

W wydzieleniach z pomnikami przyrody w nadchodzącym dziesięcioleciu przewiduje się wykonanie pielęgnacji młodszych drzewostanów, trzebieży późnych oraz rębni złożonych. Lokalizacja pomników przyrody jest dobrze znana, obiekty są odpowiednio oznakowane, tak więc nie przewiduje się, aby planowane w ich otoczeniu zabiegi gospodarcze mogły wpłynąć negatywnie na ich stan zachowania. W pozostałych miejscach lokalizacji pomników przyrody nie zaplanowano żadnych zabiegów gospodarczych. W celu zapobiegania pośrednim negatywnym skutkom zabiegów gospodarczych prowadzonych w wydzieleniach z pomnikami przyrody zaleca się zachowanie odpowiedniej odległości od chronionych obiektów w czasie wykonywania czynności związanych pośrednio z realizacją zabiegów gospodarczych, tj. np. wywozu drewna, składowania drewna oraz jego zrywki.

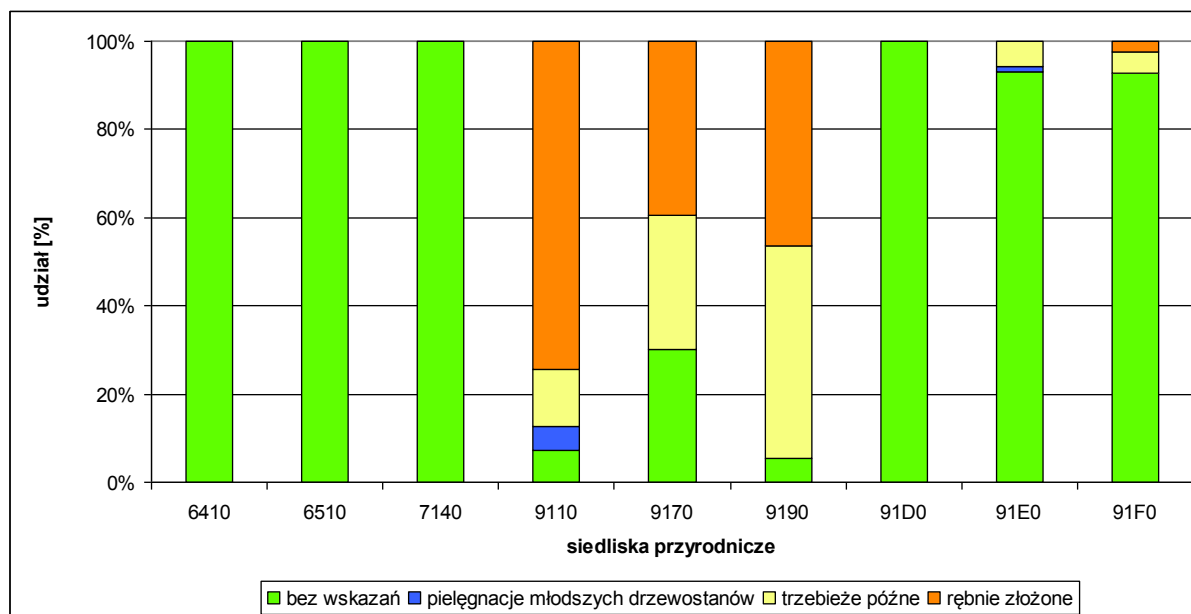
VI.4. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE POZA OBSZARAMI NATURA 2000

Zdecydowaną większość siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych poza obszarami Natura 2000 stanowią siedliska leśne (9110, 9170, 9190, 91D0, 91E0, 91F0). Przewidziane do realizacji na powierzchniach leśnych z siedliskami zabiegi gospodarcze zostały zaplanowane w sposób, który uwzględnił potrzeby ochrony poszczególnych siedlisk przyrodniczych:

1. Na etapie planowania wyeliminowano sposób zagospodarowania rębniami pełnymi drzewostanów, które znajdują się w obrębie wszystkich leśnych siedlisk przyrodniczych.
2. Pozostawiono bez wskazań gospodarczych priorytetowe siedlisko boru bagiennego 91D0.
3. Na siedlisku łęgów jesionowo-olszowych 91E0 zabiegi gospodarcze ograniczono do minimum planując do wykonania jedynie zabiegi pielęgnacyjne (pielęgnacje, pielęgnacje młodszych drzewostanów) i trzebieże późne. Zabiegi rębne przewidziano tylko w wydzieleniach, gdzie siedlisko stanowi część wydzielenia leśnego i planowany zabieg nie będzie obejmował jego powierzchni.
4. Nieleśne siedliska przyrodnicze (6410, 6510, 7140) pozostawiono bez wskazań gospodarczych.
5. W każdym typie leśnego siedliska przyrodniczego przewidziano powierzchnie bez wskazań gospodarczych.

Analiza zapisów projektu PUL w stosunku do siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 pozwala przypuszczać, że nie będą miały one znacząco negatywnego wpływu na ich strukturę i funkcje, nie spowodują zmniejszenia ich powierzchni oraz nie wpłyną znacząco na jakość warunków siedliskowych związanych z nimi gatunków chronionych roślin

i zwierząt. Dodatkowo zawarte w programie ochrony przyrody dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska wytyczne co do sposobów postępowania na siedliskach przyrodniczych w sytuacji stosowania się do nich powinny skutecznie zminimalizować ryzyko negatywnych oddziaływań na siedliska w trakcie realizacji zabiegów gospodarczych na ich powierzchni.

Rycina. 13. Udział poszczególnych czynności gospodarczych PUL w sumarycznej powierzchni wydzieleń z zaewidencjonowanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (całe wydziały) poza obszarami Natura 2000

VI.5. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Ochronę różnorodności biologicznej należy rozpatrywać na trzech poziomach – genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym. W zakresie różnorodności na poziomie genetycznym projekt PUL nie zawiera zapisów, które mogłyby wpłynąć na ograniczenia w pulach genowych gatunków występujących na obszarze nadleśnictwa.

W zakresie ochrony gatunkowej nie przewiduje się możliwości wystąpienia długotrwałego negatywnego oddziaływania, które w znaczący sposób wpływałoby na różnorodność gatunkową roślin, grzybów i zwierząt. Zastosowanie się do zaleceń zawartych w *Prognozie* pozwoli na skuteczne zminimalizowanie ewentualnie krótkoterminowego negatywnego wpływu związanego z pozyskaniem drewna na powierzchniach, gdzie występują cenne gatunki. W projekcie PUL nie przewiduje się wprowadzania gatunków obcych geograficznie na powierzchnie leśnych siedlisk przyrodniczych. Wykluczenie na etapie planowania rębni zupełnych na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i poza nimi ograniczy skalę zaburzeń naturalnych warunków siedliskowych, które zawsze wiążą się z taką formą pozyskania drewna.

VI.6. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Realizacja projektu PUL nie wpłynie bezpośrednio na ludzi. Wszelkie prace przewidziane do realizacji będą wykonywane tylko na powierzchniach leśnych zgodnie z przepisami i zasadami BHP, przez co nie przewiduje się możliwości negatywnego oddziaływania na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.

Oddziaływanie pośrednie wiązać się będzie ze zwiększonym zapotrzebowaniem na wykonawców w okresach realizacji zadań, co okresowo wpłynie na zwiększenie zatrudnienia. W tym zakresie oddziaływanie projektu PUL należy oceniać jako krótkoterminowo pozytywne. Dodatni wpływ zapisów planu w wymiarze społecznym będzie również związany, przede wszystkim z szerokim udostępnianiem lasów jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia edukacji przyrodniczej. Zadania związane z tymi zagadnieniami są wymieniane w części składowej projektu planu urządzenia lasu jaką jest program ochrony przyrody w nadleśnictwie. Podsumowując, wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na ludzi, zarówno w krótkim, jak i długim okresie czasu należy uznać za dodatni.

VI.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZNANE STANOWISKA CHRONIONYCH LUB ZAGROŻONYCH GATUNKÓW ROŚLIN, GRZYBÓW I ZWIERZĄT

Tabela. 61. Planowane wskazania gospodarze na powierzchniach, na których zinventaryzowano chronione lub zagrożone gatunki roślin i grzybów

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędowym obiekcje
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszych drzewostanów	trzebież późna	reńnia złożona	reńnia zupełna		
Gatunki, dla których nie zaplanowano wskazań gospodarczych w miejscach ich występowania										
1	bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
2	barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
3	bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	27	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
4	fiołek przedziwny <i>Viola mirabilis</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
5	grząźel żółty <i>Nuphar lutea</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
6	grzybień białe <i>Nymphaea alba</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
7	kalina koraltowa <i>Viburnum opulus</i>	17	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	reńbia złożona		
8	kokorycz wąta <i>Corydalis intermedia</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
9	konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>	18	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
10	kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>	5	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
11	kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	13	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
12	kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
13	kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	13	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
14	lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rębnia złożona			rębnia zupełna
15	listera jajowata <i>Listera ovata</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
16	mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
17	miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
18	orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
19	pełnik europejski <i>Trollius europeus</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
20	pieniosnek lekarski <i>Primula veris</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		Brak zaleceń
21	porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	19	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		Brak oddziaływania
22	przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>	4	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rzeźnia złożona		
23	przytulia wonna <i>Galium odoratum</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
24	starzec kędzierzawy <i>Senecio rivularis</i>	4	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
25	śniedek baldaszkowaty <i>Ornithogalum umbellatum</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
26	śnieżyca wiosenna <i>Leucolium vernum</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
27	śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	9	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
28	wawrzynek wilczytoko <i>Daphne mezereum</i>	21	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
29	wetnianka szerokolistna <i>Eriophorum latifolium</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rzeźnia złożona			rzeźnia zupełna
30	wiciokrzew pomorski <i>Lonicera periclymenum</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
31	widiak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	6	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
32	włosienicznik wodny <i>Batrachium aquatile</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
33	zdrojówka rutewkowata <i>Isopyrum thalictroides</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
Gatunki pospolite, dla których potencjalny wpływ planowanych w projekcie PUL zabiegów jest nieistotny											
34	barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>	12	brak	brak	0	0	0	0	brak		W przypadku kwitnących osobników bluszczu chronić pojedyncze drzewa stanowiące podpory dla gatunku
35	bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	64	brak	0	0	0	0	0	brak		Gatunki okrywowe o dużych zdolnościach regeneracyjnych, dla których uszkodzenia pojedynczych osobników nie będą miały istotnego znaczenia.

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie		
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	reńbia złożona			reńbia zupełna	
36	chrobotki – rodzaj <i>Cladonia sp.</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	0	brak		
37	gruszkówka jedностronna <i>Orthilia secunda</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	0	brak		
38	konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>	137	0	0	0	0	0	0	0	0		
39	przytulia wonna <i>Galium odoratum</i>	4	brak	brak	brak	brak	brak	brak	0	brak		
40	kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>	21	brak	brak	0	0	0	0	0	0		
41	przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>	3	brak	brak	0	0	0	0	brak	brak		
42	śnieżyca wiosenna <i>Leucolium vernum</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	0	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja			rehabilitacja
43	śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	9	0	brak	brak	0	0	0	brak		
44	kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	122	0	0	0	0	0	0	0		
45	kalina koronowa <i>Viburnum opulus</i>	41	0	0	0	0	0	0	brak		Brak zaleceń
46	bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	9	brak	brak	0	0	0	0	brak		
47	widlak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	44	0	0	0	0	0	0	brak		W miarę możliwości chronić skupiska gatunków w czasie prac leśnych.
48	widlak jątrowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	56	0	brak	0	0	0	0	brak		
49	naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>	3	brak	brak	0	0	0	0	brak		Brak zaleceń

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja		
50	plucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>	10	brak	0	0	0	0	brak	Gatunek pospolity, dla którego uszkodzenia pojedynczych osobników nie będą miały istotnego znaczenia.	Brak zaleceń
51	pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i>	2	brak	brak	brak	0	brak	brak	Gatunek o dość dużych zdolnościach regeneracyjnych, dla których uszkodzenia pojedynczych osobników nie będą miały istotnego znaczenia.	W miarę możliwości chronić skupiska gatunku w czasie prac leśnych.
52	porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	20	brak	0	0	0	0	0	Gatunek pospolity, dla którego uszkodzenia pojedynczych osobników nie będą miały istotnego znaczenia.	Brak zaleceń
53	szmaciak gałęzisty <i>Sparassis crispa</i>	2	brak	brak	0	0	brak	brak	Gatunek dość często spotykany, dla którego uszkodzenia pojedynczych osobników nie będą miały istotnego znaczenia. Główne zagrożenie dla szmaciaka stanowi celowy zbiór jego osobników do celów konsumpcyjnych.	Chronić widoczne stanowiska gatunku w czasie realizacji prac leśnych.
54	wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i>	40	brak	brak	0	0	0	brak	Gatunek częsty, dla którego uszkodzenia pojedynczych osobników nie będą miały istotnego znaczenia.	Brak zaleceń
Gatunki, dla których potencjalne oddziaływanie planowanych zabiegów jest niewielkie z uwagi na zajmowane siedlisko										
55	Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>	2	brak	brak	brak	0	brak	brak	Gatunki siedlisk nieleśnych – łąk, muraw, ziołorośli i torfowisk. Siedliska te znajdują się w wydzieleniach leśnych z drzewostanem, dla którego przewidziany jest zabieg	Konieczna ochrona płatów siedlisk nieleśnych (łąk, muraw, torfowisk) znajdujących się w

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rzeńnia złożona			rzeńnia zupełna
56	Kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i>	7	brak	0	0	brak	brak	brak	brak	brak	bepośrednim sąsiedztwie drzewostanu poprzez niedopuszczanie do ich rozjeżdżania w czasie dojazdu do powierzchni drzewostanu, składowania drewna, itp.
57	Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	
58	Śniedek baldaszkowaty <i>Ornithogalum umbellatum</i>	3	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	gospodarczy.
59	Śniedek cienkolistny <i>Ornithogalum collinum</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	
60	Rutewka żółta <i>Thalictrum flavum</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	0	brak	Gatunki siedlisk wodnych, których planowane zabiegi gospodarcze nie obejmą.
61	Grażel żółty <i>Nuphar lutea</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	
62	Włosienicznik wodny <i>Batrachium aquatile</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rębna złożona		
Gatunki, dla których potencjalne oddziaływanie niektórych planowanych zabiegów gospodarczych może być duże										
63	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	-2	brak	W wydzieleniach, w których planowane są rębnie zupełne zaleca się omijanie podczas wykonywania zabiegu fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami osobników bluszczu oraz pozostawianie drzew z okazami kwitnących osobników gatunku.
64	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	2	brak	brak	brak	-1/+1	-1/+1	brak	brak	Chronić widoczne stanowiska gatunku w czasie realizacji zaplanowanych działań na powierzchniach leśnych.
65	Długosz królewski <i>Osmunda regalis</i>	1	-2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Stanowisko gatunku wraz z jego bezpośrednim otoczeniem chronić szczególnie podczas prac leśnych i nie prowadzić na nim żadnych działań.
66	Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>	4	brak	brak	brak	brak	brak	-2	brak	W wydzieleniach, w których planowane są rębnie zupełne zaleca się omijanie podczas wykonywania zabiegu fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami konwalii.

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja złożona			rehabilitacja zupełna
67	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	3	-2	brak	brak	brak	-1	brak	brak	brak	Chronicь widoczne stanowiska gatunku w czasie realizacji zaplanowanych działań na powierzchniach leśnych lub wykonać zabieg poza okresem wegetacyjnym (dotyczy trzebieży późnych).
68	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	6	brak	-1	-1	-1	-1	brak	brak	brak	Na wilgotnych i podmokłych siedliskach leśnych prace zaleca się wykonywać poza okresem wegetacyjnym. W miejscach, gdzie drzewostan sąsiaduje z nieleśnymi płacami wilgotnych łąk nie dopuszcza się do ich rozjeżdżania w czasie dojazdu do powierzchni drzewostanu.
69	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	-2	-2	brak	Chronicь stanowiska gatunków w czasie realizacji zaplanowanych działań na powierzchniach leśnych lub wykonać zabieg poza okresem wegetacyjnym.
70	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	1	brak	brak	brak	-1	brak	brak	brak	brak	W miejscach występowania gatunku ograniczyć cięcia w ich bezpośrednim sąsiedztwie w celu utrzymania stałych warunków oświetleniowych.
71	Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>	10	brak	brak	brak	-1	-2	brak	brak	brak	Gatunek występujący na ocienionych skarpach lub u podstawy pni drzew. Ujemny wpływ stanowi jedynie potencjalną możliwość wystąpienia zaburzeń na siedliskach gatunków w sytuacji niezasosowania się do zaleceń minimalizujących ten wpływ.

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rzeźnia złożona		
72	Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>	1	brak	brak	brak	-1	brak	brak	brak	W miejscach, gdzie drzewostan sąsiaduje z płacami nadpotokowych ziółorośli, młak itp miejsc nie dopuszcza do ich rozjeżdżania w czasie dojazdu do powierzchni drzewostanu.
73	Płucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	-1	brak	W miarę możliwości chronić duże skupiska plech porostu.
74	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	6	brak	brak	brak	-1	brak	brak	brak	W miejscach występowania gatunków zaleca się ich ochronę w czasie realizacji prac leśnych lub wykonanie prac poza okresem wegetacyjnym.
75	Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	-2	brak	W wydzieleniach, w których planowane są rębnie zupełne zaleca się omiwanie podczas wykonywania zabiegów fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami przylaszczki.

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja złożona		
76	Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-2	W ramach planowanej rębni zupełnej zaleca się pozostawienie fragmentów drzewostanu w miejscach, gdzie występują duże skupiska gatunku.
77	Wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-2	W ramach planowanej rębni zupełnej zaleca się pozostawienie fragmentów drzewostanu w miejscach, gdzie występują widoczne skupiska osobników gatunku.
78	Widlicz spłaszczony <i>Diphasiastrum complanatum</i>	1	brak	brak	brak	-1	brak	brak	brak	W miejscach występowania gatunków zaleca się ich ochronę w czasie realizacji prac leśnych.
79	Widlicz cyprysowy <i>Diphasiastrum tristachyum</i>	1	brak	brak	-1	brak	brak	brak	brak	W miejscach występowania gatunków zaleca się ich ochronę w czasie realizacji prac leśnych.

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub grzyba	Liczba wydzieliń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub grzybów oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urzędzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trebiez późna	rehabilitacja		
80	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	-2	Gatunek spotykany zwykle na pojedynczych stanowiskach - rzadki. Ujemny wpływ stanowi jedynie potencjalną możliwość wystąpienia zaburzeń na siedlisku gatunków.	W miejscach występowania gatunku zaleca się ich ochronę w czasie realizacji prac leśnych i omijanie podczas wykonywania zabiegów fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami osobników gatunku.
81	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	-2	Gatunek spotykany zwykle na pojedynczych stanowiskach - rzadki. Ujemny wpływ stanowi jedynie potencjalną możliwość wystąpienia zaburzeń na siedlisku gatunków.	W miejscach występowania gatunku zaleca się ich ochronę w czasie realizacji prac leśnych i omijanie podczas wykonywania zabiegów fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami osobników gatunku.

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych; liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-), zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-). ³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydzieliń drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

Tabela. 62. Planowane wskazania gospodarze na powierzchniach, na których zinventaryzowano chronione gatunki zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków zwierząt oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna		
Gatunki, dla których nie zaplanowano wskazań gospodarczych w miejscach ich występowania									
1	Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
2	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	7	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
3	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
4	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	7	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
5	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	7	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak oddziaływania
6	Traszka grzebienista <i>Triturus cristatus</i>	5	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
7	Dzięciol białogrzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków zwierząt oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja		
8	Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
9	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	5	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
10	Żuraw <i>Grus grus</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
11	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
12	Wydra <i>Lutra lutra</i>	12	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
13	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
14	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	
15	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Informacje o występowaniu gatunku we wskazanych wydzieleniach leśnych mają charakter historyczny. Według aktualnych danych we wskazanych miejscach nie potwierdzono miejsc gniazdowania bielika i bociana czarnego.
16	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków zwierząt oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja			rehabilitacja
Gatunki, dla których potencjalny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych jest nieistotny lub nie dotyczy siedlisk gatunku											
17	Barczatka kataks <i>Eriogaster catax</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	Gatunek związany z zarosłami tarniny na obrzeżach drzewostanów i miedzach. Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku.	Brak zaleceń.
18	Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku.	Brak zaleceń
19	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	15	brak	0	0	brak	brak	brak	brak	Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku.	Brak zaleceń
20	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	2	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku.	Brak zaleceń
21	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	2	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku.	Brak zaleceń
22	Bączek Ixobrychus <i>minutus</i>	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku.	Brak zaleceń
23	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	4	brak	brak	brak	0	brak	0	brak	Planowane zabiegi nie obejmą siedliska gatunku. Informacje o występowaniu gatunku we wskazanych wydziałeniach leśnych mają charakter historyczny. Według aktualnych danych we wskazanych miejscach nie potwierdzono miejsc gniazdowania bielika.	Brak zaleceń

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków zwierząt oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie	
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszyc	drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja			rehabilitacja
24	Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
25	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	6	0	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
26	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	2	brak	brak	0	0	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
27	Wydra <i>Lutra lutra</i>	4	brak	brak	0	brak	0	brak	brak	brak	Brak zaleceń
28	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
29	Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń
30	Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	brak	brak	Brak zaleceń

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia	Liczba wydzieleń, w których stwierdzono występowanie gatunku	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na chronione gatunki						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków zwierząt oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			odnowienie	pielęgnacja	pielęgnacja młodszymi drzewostanów	trzebież późna	rehabilitacja	rehabilitacja zupełna		
Gatunki, dla których potencjalny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych może być istotny i wymaga działań minimalizujących										
31	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	11	brak	brak	brak	-1	-2	brak	Ujemny wpływ stanowi potencjalną możliwość wystąpienia zaburzeń na siedlisku gatunku lub zniszczenia stanowiska.	Pozostawiać drzewa z widocznymi wypróchnieniami i dziuplami.
32	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	1	brak	brak	brak	-1/+1	brak	brak	Ujemny wpływ stanowi potencjalną możliwość wystąpienia zaburzeń na siedlisku gatunku lub zniszczenia stanowiska. Pozytywne działania planowanych trzebieży może mieć miejsce w sytuacji kontrolowanego odśladania zasiedlonych przez gatunek drzew i poprawy jego warunków siedliskowych.	Chronić dęby stanowiące siedliska gatunku oraz jego potencjalną bazę żerową. W miejscach lokalizacji zmniejszać w ramach zabiegu zwarcie podszytu.
33	Żuraw <i>Grus grus</i>	3	brak	brak	-1	brak	-1	brak	Gatunek związany z średnimi terenami bagiennymi, gdzie gniazduje i żeruje. Ujemny wpływ stanowi potencjalną możliwość wystąpienia krótkoterminowych zaburzeń zakłócania spokoju w czasie lęgów i w pobliżu miejsc żerowania	W sytuacji konieczności wykonywania prac w drzewostanach bezpośrednio sąsiadujących z lęgówiskami lub żerowiskami gatunku zaleca się ich wykonanie w okresie późnej jesieni.

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

W związku z obecnością na terenie nadleśnictwa stref ochrony gatunkowej bielika w trakcie planowania wskazań gospodarczych w wydzieleniach leśnych znajdujących się w zasięgu granic tych stref uwzględniono wynikające z nich ograniczenia.

W strefach ochrony całorocznej wszystkich stref ochrony nie przewidziano żadnych wskazań gospodarczych, natomiast w strefach ochrony okresowej zaplanowano następujące działania:

- pielęgnacje (strefa okresowa strefy RDOŚ-02-WPN-6631/s/15/10/mk z 16 lipca 2010 r.)
- pielęgnacje młodszych drzewostanów (we wszystkich strefach okresowych stref ochrony)
- rębnie złożone (we wszystkich strefach okresowych stref ochrony)
- trzebieże późne (we wszystkich strefach okresowych stref ochrony)

Nie przewiduje się, aby w/w zabiegi mogły negatywnie wpłynąć na chroniony gatunek i zakłócić jego funkcjonowanie w okresie lęgowym. Zabiegi zostały ograniczone do niezbędnego minimum i będą wykonywane z uwzględnieniem potrzeb ochrony gatunku i wynikających z tego tytułu ograniczeń.

VI.8. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

VI.8.1.1. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ROŚLIN I GRZYBÓW

Dostępne dane na temat lokalizacji chronionych gatunków roślin i grzybów nie wskazują na pełne ich rozmieszczenie na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Oleśnica Śląska. W związku z tym w trakcie planowania wskazań gospodarczych podjęto odpowiednie kroki w celu zmniejszenia ryzyka zniszczenia lub uszkodzenia stanowisk chronionych gatunków o nieznannej lokalizacji na powierzchniach, na których jest to najbardziej prawdopodobne. Z tego powodu wykluczono użytkowanie rębnią zupełną powierzchni leśnych, które stanowią siedliska przyrodnicze. Ponadto w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne zalecenia dotyczące ochrony cennych roślin naczyniowych, których stosowanie w czasie prac leśnych pozwoli na zminimalizowanie ryzyka uszkodzenia potencjalnych stanowisk chronionych gatunków.

VI.8.1.1. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT

Większość gatunków zwierząt stwierdzonych w zasięgu granic nadleśnictwa nie posiada informacji o lokalizacji stanowisk. Dużą grupę wśród nich stanowią gatunki, które nie są związane z terenami leśnymi i nawet jeśli występują na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, to nie są związane z powierzchniami drzewostanów, na których są planowane zabiegi gospodarcze. Do gatunków tego typu należą: ptaki wodne i wodno-błotne oraz związane ze strefą brzegową wód (trzciniowiskami, zakrzewieniami), ryby i gatunki

bezkręgowców związanych z terenami otwartymi (głównie tereny rolne, nieużytki, itp.). W przypadku tej grupy gatunków zapisy projektu PUL pozostają bez wpływu.

Drugą grupę stanowią gatunki, które z dużym prawdopodobieństwem występują na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, ale są one pospolite i liczne. Do nich należy większość pospolitych gatunków ptaków związanych z siedliskami leśnymi i strefą ekotonową lasu, które na terenie nadleśnictwa są pospolite lub średnio liczne, pospolite gatunki ssaków, w tym również nietoperzy, częste na terenie nadleśnictwa gatunki płazów i gadów oraz pospolite gatunki bezkręgowców związane z terenami leśnymi lub występujące na siedliskach wilgotnych i podmokłych w mozaice z drzewostanem. Dla tej grupy zwierząt zapisy projektu PUL nie mają istotnego znaczenia i ich wpływ należy ocenić jako neutralny.

Ostatnią grupę zwierząt stanowią gatunki rzadkie, które są związane z siedliskami leśnymi i na które zapisy projektu PUL mogą potencjalnie oddziaływać w sposób istotny. Do gatunków tych należą: tzw. gatunki „strefowe” o nierozpoznanej lokalizacji gniazd lub stanowisk, cenne gatunki ptaków wpisane na listę I załącznika Dyrektywy Ptasiej lub rzadkie na terenie nadleśnictwa, rzadkie gatunki płazów (z listy II zał. Dyrektywy Siedliskowej), gadów i ssaków oraz cenne gatunki bezkręgowców. Analiza zapisów projektu PUL oraz wytycznych zapisanych w programie ochrony przyrody dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska, który stanowi część projektu PUL, pozwala stwierdzić, że wymogi ochronne gatunków z „wysokiej grupy ryzyka” zostały zapisane w w/w dokumentach. Zastosowanie się do tych wymogów w trakcie prowadzenia prac leśnych pozwoli skutecznie zmniejszyć ryzyko wystąpienia potencjalnie negatywnego wpływu zapisów projektu PUL na gatunki o nieznannej lokalizacji i ich siedliska.

Zgodnie z art. 52a Ustawy o ochronie przyrody, gospodarka leśna, prowadzona na podstawie dokumentu poddanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, obejmującego oddziaływanie na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska; której ustalenia zapewniają, że czynności wykonywane zgodnie z tym dokumentem nie są szkodliwe dla zachowania gatunków we właściwym stanie ochrony, nie naruszają zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt. 1, 3, 7, 8 i 12 Ustawy o ochronie przyrody. Przedstawiona powyżej analiza oddziaływania projektu PUL na poszczególne grupy gatunków pozwala stwierdzić, że zapisy projektu planu nie są szkodliwe i pozwolą na zachowanie we właściwym stanie ochrony gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedlisk. Tym samym dokument ten wypełnia kryterium określone w art. 52a Ustawy o ochronie przyrody.

VI.9. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, uwzględniając funkcje pełnione przez drzewostany, przewiduje się utworzenie gospodarstw specjalnych, obejmujących między innymi - lasy wodochronne w strefie ujęć wody. Przyjęto przy tym zasadę, że planowane w drzewostanach czynności gospodarcze nie mogą naruszać funkcji, dla których drzewostany te zaliczono do gospodarstwa specjalnego. Tak więc, zalecana jest ochrona powierzchni położonych nad brzegami cieków, zbiorników wodnych.

Projekt planu urządzania lasu nie wskazuje żadnych działań związanych z zasobami wodnymi, retencją czy melioracją. Brak też stosowania zrębów zupełnych w pobliżu zbiorników wodnych, co mogłoby się przyczynić do zmiany składu chemicznego ich wód w wyniku spływu powierzchniowego. Wpływ zapisów planu na wodę należy uznać za neutralny.

VI.10. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu miała znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego, dlatego w ocenie ogólnej wpływ projektu planu na powietrze atmosferyczne należy uznać za neutralny.

VI.11. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Spśród planowanych zabiegów w projekcie planu urządzania lasu największy wpływ na powierzchnię ziemi mają prace bezpośrednio i pośrednio związane z prowadzeniem rębni. Bezpośredni wpływ jest związany z technologią prowadzenia prac, tzn. zrywka wleczona i półpodwieszona prowadzi do uszkodzania wierzchnich warstw ziemi, można to wyeliminować prowadząc zrywkę przy użyciu maszyn typu forwarder (zrywka nasiębierna). Pośredni wpływ jest związany z późniejszym przygotowaniem gleby pod odnowienie powierzchni. Jednak zabieg ten jest ograniczony jedynie do miejsc sadzenia i konieczny do przeprowadzenia dla poprawienia warunków wzrostowych nowo wprowadzanego pokolenia drzewostanu.

VI.12. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Wszelkie działania gospodarcze przewidziane w projekcie planu urządzania lasu opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych. Projekt planu urządzania lasu zawiera między innymi zapisy

odnośnie prawidłowego kształtowania granicy polno-leśnej oraz strefy ekotonowej, które sprzyjają zachowaniu charakterystycznych elementów krajobrazu leśnego.

Zapisy projektu PUL na najbliższe dziesięciolecie nie przewidują zadań o negatywnym wpływie na krajobraz. Cięcia zupełne nie dotyczą leśnych siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i będą rozproszone w zasięgu całego nadleśnictwa. Powierzchnie po cięciach zupełnych będą szybko odnawiane (maks. w ciągu 5 lat – art.13.pkt.2. Ustawy o lasach), zatem negatywny wpływ na krajobraz leśny będzie miał charakter krótkotrwały i lokalny, zwłaszcza że ich wykonanie jest rozłożone w czasie na cały okres obowiązywania PUL.

W ocenie ogólnej należy uznać, że w długiej perspektywie czasu, wpływ zapisów planu urzędzenia lasu na krajobraz, jest dodatni.

VI.13. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu miała znaczący wpływ na klimat. Zmiany mikroklimatu pod wpływem realizowanych zadań gospodarczych będą dotyczyły bezpośrednio powierzchni objętych danym zabiegiem. Skutki tych zmian nie wpłyną jednak istotnie na warunki topograficzne i mezoklimatyczne regionu. W związku z tym w ocenie ogólnej wpływ planu na klimat oceniany jest jako neutralny.

VI.14. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Poniższe tabele przedstawiają stan zasobów drzewnych nadleśnictwa Oleśnica Śląska na koniec okresu gospodarczego obliczonego zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu. Ujemny przyrost zasobności na koniec dziesięciolecia jest spowodowany koniecznością kontynuacji cięć rębnych w drzewostanach KO i KDO w celu odświeżenia młodego pokolenia drzew. Zaniechanie tych zabiegów spowoduje pogorszenie warunków rozwojowych dla nowego pokolenia. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu PUL na zasoby naturalne nadleśnictwa należy oceniać jako neutralny.

Tabela. 63. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Obiekt	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2013 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2022 r.)
	m³ brutto/10lat			
Obr. Grochowo	1884334	449150	482985	1850499

Obiekt	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2013 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2022 r.)
	m ³ brutto/10lat			
Obr. Twardogóra	1887200	473900	482686	1878414
Obr. Goszcz	1261695	366500	368514	1259681
Obr. Oleśnica Śl.	1189369	253500	254198	1188671
Nadleśnictwo	6222598	1543050	1588383	6177265

Tabela. 64. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa Oleśnica Śląska stan obecny i prognoza na koniec obowiązującego planu

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2013 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Różnica	
				+ / -	%
Obręb Grochowo					
Zapas aktualny	m ³	1884334	1850499	-33835	-1,83
Zasobność	m ³ / ha	261	256	-5	-1,92
Obręb Twardogóra					
Zapas aktualny	m ³	1887200	1878414	-8786	-0,47
Zasobność	m ³ / ha	237	236	-1	-0,42
Obręb Goszcz					
Zapas aktualny	m ³	1261695	1259681	-2014	-0,16
Zasobność	m ³ / ha	235	235	0	0,00
Obręb Oleśnica Śl.					
Zapas aktualny	m ³	1189369	1188671	-698	-0,06
Zasobność	m ³ / ha	246	246	0	0,00
Nadleśnictwo Oleśnica Śl.					
Zapas aktualny	m ³	6222598	6177265	-45333	-0,73
Zasobność	m ³ / ha	245	243	-2	-0,82

VI.15. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY MATERIALNEJ

W miejscach, gdzie na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowane są obiekty wpisane do rejestru zabytków, w wielu przypadkach (12 lokalizacji) nie są planowane żadne zabiegi gospodarcze. W pozostałych miejscach zaplanowane prace będą obejmować drzewostany w otoczeniu obiektów kultury materialnej. W tego typu miejscach planowane są pielęgnacje, pielęgnacje młodszych drzewostanów i trzebieże późne. Zabiegi te nie stanowią zagrożenia dla funkcjonowania i stanu ochrony zabytków, w związku z czym wpływ zapisów projektu PUL w tym zakresie uznaje się jako neutralny.

VI.16. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WPŁYWU PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Tabela. 65. Macierz przewidywanego oddziaływania projektu PUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa Oleśnica Śląska

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska						Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oddziaływania oceny
		Odnowienia	Pielęgnacje	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Trzebieże późne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
1	Różnorodność biologiczna	+3	+2	0	0	-1/+3	0	+3	Długoterminowe pozytywne oddziaływanie zapisów projektu PUL wiąże się z pozytywnymi efektami przebudowy drzewostanów niezgodnych z zajmowanymi siedliskami.
2	Ludzie	+3	0	0	+1	+1	-1/+1	+1	Krótkoterminowy pozytywny wpływ zapisów projektu PUL wiąże się przede wszystkim z bezpośrednimi korzyściami ekonomicznymi związanymi z dochodami ze sprzedaży drewna oraz zwiększonym zatrudnieniem w okresie realizacji prac leśnych.
3	Zwierzęta	0	0	0	0	0/-1	0/-1	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na zwierzęta
4	Rośliny	0	0	0	-1	-1	-2	-1	Krótkoterminowy negatywny wpływ zapisów projektu PUL wiąże się z oddziaływaniem zabiegów rębnych na stanowiska i warunki siedliskowe niektórych gatunków roślin. Zabiegi te oraz czynności im towarzyszące (zrywka drewna, późniejsze przygotowanie gleby pod odnowienia) może prowadzić do krótkotrwałego osłabienia kondycji populacji niektórych roślin lub uszkodzenia pojedynczych osobników gatunków, których populacje są bardzo liczne, przez co uniemożliwiają skuteczną ochroną wszystkich miejsc występowania. Przewidywane potencjalne negatywne oddziaływanie będzie jednak obejmować stosunkowo krótki okres od kilku do kilkunastu lat od momentu wykonania zabiegu i nie obejmie wszystkich miejsc występowania danego gatunku.

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska						Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oddziaływania oceny
		Odnowienia	Pielęgnacje	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Trzebieże późne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
5	Woda	0	0	0	0	0	0	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na wodę.
6	Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na powietrze.
7	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	-1	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na powierzchnię ziemi.
8	Krajobraz	0	0	0	0	0	-1	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na krajobraz
9	Klimat	0	0	0	0	0	0	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na klimat.
10	Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	Nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu PUL na zasoby naturalne.
11	Zabytki i dobra materialne	brak	brak	0	0	brak	brak	0	Lokalizacja zabytków i materialnych dóbr kultury jest dobrze znana, w związku z czym nie występuje ryzyko nieumyślnego zniszczenia czy negatywnego oddziaływania na tego typu obiekty.
12	Integralność obszarów	0	0	0	0	0	0	0	Zapisy projektu PUL nie będą miały istotnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000.

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe.

VII. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL

VII.1. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO

Niektóre zapisy projektu PUL wymagają zastosowania pewnych ograniczeń i towarzyszących im rozwiązań, które pozwolą zminimalizować krótkoterminowe negatywne ich oddziaływanie. W *Prognozie* w poszczególnych rozdziałach zostały umieszczone odpowiednie wytyczne w sprawie właściwego postępowania na siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków w celu uniknięcia negatywnych zjawisk związanych z realizacją zapisów projektu PUL.

Tabela. 66. Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu PUL i proponowane w *Prognozie* rozwiązania minimalizujące ten wpływ

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie PUL i <i>Prognozie</i> ograniczające negatywne oddziaływanie
Stanowiska chronionych gatunków roślin	Niezamierzone zniszczenia stanowiska podczas prowadzenia prac leśnych, szczególnie prawdopodobne w przypadku rzadkich gatunków znanych z pojedynczych stanowisk na terenie nadleśnictwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku kwitnących osobników bluszczu chronić pojedyncze drzewa stanowiące podpory dla gatunku. 2. W miarę możliwości chronić skupiska gatunków w czasie prac leśnych. 3. Konieczna ochrona płatów siedlisk nieleśnych (łąk, muraw, torfowisk) znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanu poprzez niedopuszczanie do ich rozjeżdżania w czasie dojazdu do powierzchni drzewostanu, składowania drewna, itp. 4. W wydzieleniach, w których planowane są rębnie zupełne zaleca się omijanie podczas wykonywania zabiegu fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami osobników bluszczu oraz pozostawianie drzew z okazami kwitnących osobników gatunku. 5. Stanowisko gatunku wraz z jego bezpośrednim otoczeniem chronić szczególnie podczas prac leśnych i nie prowadzić na nim żadnych działań (długosz królewski). 6. W wydzieleniach, w których planowane są rębnie zupełne zaleca się omijanie podczas wykonywania zabiegu fragmentów drzewostanu z dużymi skupiskami gatunku (konwalia, przylaszczka, śnieżyczka przebiśnieg, wawrzynek wilczełyko, widłak goździsty, widłak

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie PUL i Prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
		<p>jałowcowaty).</p> <p>7. Chronić widoczne stanowiska gatunku w czasie realizacji zaplanowanych działań na powierzchniach leśnych lub wykonać zabieg poza okresem wegetacyjnym (dotyczy trzebieży późnych).</p> <p>8. Na wilgotnych i podmokłych siedliskach leśnych prace zaleca się wykonywać poza okresem wegetacyjnym. W miejscach, gdzie drzewostan sąsiaduje z nieleśnymi płacami wilgotnych łąk nie dopuszczać do ich rozjeżdżania w czasie dojazdu do powierzchni drzewostanu.</p> <p>9. Chronić stanowiska gatunków w czasie realizacji zaplanowanych działań na powierzchniach leśnych lub wykonać zabieg poza okresem wegetacyjnym.</p> <p>10. W miejscach występowania gatunku ograniczać cięcia w ich bezpośrednim sąsiedztwie w celu utrzymania stałych warunków oświetleniowych.</p> <p>11. W miejscach, gdzie drzewostan sąsiaduje z płacami nadpotokowych ziołorośli, młak itp miejsc nie dopuszczać do ich rozjeżdżania w czasie dojazdu do powierzchni drzewostanu.</p> <p>12. W miarę możliwości chronić duże skupiska plech porostu.</p>
Siedliska fauny ksylofagicznej	Niezamierzone niszczenie siedlisk gatunków i ograniczanie liczby potencjalnych miejsc bytowania.	<p>1. Pozostawiać na powierzchni wydzieleń z planowanymi rębniami złożonymi drzewa dziuplaste i z widocznymi wypróchnieniami (pachnica dębowa)</p> <p>2. Pozostawiać na powierzchni wydzieleń leśnych drzewa zasiedlone przez gatunek (kozioróg dębosz)</p> <p>3. Chronić dęby stanowiące siedliska gatunku oraz jego potencjalną bazę żerową (kozioróg dębosz)</p> <p>4. W miejscach lokalizacji zasiedlonych przez gatunek drzew zmniejszać w ramach zabiegu zwarcie podszytu (kozioróg dębosz)</p>
Siedliska nietoperzy	Niezamierzone niszczenie schronień letnich	Zabiegi rębne w starszych drzewostanach ostoi siedliskowych, gdzie jest duża koncentracja nietoperzy zaleca się wykonywać w okresie od jesieni do wiosny. W przypadku braku technicznych możliwości konieczne jest

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie PUL i Prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
		pozostawianie na powierzchni drzew dziuplastych i z widocznymi odstającymi płatami kory.
Stanowiska lęgowe ptaków objętych ochroną strefową	Niszczenie gniazd oraz płoszenie w okresie lęgowym.	Zapisy projektu PUL uwzględniają obecność stref ochrony na gruntach w zarządzie LP.
Nieleśne siedliska przyrodnicze	Zaniechanie działań na siedliskach	W projekcie PUL nie przewiduje się działań na siedliskach nieleśnych.
Siedliska hydrogeniczne	Osuszanie, melioracje	Projekt PUL uwzględnił potrzeby ochrony siedlisk tego typu i nie zawiera zapisów mówiących o zabiegach melioracyjnych. Program Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa formułuje zalecenia dotyczące ochrony tych siedlisk.
	Rębnie zupełne	W projekcie PUL zapisy o rębniach zupełnych są zgodne z zasadami hodowli lasu, szczególnie w zakresie określonym §84 pkt. 6. Nie przewidziano rębni zupełnych na siedliskach hydrogenicznych.
Powierzchnia ziemi	Przekształcenia w czasie prac związanych z pozyskaniem drewna (zrywka) i prac odnowieniowych.	Użycie odpowiedniego sprzętu oraz ograniczenie uszkodzeń gleby poprzez zmianę technologii pracy.

VII.2. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W PROJEKCIE PUL

Projekt planu urządzenia lasu (PUL) jest dokumentem określającym zadania z zakresu gospodarki leśnej na dużym poziomie szczegółowości (wskazania gospodarcze dla konkretnych wydzieleń). Podstawą tworzenia planu są między innymi zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej uwzględniające potrzeby ochrony lasów, zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych. Tego typu gospodarkę prowadzi się poprzez:

- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych procesów przebudowy, w oparciu o gospodarcze typy drzewostanów, określone na podstawie rozpoznania siedliskowego,
- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w programie ochrony przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nie objętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej,

- zabezpieczenie takiej ilości zasobów leśnych, która zapewnia prawidłową relację między zapotrzebowaniem rynku na ekologiczny surowiec – drewno, a zapewnieniem trwałego przyrostu zasobów leśnych,
- preferowanie naturalnego procesu odnawiania lasu oraz zalesiania gruntów nieleśnych, a także jak najpełniejszego wykorzystywania procesów zachodzących w ekosystemach,
- w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu, uwzględnianie, na każdym etapie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki, społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

Oczywistą alternatywą dla przyjętego projektu planu urządzenia lasu, podlegającego ocenie w trakcie przeprowadzania procedury oceny jego oddziaływania na środowisko, jest brak PUL. Taki wariant należałoby nazwać zerowym (jego skutki omówione są w Prognozie w rozdziale V. *Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu*), choć wariant ten z punktu widzenia obowiązującego prawa jest niemożliwy. W związku z powyższym w rzeczywistości nie ma realnych możliwości stworzenia wariantu zerowego PUL, a próba stworzenia wariantu alternatywnego wiązałaby się ze stworzeniem drugiego planu o błędnych założeniach - niezgodnych z innymi przepisami prawa, w tym szczególności ustawą o lasach. Dlatego do oceny w Prognozie przedstawiony został tylko jeden wariant, najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz użytkowania gospodarczego lasów.

Proces tworzenia ostatecznego wariantu planu jest złożony i długotrwały. Rozwiązania alternatywne konkretnych wskazań są analizowane w trakcie konstruowania całego PUL, a ostateczny wybór dokonywany jest na etapie uzgadniania wskazań gospodarczych i planu cięć. Oznacza to rozważanie na etapie tworzenia planu wielu wariantów alternatywnych zapewniających realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, obowiązującymi instrukcjami i zasadą przeczności. W procesie konstruowania planu uwzględnia się wytyczne wewnętrzne, w tym zasady hodowli lasu, instrukcję urządzania lasu i instrukcję ochrony lasu, które w wielu aspektach mają charakter kodeksu dobrych praktyk, co skutkuje tym, że niektóre niekorzystne rozwiązania nie są w ogóle brane pod uwagę. Pozostałe rozwiązania niewłaściwe, szkodliwe dla środowiska lub niezgodne z przyjętymi zasadami zagospodarowania lasu są odrzucane już na etapie tworzenia PUL, a przyjęte rozwiązania podlegają ostatecznie dodatkowej analizie i ocenie w trakcie tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PUL.

Pierwszym etapem opracowywania wariantów alternatywnych (wariantowania) PUL były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczających przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji oraz zostały zapisane w formie protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu (dołączony do Elaboratu).

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji. Pierwotny zakres cięć w planie jest następnie weryfikowany poprzez uzgodnienie zaplanowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, społecznymi, a także zasadami planowania. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach. Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegane są następujące zasady:

- wymogu ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych Komisji Założeń Planu.

Ostatnim etapem, na którym rozważano różne warianty, było posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej, na której rozpatrywano warianty dotyczące intensywności projektowanego użytkowania przedrębego.

Wariantowanie pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia Programu Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa (POP). W Programie

wskazano na miejsca i problemy, które wymagają szczególnego podejścia w gospodarowaniu w lasach i odpowiednio modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej. W POP obok szczegółowej charakterystyki obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo na terenie nadleśnictwa zamieszczono propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogą wpłynąć negatywnie na te obiekty. Modyfikacje i zalecenia te zostały opisane w sposób tekstowy przy omawianiu poszczególnych typów obiektów. Najczęstszym zaleceniem w zakresie właściwej ochrony chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych było odpowiednie dostosowanie terminów przeprowadzania prac leśnych. Planowanie urzędniowe w swoich zasadach nie uwzględnia potrzeby planowania terminów wykonania poszczególnych zabiegów, zarówno w ramach roku jak i w ramach 10-lecia, dlatego wariantowanie czasowe jest znacznie ograniczone w trakcie tworzenia planu.

Przeprowadzona w Prognozie analiza wariantu najkorzystniejszego (optymalnego) z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wskazuje na sposób oddziaływania PUL na środowisko oraz miejsca konfliktu pomiędzy gospodarką leśną i środowiskiem przyrodniczym. Każdej ocenie negatywnej towarzyszą wskazania minimalizacji oddziaływania negatywnego bądź wskazania do rezygnacji z takiego zabiegu gospodarczego (o ile jest to tylko możliwe). Prognoza zawiera również zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawiona wersja projektu planu urządzenia lasu wraz prognozą oddziaływania na środowisko zawierają optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na środowisko naturalne wypracowane podczas konstruowania planu urządzenia lasu, konsultacji społecznych oraz tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

VII.3. TRUDNOŚCI NAPOTKANE PODCZAS SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Podstawowym problemem jaki utrudniał prace w trakcie tworzenia *Prognozy* były:

1. Brak informacji o dokładnej lokalizacji niektórych form ochrony przyrody (np. pomniki przyrody) - pozyskanie informacji na ten temat w poszczególnych gminach było często utrudnione i zależało od poziomu i stopnia szczegółowości, na jakim były opracowywane opisy przyrodnicze w jednostkach administracyjnych;
2. Utrudnione ustalenie dokładnego położenia zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych. Wpływały na to liczne błędy w warstwach wektorowych

pochodzących z różnych inwentaryzacji, wynikające z niedokładnej wektoryzacji wyników prac terenowych;

3. Brak Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000;
4. Brak informacji na temat stanowisk większości gatunków zwierząt, których występowanie stwierdzono na obszarze nadleśnictwa.

VII.4. WNIOSKI KOŃCOWE

1. Przeprowadzone analizy i ocena pozwalają stwierdzić, że projekt Planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i przedmiotów ochrony obszarów chronionych.
2. Nie przewiduje się, aby mogło nastąpić znacząco negatywne oddziaływanie zapisów projektu PUL dla nadleśnictwa Oleśnica Śląska na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.
3. Niektóre z planowanych działań gospodarczych mogą przyczynić się do poprawy warunków siedliskowych gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 (np. żółw błotny, kozioróg dębosz)
4. Zapisy projektu PUL określające zadania z zakresu przebudowy drzewostanów w kierunku ich dostosowania do właściwego im siedliska ocenia się jako pozytywne.
5. Stwierdzone w czasie analiz możliwe potencjalne oddziaływania negatywne niektórych zabiegów na gatunki roślin, zwierząt i grzybów związanych z siedliskiem leśnym nie mają charakteru oddziaływań znaczących. W *Prognozie* zostały zamieszczone zapisy o sposobach minimalizacji tego typu oddziaływań. Przy uwzględnieniu tych zapisów i zastosowaniu się do zaleceń zawartych w *Prognozie* zostanie zapewnione bezpieczeństwo chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na ich naturalnych stanowiskach.
6. Zgodnie z art. 52a Ustawy o ochronie przyrody, gospodarka leśna, prowadzona na podstawie dokumentu poddanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, obejmującego oddziaływanie na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej i chronionych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, której ustalenia zapewniają, że czynności wykonywane zgodnie z tym dokumentem nie są szkodliwe dla zachowania gatunku we właściwym stanie ochrony, nie naruszają zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt. 1, 3-5 i 11 Ustawy o ochronie przyrody.

VIII. LITERATURA

Kondracki J.: Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa 2009.

Matuszkiewicz J.M, 2007. Zespoły leśne Polski, PWN, Warszawa;

Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T., 1995, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000. Arkusze 1-12, IGiPZ PAN, Warszawa.

Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 – faza trzecia (2008 – 2010). IOŚ, 2010.

Regionalizacja przyrodniczo-leśna, wersja 2008. Na podstawie: Trampler, Kliczkowska, Dmyterko, Sierpińska, 1990. Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt; Dziennik Ustaw Nr 237, Poz.1419;

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną;